

Förord

Nu kommer den andra årgången av Regeringskansliets årsbok. Avsikten med årsboken är att informera om Regeringskansliets arbete.

För Regeringskansliets del präglades millenniets sista år av flera stora och viktiga frågor. Några av dem presenteras närmare i denna årsbok. Andra frågor berörs mera översiktligt. Inom Regeringskansliet pågår dessutom ständigt ett viktigt löpande vardagsarbete, som inte alltid uppmärksammas.

I årets upplaga av årsboken har två skribenter ombetts medverka med sina iakttagelser. Den ena är Hans Dahlgren, vår ambassadör i FN, som beskriver arbetet i säkerhetsrådet och Sveriges roll i det sammanhanget. Den andre är journalisten Erik Fichtelius, som skriver om sina personliga synpunkter på Regeringskansliet och medierna. Det är min förhoppning att dessa bidrag skall medverka till en ökad insikt och debatt om dessa frågor.

Jag är glad över att intentionerna med att årligen ge ut en publikation om Regeringskansliets arbete har tagits emot väl. Inte minst den del som handlar om statistiska uppgifter och förteckningar över propositioner, kommittédirektiv och mycket annat har rönt uppskattning och efterfrågan. Denna del har därför utökats i årets utgåva.

Fortfarande är det dock så att allt inte kan inrymmas i en årsbok utan Du som vill veta mer är välkommen att höra av Dig till Regeringskansliet med Dina frågor. Besök gärna våra hemsida www.regeringen.se.

Göran Persson

Kapitel 1 Presentation av Regeringskansliet

Regeringen styr riket och är ansvarig inför riksdagen. Regeringen fattar kollektiva beslut. Den har en stab av tjänstemän och politiskt anställda till hjälp i sitt arbete. De är samlade i en myndighet, Regeringskansliet, som under 1999 bestod av Statsrådsberedningen, 10 departement och Förvaltningsavdelningen. Regeringskansliet hade vid utgången av 1999 ca 4 200 anställda och av dessa var ca 125 politiskt rekryterade.

I regeringsformen, en av rikets fyra grundlagar, står det att regeringen styr riket och är ansvarig inför riksdagen. Regeringen, som består av samtliga statsråd under statsministerns ledning, fattar alla sina beslut kollektivt. Till hjälp i sitt arbete har regeringen en stab av tjänstemän och politiskt anställda som är samlade i en myndighet, Regeringskansliet. Det består av Statsrådsberedningen, tio departement och Förvaltningsavdelningen. Vid utgången av 1999 tjänstgjorde i Regeringskansliet ungefär 4.200 personer och av dessa var ca 125 (dvs. knappt 3 procent) politiskt rekryterade. Till Regeringskansliet hör även utlandsmyndigheterna (ambassader, konsulat, delegationer m.m.) inom UD. Vid dessa tjänstgör ca 600 personer.

Regeringen består av statsministern och ett antal andra statsråd. Det finns inga regler för hur många statsråd eller departement det ska finnas. Fördelningen av ärenden mellan departementen bestämmer regeringen själv. Under 1999 har 19 statsråd ingått i regeringen utöver statsministern.

Statsrådsberedningen är statsministerns kansli som samordnar Regeringskansliets arbete. Departementen handlägger regeringens ärenden inom sina respektive sakområden. Förvaltningsavdelningen svarar för frågor som rör flera departement eller kommittéer och för den service som Regeringskansliet behöver. Chef för myndigheten Regeringskansliet är statsministern.

I spetsen för ett departement står det statsråd som statsministern har utsett till departementschef. Förvaltningsavdelningen leds av förvaltningschefen i Statsrådsberedningen. Utöver departementschefen kan det i ett departement finnas ett eller flera andra statsråd som statsministern har förordnat att ansvara för vissa grupper av ärenden i departementet. Närmast under statsråden är det statssekreterarna som leder arbetet. I departementet finns också pressekreterare och politiskt sakkunniga med uppgift att vara politiska medarbetare till statsråden. Man talar ibland om den politiska ledningen i ett departement och menar då i första hand statsråd och statssekreterare, men även press-sekreterare och eventuella övriga politiskt sakkunniga kan räknas till denna grupp. De är alla politiskt anställda, vilket innebär att de lämnar sina poster när den minister avgår som den politiskt anställde tjänstgör hos – eller vid ett regeringsskifte. Vid sidan av den politiska ledningen finns det i varje departement ett antal cheftjänstemän, som inte är politiskt rekryterade.

Till varje departements verksamhetsområde hör ett antal statliga myndigheter. Det är myndigheterna som svarar för den löpande verksamheten inom statsförvaltningen. Regeringen bestämmer mål, riktlinjer och fördelningen av resurserna för myndigheternas verksamhet. Myndigheterna ansvarar själva för tillämpningen av lag och de beslutar också självständigt i enskilda ärenden.

Viktiga aktuella frågor kan behandlas av särskilda utredningar eller kommittéer som tillsätts av regeringen. Kommittéerna får i uppdrag att utreda vissa frågor under en bestämd tid. Som riktlinjer för deras arbete beslutar regeringen om kommittédirektiv som beskriver uppdraget, vilka problem som ska lösas, när uppdraget ska redovisas osv. När en utredning är klar publicerar kommittén resultatet av sitt arbete i ett eller flera betänkanden i serien Statens offentliga utredningar (SOU).

ETT NYTT DEPARTEMENT – NÄRINGSDEPARTEMENTET

Den 1 januari 1999 bildades ett nytt departement, Näringsdepartementet, genom en sammanslagning av Arbetsmarknadsdepartementet, Kommunikationsdepartementet, Närings- och handelsdepartementet och en mindre del av Inrikesdepartementet. På så sätt fördes främst tre stora områden samman; arbetsmarknadspolitik med individen i fokus, näringspolitiken med tyngdpunkt på företagets förutsättningar och kommunikationspolitiken med tyngdpunkt på infrastruktur och tekniska frågor.

Förändringen medförde att mer än tio stora politikområden – som alla är av stor betydelse för Sveriges tillväxt – samlades i ett och samma departement. Näringsdepartementet ansvarar i dag för näringslivspolitik, arbetsmarknadspolitik, IT-politiken, energipolitiken, teknikpolitiken, tele- och postpolitiken samt jämställdhetspolitiken. Tillsammans omfattar Näringsdepartementets politikområden ca 110 miljarder kronor i statsbudgeten och departementets ansvar omfattar ca 40 myndigheter samt ca 40 bolag och stiftelser.

Syftet med förändringen var att integrera arbetet med berörda politikområden och därmed öka förutsättningarna för att skapa en bättre välfärd och ökad sysselsättning samt en god och varaktig tillväxt i hela landet.

Denna målsättning har också präglat departementets arbete under det första verksamhetsåret, med såväl sakfrågor som organisationen av det interna arbetet. Målsättningen är att riva revirgränser till förmån för samverkan. Att utveckla och fördjupa samarbetet inom departementet och finna nya former för samverkan, samt att pröva nya arbetsformer har högsta prioritet. Departementet har bl.a. inlett en satsning på projektarbete för att underlätta integreringen av sakfrågor inom departementet. Erfarenheterna hittills är att arbete i projekt är flexibelt och smidigt, och lämpar sig naturligt för att nå en god samsyn över politikområden och departements- och enhetsgränser.

Kapitel 2 Några särskilda frågor

- *Skiljandet mellan staten och kyrkan*
- *Sveriges förberedelser inför EU-ordförandeskapet*
- *Miljöledningsarbetet i Regeringskansliet*
- *Det nya försvaret*
- *Ålderspensionsreformen*
- *Stöd till folkbildning om EMU*

SKILJANDET MELLAN STATEN OCH KYRKAN

Arbetet med den historiska stat-kyrkareformen, som stått så många år på den politiska dagordningen, har kunnat avslutas under år 1999 för att träda i kraft vid millennieskiftet. Reformen grundar sig på ett principbeslut av riksdagen år 1995 efter att av bl. a. kyrkomötet, Svenska kyrkans högsta beslutande organ, yttrat sig. Genom reformen upphävs den omfattande kyrkolagen som ersätts främst av två lagar med karaktär av ramlagstiftning: en lag om trossamfund och en lag om Svenska kyrkan. Dessutom har ytterligare lagar och förordningar utfärdats om olika detaljfrågor.

Att det blivit två lagar i stället för en är motiverat av framför allt lagtekniska skäl. Som en följd av reformen har ändringar gjorts i regeringsformen, tryckfrihetsförordningen och i ett antal gällande lagar och förordningar. Ändringarna i regeringsformen innebär att föreskrifter om trossamfund och om grunderna för Svenska kyrkan som trossamfund ska meddelas i lag.

Arbetet med reformen har präglats av en strävan efter bred förankring både inom staten och Svenska kyrkan. Alla viktiga förslag om ändring av relationerna mellan staten och Svenska kyrkan har prövats i fler än 3 000 remissinstanser – det största remissförfarandet någonsin. Resultatet har genomgående varit positivt och reformen har beslutats med breda majoriteter i såväl riksdagen som kyrkomötet.

Den huvudsakliga innebörden i reformen är att Svenska kyrkan lämnar den offentliga sektorn och därigenom blir mera jämställd med övriga trossamfund. Principen om offentlighet i Svenska kyrkan kvarstår dock även i fortsättningen. Svenska kyrkans grundläggande identitet förändras inte men preciseras i lagen om Svenska kyrkan i enlighet med kyrkans egen självbild. Anledningen till denna precisering är behovet att markera att Svenska kyrkan efter ändringen av relationerna med staten är samma trossamfund som före reformen. Förändringen påverkar inte medlemskapet för alla dem som tillhör Svenska kyrkan vid reformens genomförande. I huvudsak påverkas inte heller den kyrkliga egendomen av reformen.

Tidigare kommunstatus och beskattningsrätt för församlingar och kyrkliga samfälligheter upphör, men Svenska kyrkan får även i fortsättningen kostnadsfri statlig hjälp med att ta in sina avgifter från dem som tillhör kyrkan. Av jämställdhetsskäl kan även andra trossamfund under vissa förutsättningar beviljas sådan hjälp efter beslut av regeringen. Den tidigare församlingsskatten ersätts med en inkomstrelaterad kyrkoavgift som alla de som tillhör Svenska kyrkan ska betala till såväl den lokala som regionala nivån inom kyrkan.

Genom reformen får Svenska kyrkan full frihet att själv bestämma om sina egna angelägenheter inom ramen för den nya lagstiftningen och övriga regelsystem i samhället. Detta innebär bl. a. att regeringen inte längre utser biskopar och domprostar eller beslutar i andra kyrkliga tillsättningsärenden. Vissa statliga organ

som handlagt kyrkliga ärenden avvecklas eller uppgår i Svenska kyrkan. I stället för den upphävda kyrkolagen har kyrkomötet antagit en kyrkoordning i vilken de grundläggande strukturerna och beslutsformerna i Svenska kyrkan läggs fast.

Församlingarna i Svenska kyrkan ska fortsätta att vara huvudmän för den helt övervägande delen av begravningsverksamheten i landet. Begravningsverksamheten ska finansieras av en inkomstrelaterad obligatorisk begravningsavgift. För dem som inte tillhör Svenska kyrkan har det skapats särskilda regler för att ta till vara deras intresse. I egenskap av huvudman för begravningsverksamheten har Svenska kyrkan ett ansvar för att det finns både gravplatser för alla och en lokal utan religiösa symboler där man kan ha begravningsceremoni.

Svenska kyrkan ska fr.o.m. år 2002 få viss ersättning av staten för vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena, s.k. kyrkoantikvarisk ersättning. T.o.m. år 2009 kommer ett belopp på sammanlagt 1,9 miljarder kronor att betalas ut till kyrkan för detta ändamål. Som ett led i reformarbetet träffar staten och Svenska kyrkan en långsiktig överenskommelse i frågor som rör kyrkans kulturhistoriska värden.

Genom lagen om trossamfund införs ett nytt begrepp i svensk rätt, nämligen registrerat trossamfund. Alla trossamfund som uppfyller vissa krav av huvudsakligen organisatoriskt slag kan låta registrera sig. Principerna för statens stöd till trossamfunden läggs fast i en särskild lag.

SVERIGES FÖRBEREDELSE INFÖR EU-ORDFÖRANDESKAPET

Den 1 januari 2001 övertar Sverige för första gången ordförandeskapet i EU:s ministerråd. Ordförandelandet ansvarar för ministerrådets arbetsprogram, vilket bland annat innebär att man utarbetar dagordningar för ministerrådets möten. I Regeringskansliet pågår nu ett arbete med att gå igenom vilka frågor som kan bli aktuella under första halvåret 2001. Arbetsprogrammet för Sveriges ordförandeskap kommer successivt att växa fram under 2000.

Under ordförandeskapet i EU kommer regeringen att leda ministerrådets arbete på alla nivåer. Ministerrådet håller omkring 60 ordinarie möten i Bryssel och Luxemburg under en ordförandeskapsperiod. Under Sveriges ordförandeskap kommer dessa möten att ledas av svenska ministrar. Svenska tjänstemän kommer att vara ordförande i ministerrådets alla arbetsgrupper som bereder rådets ärenden. I dag finns det ca 250 arbetsgrupper som sammanlagt kommer att ha 1 200–1 500 möten under det svenska ordförandeskapet. Ordföranden i arbetsgrupperna får särskild utbildning för att klara av uppgiften. Utöver de möten som hålls i Bryssel och Luxemburg är det också praxis att ett antal möten hålls i ordförandelandet. I Sverige kommer ett 70-tal möten på olika nivåer att arrangeras. En del av dessa är möten med ministrar, andra med tjänstemän. Ordförandeskapet avslutas med ett toppmöte mellan EU-ländernas stats- och regeringschefer i Göteborg den 15–16 juni 2001.

Som ordförande kommer Sverige att föra EU:s talan och informera media om vilka beslut EU har fattat. Det svenska ordförandeskapet ska präglas av öppenhet. Regeringens ambition är också att göra ordförandeskapet till en angelägenhet för hela landet. Information om frågor som hanteras av ministerrådet måste vara lättillgänglig för såväl svenska som utländska medborgare. En särskild flerspråkig webbplats på Internet skapas. Den blir en viktig informationskanal för journalister och allmänhet som vill följa det dagliga arbetet. Genom projektet Vänort 2001 kommer vänortssamarbete mellan svenska kommuner och kommuner i de andra EU-länderna och i kandidatländerna att få särskilt stöd under ordförandeskapet. Vänort 2001 syftar till att öka kontakterna mellan svenskar och medborgare i andra EU-länder och i kandidatländerna.

MILJÖLEDNING SAR BETET I REGERINGSKANSLIET

Riksdag och regering har ställt sig bakom principen om en hållbar utveckling. Denna princip har sin grund i Rio-deklarationen om miljö och utveckling från juni 1992. Regering och riksdag har också slagit fast principen om samhällssektorernas miljöansvar. Alla aktörer – från myndigheter till enskilda – inom en samhällssektor

eller ett samhällsområde har enligt denna princip ett ansvar för att undvika nya miljöproblem och för att lösa de redan existerande. Detta förutsätter att det i allt beslutsfattande och i all planering sker en sammanvägning av miljöhänsyn och ekonomiska hänsyn. Miljöansvar och miljöhänsyn måste inordnas som en naturlig och självklar del av den övriga verksamheten och innefatta miljöeffekter från såväl den utåtriktade verksamhet som den interna administrativa.

I syfte att uppnå en ekologiskt hållbar utveckling behöver även statens arbete utvecklas. Uppdrag att föreslå hur detta kunde gå till gavs till Miljövårdsberedningen. Beredningen redovisade 1996 betänkandet *Integrering av miljöhänsyn inom den statliga förvaltningen*. I sitt betänkande föreslog Miljövårdsberedningen bl.a. att miljöledningssystem skulle införas i den statliga förvaltningen som ett verktyg för att systematisera miljöarbetet och ge det tydliga riktlinjer och mål i bl.a. centrala styrdokument, klagjordansansvarsförhållanden, rutiner för uppföljning samt redovisning av resultat. Regeringen har därefter beslutat att införa miljöledning i statliga myndigheter och i Regeringskansliet. Miljödepartementet har det övergripande ansvaret för detta arbete.

Regeringskansliet startade våren 1998 den första delen i sitt interna miljöledningsarbete genom att kartlägga miljöeffekter av den interna administrativa verksamheten. Förvaltningsavdelningen hade huvudansvaret för detta arbete. Kartläggningen omfattade upphandling och val av varor och tjänster, förbrukning av kontorsmateriel, engångsmateriel och miljöfarliga produkter, elförbrukning, uppvärmning och annan resursförbrukning m.m. Arbetet redovisades den 1 juli 1998.

Våren 1998 genomfördes en rad informationsmöten på flertalet departement. Syftet med informationen var att på ett tidigt stadium engagera personalen i det egna miljöledningsarbetet och att skapa förutsättningar för en dialog mellan departementen och de myndigheter som inför miljöledningssystem.

I oktober 1999 antog statssekreterarna på Statsrådsberedningen och Miljödepartementet riktlinjer för det fortsatta miljöledningsarbetet inom Regeringskansliet. I enlighet med dessa riktlinjer beslutade förvaltningschefen i november 1999 om miljöpolicy och mål för det administrativa arbetet. Ett handlingsprogram är under utarbetande och ska antas våren 2000.

Miljödepartementet har tillsammans med övriga Regeringskansliet formulerat förslag till policy och miljöledningsmål för arbetet med att integrera miljöhänsyn i beslutsunderlag. Beslutet kommer att antas under våren 2000.

För att uppnå policy och mål omfattar denna del två också utbildning till all personal i Regeringskansliet för att åstadkomma minskad direkt miljöpåverkan genom individuella insatser såsom källsortering, pappers- och energisparande samt integrering av miljöhänsyn i beslutsunderlag.

För övrigt har hittills 138 statliga myndigheter sedan 1996 fått regeringens uppdrag att införa miljöledningssystem och ytterligare tillkommer nästa år.

Införande av miljöledningssystem utgör ett viktigt arbete inför Sveriges ordförandeskap i EU våren 2001. Det är viktigt att statsförvaltningen kan visa upp ett genuint miljöansvar och integrering av miljöhänsyn i alla politikområden i enlighet med Amsterdamfördraget.

Effekterna av införandet av miljöledningssystem är ännu för tidigt att påvisa. Flertalet myndigheter har dock genomfört en rad konkreta åtgärder, framför allt i den interna verksamheten som t.ex. minskad elförbrukning, inköp av miljövänliga produkter, minskad pappersförbrukning, källsortering vilket direkt har inneburit positiva miljöeffekter. Det stora arbetet är nu att integrera miljöhänsyn och resurshushållning i alla beslut. Detta har på vissa myndigheter visat sig kunna kollidera med befintliga instruktioner och lagstiftning. Sådana svårigheter är viktigt att myndigheterna rapporterar till sitt sakdepartement och till Miljödepartementet så att lösningar kan komma till stånd. Vissa myndigheter har kommit igång bra med att integrera miljöhänsyn i sina beslut, bl.a. vid bidragsgivning och tillståndsgivning.

DET NYA FÖRSVARET

Den säkerhetspolitiska utvecklingen har förändrats i positiv riktning för Sveriges del under de senaste tio åren. Det kalla krigets motsättningar och hotföreställningar har förbleknat och de militära strukturerna i Europa har successivt förändrats. Risken för ett storkrig i Europa upplevs som mycket avlägsen samtidigt som lokala och regionala konflikter ställts i fokus främst i sydöstra och östra Europa. Ett allt bredare internationellt samarbete har utvecklats för att hantera kriser främst inom ramen för FN, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nato och dess samarbete med partnerländer samt, under det senaste året, också EU.

Regeringen följer noga den säkerhetspolitiska utvecklingen och överlägger med representanter för riksdagspartierna inom ramen för Förvarsberedningen om hur utvecklingen ska värderas och vilka slutsatser som kan dras angående Sveriges säkerhets- och försvarspolitik. I propositionen *Förändrad omvärld – omdanad försvar* drog regeringen våren 1999 slutsatsen att ett invasionsföretag som syftar till en ockupation av Sverige inte ter sig möjligt att genomföra under de närmaste tio åren, förutsatt att Sverige har en grundläggande försvarsförmåga. Förbättringen av det säkerhetspolitiska läget hade enligt regeringens mening gått så långt och blivit så befäst att det fanns klar anledning att utnyttja läget till att sänka kostnaderna för försvaret och genomföra en omstrukturering.

Riksdagen beslutade våren 1999 i enlighet med regeringens proposition. Därefter har ett omfattande utrednings- och planeringsarbete genomförts för att närmare precisera innebörden av den nya försvarspolitik och de omfattande förändringar av organisation och verksamhet som den måste medföra.

Förvarsberedningen har med stöd från Utrikes- och Förvarsdepartementen fortsatt sin analys av den internationella utvecklingen som ju under året varit mycket händelserik med akuta konflikter och kriser i Kosovo och Tjetjenien och beslut om nya säkerhetspolitiska program vid toppmöten inom Nato och EU. Utvecklingen understryker behovet av att stärka Sveriges förmåga att bidra till europeisk krishantering.

Förvarsmakten har lämnat förslag till en helt ny och mycket mindre men mer allsidigt användbar organisation, en insatsorganisation med anpassningsförmåga i stället för ett invasionsförsvar. Insatsorganisationen är utformad för att kunna möta angrepp främst genom luften eller mot begränsade mål i Sverige som bedöms möjliga att genomföra. Den ska samtidigt genom att delta i internationell krishantering kunna bidra till fred och säkerhet i omvärlden. Det ska också finnas förberedda möjligheter till anpassning av försvarsförmågan till tänkbara nya uppgifter och behov i framtiden.

Den grundorganisation som ska producera och underhålla krigsförbanden och svara för utveckling och förnyelse behöver inte vara lika stor som tidigare. En styrgrupp med deltagare från Förvarsdepartementet och Förvarsmakten har analyserat och föreslagit grundorganisatoriska förändringar. Förbandschefer inom Förvarsmakten samt länsstyrelser, kommuner och personalorganisationer har under utredningsarbetet framfört synpunkter. Vidare har försvarsminister Björn von Sydow mottagit ett 30-tal delegationer som har representerat ett 70-tal olika instanser.

Också inom många andra områden aktualiseras långtgående förändringar t.ex. vad gäller ledning, utbildning och behov av personal och behov av utrustning. I många fall krävs fortsatt utredningsarbete innan ställning kan tas till nödvändiga förändringar.

Allt detta intensiva och omfattande utredningsarbete om förändringar inom försvaret som även berört stora delar av det svenska samhället mynnade under slutet av år 1999 ut i en proposition, *Det nya försvaret*. Riksdagen förväntas ta ställning till den våren 2000. Därmed kommer en omfattande försvarsreform att ha beslutats, en reform som bär in i framtiden och svarar mot vårt nya säkerhetspolitiska läge.

ÅLDERSPENSIONSREFORMEN

Det gamla pensionssystemet, som består av folkpension och ATP ersattes den 1 januari 1999 av ett nytt system.

Det nya pensionssystemet består av flera olika delar: Inkomstpension, premiepension och även garanti-pension.

Storleken på pensionen från det allmänna avgörs av hur mycket man tjänar under hela livet och inte bara som tidigare under de femton bästa åren. Pensionernas storlek avgörs också av hur löntagarnas inkomster i Sverige utvecklas. Utvecklas inkomsterna bra, blir pensionerna högre, blir inkomstutvecklingen sämre utvecklas pensionerna i motsvarande mån.

Garantipensionen är grundskyddet för dem som har haft låg eller ingen inkomst alls. Premiépensionen är en del av pensionen som den enskilde själv kan placera i fonder.

De fem riksdagspartierna bakom pensionsöverenskommelsen, socialdemokraterna, moderata samlingspartiet, folkpartiet, centerpartiet och kristdemokraterna har fört diskussioner inom den så kallade Genomförandegruppen. Diskussionerna har förts med utgångspunkt från underlag som har tagits fram inom Regeringskansliet, främst av Socialdepartementet och Finansdepartementet. I vissa andra frågor har även Näringsdepartementet och Utbildningsdepartementet medverkat.

I juni år 1999 kom de fem partierna överens om vissa återstående frågor, nämligen:

- Balansering av pensionssystemet. En metod för att se till att ålderspensionssystemet är finansiellt hållbart vid varje demografisk och samhällsekonomisk utveckling.
- Överföring av medel från AP-fonden till statsbudgeten i syfte att kompensera statsbudgeten för att betalningsansvaret för förtids- och efterlevandepensionerna genom reformen flyttas från AP-fonden till statsbudgeten.
- Rätt att kvarstå i arbete till 67 års åldern. I det reformerade ålderspensionssystemet finns ingen allmän pensionsålder. Det är möjligt att ta ut sin ålderspension från 61 års ålder. Någon övre åldersgräns finns inte. Det finns inte heller någon övre åldersgräns för hur länge man kan tjäna in rätt till pension. Då pensionens storlek dessutom baseras på livsinkomsten, är det av stor vikt att den som så önskar ges möjlighet att arbeta längre än till 65 års ålder som är pensionsålder i de flesta gällande kollektivavtal.
- AP-fondernas organisation och placeringsregler. De befintliga första–femte AP-fondernas tillgångar fördelas på fyra lika stora oberoende AP-fonder med lika placeringsregler. Dessutom kom man överens om att ge möjlighet för enskilda att aktivt välja sjunde AP-fonden som förvaltare inom ramen för premiépensionssystemet. Sjätte fondstyrelsen lämnades utanför uppgörelsen.
- Avgiftsväxlingen. De fem partierna står fast vid principuppgörelsen från år 1994 att pensionsavgifterna ska finansieras till hälften via arbetsgivaravgifter och till hälften via egenavgifter. En del tekniska svårigheter kvarstår dock fortfarande. Frågan om hälftendelning ska därför hanteras parallellt med den planerade skattereformen.

Under hösten 1999 beslutade riksdagen att studier ska ge pensionsrätt. Denna pensionsrätt ska vara 138 procent av studiebidragen.

Arbete pågår fortfarande inom Regeringskansliet med anpassning av vissa förmåner som angränsar till ålderspensionsreformen. Det gäller då bland annat s.k. övergångsvis garantipension, efterlevandepension samt bostadstillägg till pensionärer.

STÖD TILL FOLKBILDNING OM EMU

För stöd till folkbildning om Ekonomiska och monetära unionen utsåg regeringen en särskild delegation den 11 januari 1999. Delegationens uppgift skulle vara att fördela bidrag till informationsinsatser om EMU. I förordningen om projektbidrag sägs att folkhögskolor, folkbildningsorganisationer och liknande sammanslutningar kan få projektbidrag.

Delegationen fick 20 miljoner kronor att fördela. Detta var det huvudsakliga uppdraget, delegationen har alltså inte bedrivit egen produktion av informationsmaterial.

Inriktningen i arbetet har varit att brett och allsidigt informera om effekterna av valutaunionen för svensk del.

Delegationen annonserade i landsomfattande dagspress och på regeringens webbplats om möjligheten att söka projektbidrag för folkbildning om EMU.

Till delegationens kansli hade det i slutet av mars månad inkommit över 200 ansökningar från studieförbund, folkhögskolor, olika föreningar och organisationer.

Vid beslutet om hur tillgängliga medel skulle fördelas var utgångspunkten att bidrag endast skulle utgå till organisationer som har folkbildning som sin huvudsakliga uppgift. En kvalitetsbedömning av projektens innehåll beträffande målgrupp, typ av aktiviteter och spridning genomfördes.

Behov hos personer med bristande kunskaper i svenska språket och andra som har svårt att tillgodogöra sig information och utbildning beaktades.

Delegationen beslutade att, efter att ha inhämtat Folkbildningsrådets yttrande, fördela 19,2 miljoner kronor varav de tio studieförbunden tilldelades sammantaget 15,6 miljoner kronor. Studieförbunden har rikstäckande verksamhet och samverkar med ett stort antal folkrörelser och andra organisationer.

Totalt ansökte 53 folkhögskolor om projektbidrag och 29 folkhögskolor fördelade över hela landet erhöll tillsammans 3,4 miljoner kronor. Länsbildningsförbundet Mittnorrrland mottog 150 000 kronor.

Projektbidrag beviljades till produktion av informationsmaterial såsom böcker, broschyrer och faktablad samt material anpassat för synskadade och andra grupper med särskilda behov. Bidrag beviljades också till utbildning av informatörer, utställningar, studiecirkel, seminarier, konferenser och närradiosändningar. Även webbproduktion som del i projekt beviljades medel.

Under hösten hölls separata överläggningar med de tio studieförbunden. Syftet var att efter de muntliga genomgångarna av det aktuella läget ge ledamöterna i delegationen möjlighet att ställa frågor kring projektens genomförande.

Faktamaterial och en informationsfilm som sändes i SVT:s Anslagstavlan producerades av UD-PIK.

Delegationen beslutade vid sammanträde den 21 april att en utvärdering ska genomföras. Umeå universitet fick efter upphandling detta uppdrag.

En del projekt avslutades vid årsskiftet 1999/2000 medan andra projekt och studiecirkelverksamheten kommer att fortgå under våren 2000.

Förordningen om projektbidrag för folkbildning om EMU upphävdes i januari 2000 genom ett särskilt regeringsbeslut och därmed avslutades delegationens arbete.

Kapitel 3 Departementens verksamhet

- *Statsrådsberedningen*
- *Justitiedepartementet*
- *Utrikesdepartementet*
- *Försvarsdepartementet*
- *Socialdepartementet*
- *Finansdepartementet*
- *Utbildningsdepartementet*
- *Jordbruksdepartementet*
- *Kulturdepartementet*
- *Miljödepartementet*
- *Näringsdepartementet*
- *Förvaltningsavdelningen*

STATSRÅDSBEREDNINGEN (SB)

Statsrådsberedningen präglas till stor del av den politiska samordningen av arbetet i Regeringskansliet.

Det finns också en fokusering från allmänheten och från media på vad som sker inom Statsrådsberedningen och på statsministern personligen, vilket bl.a. kommer till uttryck i ett mycket stort antal brev och frågor som riktas direkt till statsministern. Statsministerns och vice statsministerns tal förbereds inom statsrådsberedningen. Statsrådsberedningen har också det formella ansvaret för regeringens sammanträden och protokoll.

Statsrådsberedningen är därför indelad i en del med politiskt anställda medarbetare och en del med opolitiska tjänstemän med huvudsakligen juridisk kompetens.

Polens år

Statsministern ledde 1999 en bred satsning på att utveckla och fördjupa kontakterna mellan Sverige och Polen. Detta har bl.a. skett genom seminarier och ökat besöksutbyte med ett brett deltagande av svenska ministrar. Statsministern har vid ett flertal tillfällen genomfört besök i Polen. Satsningen inleddes vid ett seminarium i Stockholm i februari där både Göran Persson och Polens premiärminister Jerzy Buzek deltog.

Levande Historia

Det projekt för information och bildningsinsatser kring Förintelsen som statsministern initierade 1997, fortsatte med ökad intensitet under 1999. Arbetet inriktades på en stor internationell konferens i Stockholm i januari år 2000. Ett särskilt kansli arbetade under året med förberedelsearbetet inför ett av Sveriges största internationella konferenser hittills, där deltagande av ett stort antal stats- och regeringschefer krävde särskilda planerings- och organisationsinsatser.

Folkbildningen om EMU

Regeringen tillsatte i januari en delegation med uppgift att fördela ekonomiska medel till informations- och utbildningsprojekt om valutaunionen EMU. Delegationen har inte haft till uppgift att producera eget material, utan medlen var avsedda att spridas till främst folkbildningsorganisationer och folkhögskolor. Pengarna, 20 miljoner kronor, fördelades under våren och de första kurserna och seminarierna hölls under hösten. Under våren 2000 fortgår vissa projekt. En utvärdering har genomförts och ytterligare en beräknas vara avslutad i december 2000.

EU-arbetet

1999 innebar en intensiv mötesverksamhet i EU för statsministern. Under våren hölls hela fyra möten med stats- och regeringscheferna, och under hösten ytterligare två. Dessutom avgick EU-kommissionen under våren. Statsministern deltog i diskussionen kring och nomineringen av den nye kommissionsordföranden Romano Prodi. Sommaren ägnades åt nomineringen av de övriga ledamöterna, däribland den nya svenska kommissionären Margot Wallström.

EU-arbetet i Regeringskansliet omorganiserades. Statsministerns utrikespolitiska rådgivare Lars Danielsson utsågs till statssekreterare för EU-frågor i Statsrådsberedningen. En särskild enhet bildades inom Statsrådsberedningen med uppgift att samordna regeringens hantering av frågor som gäller samarbetet i EU. Varje departement har fortsatt ansvar för sitt respektive område. Utrikesdepartementet fortsatte att ansvara för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik och utvidgningsprocessen samt de under våren avslutade Agenda 2000-förhandlingarna.

JUSTITIEDEPARTEMENTET (Ju)

Justitiedepartementets verksamhet präglades under året bl.a. av den fortsatta reformeringen av domstols- och polisväsendet. Satsningen på det brottsförebyggande arbetet och verksamheten i närpolisen fortsatte också oförminskat för att ge bättre förutsättningar för att bekämpa den brottslighet som drabbar människorna i deras vardag. En ny organisation för bekämpandet av miljöbrott skapades inom åklagarmyndigheten.

Justitiedepartementet fick en delvis ny organisation från den 1 januari 1999. Demokrati och förvaltningspolitik inrättades som ett nytt politikområde under ett särskilt statsråd. Vidare präglades verksamheten i departementet av förberedelserna inför Sveriges ordförandeskap i EU våren 2001.

Polis och åklagare

Sedan den 1 januari 1999 har varje polismyndighet en polisstyrelse med ledamöter som efter nominering av de politiska partierna utses av regeringen. Rikspolisstyrelsen har i samband med den nya ordningen fått ett ökat ansvar för tillsynen över polisen och en utvidgad föreskriftsrätt. Regeringen tillkallade i mars en komm-

mission med uppgift att klarlägga säkerhetstjänsternas inrikes verksamhet från andra världskrigets slut fram till idag. Samma månad fick registernämnden i uppdrag att utreda vilka som har drabbats i sina anställningsförhållanden på grund av att uppgifter ur Säkerhetspolisens register har lämnats ut och vilken skada de har lidit. Den 1 april infördes ny lagstiftning om polisens register, polisdatalagen. Den 1 juli uppdrog regeringen åt Riksåklagaren att i samråd med Rikspolisstyrelsen bygga upp en ny och flexibel organisation för bekämpning av brotten mot miljön.

På den internationella sidan trädde Amsterdamfördraget i kraft den 1 maj. Genom detta införlivades det tidigare fristående Schengensamarbetet i EU:s arbete för ett område med säkerhet, frihet och rättvisa. Under året inledde också Europol sin verksamhet enligt Europokonventionen med befogenheter att bl.a. hålla de register och utbyta och förmedla de informationer som konventionen föreskriver. I oktober slöts ett avtal mellan den danska och svenska regeringen som bl.a. reglerar polisens befogenheter på Öresundsförbindelsen.

Domstolarna

Under 1999 drevs arbetet vidare med att modernisera det svenska domstolsväsendet. Moderniseringsarbetet syftar till att skapa ett domstolsväsende som står väl rustat inför 2000-talet. Domstolarnas arbete ska hålla hög kvalitet och resurserna ska utnyttjas på ett effektivt sätt. De närmast aktuella inslagen i moderniseringsarbetet är omorganisationen av inskrivnings- och bouppteckningsverksamheten som beräknas vara genomförd den 1 juli 2001, stegvisa domkretsreformer och en fortsatt utveckling av domstolarnas beredningsorganisation. Propositioner har lagts fram om bl.a. videokonferens i rättegång, advokaters etableringsrätt, förhör hos kommissionen för granskning av de svenska säkerhetstjänsterna, författningsskyddande verksamhet samt effektivisering av förfarandet i allmän domstol.

Kriminalvården

Kriminalvården har utvecklat sina återfallsförebyggande insatser genom att aktivt påverka de intagna. Utbildning för att uppnå grundskole- och gymnasiekompetens och olika programverksamheter är viktiga inslag i detta arbete liksom insatserna för att motverka drogmissbruk. Antalet avvikelser från anstalter, häkten och vid permissioner har varit mycket lågt. De tragiska händelser som inträffade under året i samband med permissioner har dock föranlett kriminalvården att se över sina permissionsrutiner för att få en likartad och god hantering av permissionsbestämmelserna i hela landet.

Brottsförebyggande arbete och brottsoffer

Brottsförebyggande rådet har ökat stödet till det lokala brottsförebyggande arbetet och brottsförebyggande råd eller motsvarande finns nu i drygt 130 kommuner. Stödet till brottsoffer har förbättrats. Mer och bättre information om möjligheten till ersättning har lett till att ärendena om ersättning för skador av brott hos Brottsoffermyndigheten ökat kraftigt. Från och med den 1 juli 1999 har avgiften till brottsofferfonden höjts från 300 till 500 kronor för att förbättra fondens möjligheter att ge bidrag till ideella organisationer.

Ny lagstiftning

Det straffbara området när det gäller barnpornografi ändrades den 1 januari 1999. I princip all befattning med barnpornografi, även innehav, är nu straffbar. En nollgräns för narkotika i trafiken infördes den 1 juli. Ändringar innebär att den som med narkotika i blodet kör bil eller annat motordrivet fordon kan dömas för rattfylleri. Från den 1 januari 1999 har också påföljdssystemet förändrats bl.a. i syfte att åstadkomma ytterligare alternativ till fängelsestraff och för att utveckla påföljdssystemet för unga lagöverträdare. En ny frihetsberövande påföljd, slutna ungdomsvård, har införts. Reglerna om villkorlig frigivning efter fängelsestraff har också ändrats. Villkorlig frigivning får nu ske tidigast efter att två tredjedelar av straffet har avtjänats.

Civilrätt

Den civilrättsliga lagstiftningen ska skapa balans mellan olika intressen och se till att alla relevanta konsekvenser av reglerna blir beaktade. Reglerna ska stå sig över längre tid och vara rimligt enkla att tillämpa. Detta gäller inom bl.a. skadeståndsrätten, fastighetsrätten, insolvensrätten och immaterialrätten. Men lagstiftningen ska också tillhandahålla moderna och ändamålsenliga regler för näringslivet, och lagarna ska ge ett starkt skydd för hyresgäster, konsumenter,

skadelidande och andra grupper som är i särskilt behov av rättsordningens stöd. Reglerna måste präglas av konsekvens och vara begripliga för människorna. Under året har följande propositioner lagts fram: *Ny bokföringslag, Redovisning och aktiekapital i euro, Förvärv av egna aktier, Fastighetsregister, Utländska förvärv av fritidsfastigheter i Sverige* och *Upphovsrätten och offentlighetsprincipen*. Propositioner har också lagts fram om ändringar i brottsskadelagen, bostadsrättslagen och trafikskadelagen.

Justitiedepartementet ansvarar för grundlagarna och en mycket stor del av lagstiftningen i övrigt rörande bl.a. straffrätten, processrätten och civilrätten. Departementet har ett övergripande ansvar för lagstiftningens kvalitet. Inom departementets område faller bl.a. domstolsväsendet, åklagarväsendet, polisen och kriminalvården. Departementet svarar också för beredning av frågor om bl.a. nåd och utlämning för brott. Inom Regeringskansliet har departementet ett huvud- och samordningsansvar för Sveriges medverkan i EU:s samarbete i rättsliga och inrikesfrågor (tredje pelaren). Departementet har vidare ett övergripande ansvar för att fördjupa demokratin och öka medborgarnas deltagande i de demokratiska processerna. Till departementet hörde 32 myndigheter.

UTRIKESDEPARTEMENTET (UD)

Utrikesdepartementets verksamhet omfattar samarbetet i närområdet och i Europa samt det globala samarbetet, framförallt inom EU och i FN. Under 1999 trädde Amsterdamfördraget i kraft. En parlamentarisk kommitté tillsattes för att vidareutveckla en sammanhållen svensk politik för global utveckling. Inför förhandlingarna inom Världshandelsorganisationen (WTO) överlämnade regeringen skrivelsen *Öppen handel – rättvisa spelregler, svensk handelspolitik inför en ny WTO-runda* till riksdagen. I en särskild skrivelse redogjorde regeringen för *Ekonomisk utveckling och samarbete i Östersjöregionen*. Riktlinjerna för Sveriges nya Asienpolitik presenterades i skrivelsen *Framtid med Asien. En svensk Asienstrategi inför 2000-talet*.

Samarbete i närområdet

Det bilaterala samarbetet i närområdet var under 1999 framför allt inriktat på att stärka samarbetet för demokrati, säkerhet och utveckling i nordvästra Ryssland, Estland, Lettland, Litauen och Polen. Utöver tidigare omfattande insatser beslutade regeringen att anvisa ytterligare en miljard kronor under de närmaste fem åren för att utveckla näringslivet och höja välbefindandet i regionen. Regeringen tillsatte en Östersjöberedning med uppdrag att utarbeta riktlinjer för hur dessa medel ska användas. För att stärka banden mellan Polen och Sverige samordnade UD olika svenska aktiviteter i Polen under namnet »Polen i fokus«. Vidare fortsatte regeringen att stödja Estlands, Lettlands, Litauens och Polens ambitioner att bli medlemmar i EU och att knyta Ryssland fastare till europeiska samarbetsstrukturer.

Det nordiska samarbetet har fått en ökad betydelse och ny dynamik genom Sveriges och Finlands medlemskap i EU. Sverige lämnade 1999 över ordförandeskapet för det nordiska regeringssamarbetet till Island.

Europasamarbetet

Den 1 maj 1999 trädde Amsterdamfördraget i kraft. Det nya fördraget förändrar EU:s »grundlag« på en rad områden. Fördraget innebär bl.a. att ett område utan inre gränser skapas för medborgarna och att den gemen-

samma utrikes- och säkerhetspolitiken blir mer effektiv samt att migrationsfrågorna får större betydelse inom EU.

Agenda 2000 antogs av stats- och regeringscheferna i slutet av mars 1999. Agenda 2000 underlättar utvidgningen och förbättrar användningen av EU:s resurser. Vid toppmötet i Helsingfors i december 1999 beslöts att EU redan 2000 ska börja förhandla med Lettland, Litauen, Slovakien, Rumänien, Bulgarien och Malta om medlemskap i EU. I Helsingfors hälsade även EU:s stats- och regeringschefer Turkiet välkommet som kandidatland.

I januari 1999 infördes euron som gemensam valuta i alla EU-länder utom Sverige, Danmark, Grekland och Storbritannien. Under året satsade regeringen 20 miljoner kronor för att stimulera debatt och folkbildning om euron och EMU.

Arbetet med den inre marknaden har bl.a. präglats av att synliggöra den nära kopplingen till konsumentintressena. En av unionens målsättningar är att förbättra EU-medborgarnas livskvalitet. Genom att öka konkurrensen på marknaden uppnås lägre priser, bättre kvalitet och ett större urval av varor och tjänster.

I Kosovo stod Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) inför sin hittills största och mest krävande uppgift. Personal från mer än 30 länder samverkade i ett för regionen och Europa avgörande skede. Sverige inledde sin medverkan med civil personal och väpnad styrka i den internationella fredsstyrkan i Kosovo.

Globalt samarbete

Sveriges FN-engagemang förblir en hörnsten i utrikespolitiken och i det globala samarbetet. Regeringen har under året bl.a. verkat för att FN stärks och reformeras, FN:s konfliktförebyggande arbete utvecklas, respekt för de mänskliga rättigheterna genomsyrar FN:s arbete och särskild uppmärksamhet fästs vid barnens rättigheter och livsvillkor. För att förebygga och hantera kriser krävs internationell samverkan. I handlingsprogrammet *Att förebygga väpnade konflikter* föreslog regeringen instrument och metoder för att hindra att konflikter trappas upp och leder till våld.

Förberedelserna för WTO-mötet i Seattle ägnades mycket tid under året. Regeringen ville, tillsammans med övriga EU-länder, ha ett beslut om en ny bred förhandlingsrunda för att få rättvisa spelregler för världshandeln. Detta misslyckades, i första hand på grund av bristande politisk vilja från deltagarländerna.

Internationellt utvecklingsarbete

Under hösten 1999 antog regeringen kommittédirektiv till en *Parlamentarisk utredning om Sveriges politik för global utveckling*. Utredningens syfte är att vidareutveckla en sammanhållen svensk politik för att på ett bättre sätt bidra till minskad fattigdom, ökad demokrati och respekt för mänskliga rättigheter.

Sverige hade en ledande roll i arbetet för att samordna återuppbyggnaden efter orkanen Mitchs härjningar i Centralamerika. Regeringen var i maj 1999 värd för en internationell konferens med syfte att lägga grunden till en ny utvecklingsstrategi för de drabbade länderna.

Mänskliga rättigheter

I november 1999 uppmärksammades Barnkonventionens 10-årsjubileum vid en konferens i Stockholm. Syftet med konferensen var bl.a. att stimulera intresset inför uppföljningen år 2001 av 1990 års barntoppmöte i FN:s generalförsamling (UNGASS), där Sverige spelar en aktiv roll i förberedelserna.

Europarådet firade 50-årsjubileum under 1999. På svensk-norskt initiativ har Europarådet beslutat om ett europeiskt barnprogram.

Asyl- och invandrapolitik

Under 1999 sökte 11 200 personer asyl i Sverige, vilket är en liten minskning jämfört med 1998. En parlamentarisk utredning föreslog under året att Utlänningsnämndens uppgifter ska ersättas med ett förfarande i förvaltningsdomstolar. Förslaget bereds vidare i Regeringskansliet.

På *Utrikesdepartementet* sammanställs den information och formuleras de handlingsalternativ som ligger till grund för regeringens ställningstaganden i utrikespolitiska frågor. Till UD:s ansvarsområden hör bl.a. utrikes- och säkerhetspolitik, internationellt utvecklingssamarbete, handelspolitik, internationell rättshjälp och konsulära frågor, folkrätt och mänskliga rättigheter, migration och asylpolitik, handels- och Sverigefrämjande samt information om Sverige i utlandet.

Till departementet hörde 11 myndigheter, förutom ca 100 ambassader, representationer, generalkonsulat och konsulat.

FÖRSVARSDEPARTEMENTET (Fö)

En dominerande uppgift under år 1999 har varit att förbereda förslag, propositioner, till omstruktureringen av Försvarsmakten. För att hantera ekonomiska problem och skapa ekonomiskt utrymme för en nödvändig, mera långsiktig förnyelse av Försvarsmaktens utrustning har ett omfattande arbete bedrivits av departementet under medverkan av berörda myndigheter för att omförhandla gällande kontrakt. Arbetet har gett ett gott resultat på så sätt att kostnaderna för inköp av utrustning är mindre än vad som kunde befaras vid början av år 1999.

Arbetet med att utforma ett förslag till ny organisation för Försvarsmakten har bedrivits i en särskild arbetsgrupp med representanter för Försvarsmakten och Försvarsdepartementet. Arbetsgruppen lämnade ett förslag till ny organisation som i sina huvuddrag kunde ligga till grund för regeringens förslag i propositionen *Det nya försvaret*.

I propositionen har regeringen lämnat ett förslag till hur Försvarsmaktens krigsförband inom markstridskrafterna respektive flygstridskrafterna ska organiseras. Dessa krigsförband ska tillsammans benämnas Försvarsmaktens insatsorganisationer. Regeringen har också redovisat en principiell utformning av en organisation som ska leda dessa krigsförband.

På det civila området har regeringen beslutat om direktiv för tre utredningar: Utredning om principer för en bättre helhetssyn vid planeringen för civilt försvar och beredskapen mot svåra påfrestningar på samhället i fred, Utredning om översyn av räddningstjänstlagen m.m. och Utredning om den frivilliga försvarsverksamhetens framtida inriktning och uppgifter inom totalförsvaret. Regeringen har vidare beslutat att en departementsvis sektorsgenomgång av behov av åtgärder och författningsreglering vid svåra påfrestningar på samhället i fred ska genomföras.

Ekonomi

Omorganisationen av totalförsvaret medför att de framtida försvarsutgifterna kan minska. Därför har riksdagen under år 1999 beslutat att minska den ekonomiska ramen för Totalförsvaret. För att hantera kostnaderna för omorganisationen inom Försvarsmakten anslås ett omställningsbidrag med 3 miljarder kronor år 2002 och med 1 miljard kronor år 2003.

Riksdagen har vidare beslutat att den s.k. teknikfaktorn ska upphöra fr.o.m. år 2000. Den var en särskild omräkningsfaktor om 1,5 procent utöver den gängse pris- och löneomräkningen på materialandelen av Försvarsmaktens anslag.

Internationella engagemang

Det internationella samarbetet i fråga om förberedelser för och genomförande av internationella fredsfrämjande och humanitära insatser fortsätter att fördjupas. Genom de beslut som fattats vid Natos toppmöte i Washington samt vid EU-toppmötena i Köln och Helsingfors 1999 har Europeiska unionen fått en tydligare roll i europeisk krishantering. Sveriges bidrag för att främja den gemensamma säkerheten och krishanteringen är också till för att trygga vår egen säkerhet. Sverige har främst inom ramen för medlemskapet i EU, FN, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), observatörskapet i Väst europeiska unionen (VEU) och samarbetet med Nato lämnat bidrag till gemensam säkerhetsfrämjande verksamhet och krishantering. Sverige har arbetat för att utveckla samarbetet med de nordiska och baltiska grannländerna samt för att engagera Ryssland i det europeiska samarbetet.

Sverige har deltagit med militära styrkor i SFOR-operationen i Bosnien och KFOR-operationen i Kosovo.

Inom räddningstjänsten och kustbevakningen har en omfattande internationell verksamhet genomförts, bl.a. humanitära insatser i Kosovo och i det jordbävningdrabbade Turkiet.

Långsiktig försvarsplanering

Under året har en ny enhet, Sekretariatet för analys och långsiktig försvarsplanering (SALP), byggts upp inom departementet. SALP ska bidra till att förstärka Regeringskansliets förmåga att analysera och bereda frågor som rör Totalförsvarets resurser och deras anpassning till förändrade behov på kort och på lång sikt.

Försvarsdepartementets ansvarsområde omfattar militär verksamhet (militärt försvar) och civil verksamhet. Det militära försvaret omfattar i huvudsak Försvarsmakten. Den civila verksamheten omfattar vissa funktioner inom det civila försvaret, räddningstjänst, kustbevakning, frågor om hantering av brandfarliga och explosiva varor samt samordning inom Regeringskansliet av civilt försvar och beredskapen mot svåra påfrestningar på samhället i fred. Till departementet hörde 12 myndigheter.

SOCIALDEPARTEMENTET (S)

De nationella handlingsplanerna för hälso- och sjukvården, inom handikappområdet och i äldrepolitiken samt genomförandet av ålderspensionsreformen och förverkligandet av FN:s barnkonvention är viktiga inslag i departementets arbete med att trygga och utveckla välfärden.

Hälso- och sjukvård

Flera åtgärder har vidtagits för att förbättra kostnadskontrollen över läkemedelsförsörjningen. Högkostnads-skyddet har förändrats med höjd avgift för enskilda vid inköp av läkemedel, och kommittédirektiv till en översyn av läkemedelsförmånen har beslutats.

En projektgrupp förbereder ett fullföljande av 1997 års läkemedelsreform, bl.a. att landstingen år 2001 fullt ut ska ges ett kostnadsansvar för läkemedelsförsörjningen, som därmed ska bli en finansiellt och organisatoriskt integrerad del av hälso- och sjukvården.

Arbetet med en nationell handlingsplan för utveckling och förnyelse av sjukvården har påbörjats. Grunddragen i handlingsplanen är en bred satsning på primärvård, äldreomsorg och psykiatri. Andra viktiga inslag rör patientens inflytande, mångfalden inom vården och vården som arbetsplats.

Regeringen har tillsatt en utredning med uppdrag att skapa bättre förutsättningar för landsting och kommuner att samverka kring vård och omsorg.

Social välfärd

Regeringen har tillsatt en utredning med en grupp forskare som ska analysera välfärdsutvecklingen under 1990-talet och identifiera områden där ökad kunskap är angelägen. En särskild utredare har lämnat förslag till åtgärder för att förbättra situationen för personer som är långvarigt socialbidragsberoende på grund av svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden.

I syfte att motverka hemlöshet har regeringen föreslagit att 30 miljoner kronor avsätts för fördelning till olika kommunala projekt. En parlamentarisk kommitté bereder dessa ärenden.

Barnets rättigheter

En enig riksdag godkände förslaget till en nationell strategi för att förverkliga barnkonventionen i Sverige. Konventionen och dess intentioner ska genomsyra allt beslutsfattande som rör barn, och en samordningsfunktion för barnkonventionsfrågor har inrättats inom departementet.

En kommitté arbetar med frågor som rör misshandel av barn, och en särskild utredare har uppdraget att se över lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga m.m.

Som ett led i uppföljningsarbetet efter Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn har Sverige åtagit sig uppgiften att samordna det regionala samarbetet för utsatta barn i Östersjöregionen inom Östersjöstaternas råd.

Personer med funktionshinder

Flera förslag som rör handikappområdet har lämnats och remissbehandlats. Arbetet med en handikappolitisk proposition och en nationell handlingsplan pågår.

Droger och doping

Den 1 april 1999 trädde en ny lag om förbud mot vissa hälsofarliga varor i kraft. Lagen möjliggör kontroll av varor som – utan att vara narkotika, läkemedel eller dopningsmedel – medför fara för människors hälsa.

En organisationskommitté tillkallas med uppdrag att föreslå en ombildning av Folkhälsoinstitutet till en myndighet med tydligare uppgifter på folkhälsoområdet.

Alkoholpolitik

Den nationella ledningsgruppen för alkohol- och narkotikaförebyggande insatser fortsätter sitt arbete, och dess mandat och uppgifter har utvidgats till att även omfatta missbrukarvården.

Oberoende alkoholsamarbetet (OAS) arbetar med informations- och opinionsinsatser kring illegal alkoholantering, alkohol och trafik, alkoholfria arbetsplatser, alkoholfria graviditetsperioder och en alkoholfri uppväxt. En treårig kampanj mot »svartsprit« med bl.a. tv- och annonsreklam samt regionala och lokala konferenser pågår.

Enligt riksdagens beslut inleds en försöksverksamhet med kvälls- och lördagsöppet vid Systembolaget. Gåvoförsändelser av alkohol tillåts, men Internet- och postorderhandel med alkohol blir fortsatt förbjuden. Köp och innehav av otillåtet tillverkad sprit kriminaliseras. Ett förbud mot alkoholreklam som riktar sig till barn och ungdom införs.

En organisationskommitté har fått i uppdrag att utreda en ny myndighetsstruktur på bl.a. alkoholområdet.

Äldre

De flesta åtgärderna i propositionen *Nationell handlingsplan för äldrepolitiken* har påbörjats, t.ex. utveckling av anhörigstöd och fortbildning av personer i arbetsledande ställning. Regeringen har beslutat om stimulansbidrag till ett stort antal projekt inom några prioriterade områden. Projekten är fördelade över hela landet, och besluten omfattar ca 160 miljoner kronor under perioden 1999–2001.

Socialförsäkringsområdet

I juni träffade de fem partier som står bakom ålderspensionsreformen en överenskommelse om de kvarstående delarna. Överenskommelsen rörde överföring av medel från AP-fonden till statsbudgeten och automatisk balansering och hantering av ekonomiska överskott. Den omfattade vidare rätt att kvarstå i arbete upp till 67 år, regler om avgiftsväxling samt placeringsregler och organisation för det nya fondsystemet.

Under året har direktiv beslutats om en översyn av kostnadsutvecklingen inom sjukförsäkringen. En särskild utredare har fått i uppdrag att se över den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. En proposition om s.k. vilande förtidspension har överlämnats till riksdagen. Dessa åtgärder syftar till att stärka arbetslinjen i socialförsäkringen.

Millenniekommittén

Våren 1998 tillsatte regeringen en kommitté med uppgift att planera och genomföra aktiviteter inför tusenårs-skiftet. Millenniekommittén utgörs av femton personer verksamma inom offentlig sektor, näringsliv, folkrörelser, kultur och vetenskap. Ordförande är socialminister Lars Engqvist.

Utifrån historisk erfarenhet och kunskap ska kommittén stimulera en brett förankrad framtidsdiskussion med koncentration på frågor som demokrati, människors lika värde, resursfördelning och miljö.

Socialdepartementets verksamhet omfattar den del av välfärdspolitiken som syftar till att värna medborgarnas ekonomiska trygghet vid vård och fostran av barn, vid sjukdom, föräldraledighet och handikapp samt på ålderdomen. Politiken ska ge förutsättningar för sociala tjänster och hälso- och sjukvård av god kvalitet, anpassade efter människors behov.

Till departementet hörde 16 myndigheter och 2 bolag med statligt ägande.

FINANSDEPARTEMENTET (Fi)

Under 1999 fortsatte Finansdepartementet arbetet med att uppnå de mål regeringen satt upp för den ekonomiska politiken. De handlar både om sanering av de offentliga finanserna och om att främja hög sysselsättning och ekonomisk tillväxt. För första gången utvärderades statsskuldspolitiken enligt de nya riktlinjerna. Arbetet med en ny inkomstskattelag avslutades under året med förslag om skattesänkningar för inkomsttagare och företagare. Förberedelserna inför Sveriges ordförandeskap i EU våren 2001 intensifierades och ett förslag till förändringar i det kommunala utjämningsystemet presenterades.

Den ekonomiska politiken

I det underlag som departementet utarbetar för den ekonomiska politiken, ingår prognoser och kalkyler över den svenska och den internationella ekonomins utveckling. Till vår- och budgetpropositioner görs avstämningar av målet om en halverad öppen arbetslöshet till år 2000.

En uppföljning av Sveriges konvergensprogram presenterades under hösten 1999. Programmet är ett instrument i EU:s övervakning av medlemsstaternas offentliga finanser. En svensk rapport om ekonomiska reformer

av produkt- och kapitalmarknader har utarbetats under året och överlämnats till Europeiska kommissionen. Fördelningen av ekonomiska resurser i Sverige följs och analyseras kontinuerligt och fördelningpolitiska analyser görs alltid av förslagen i vår- och budgetpropositionerna.

Den statliga budgetpolitiken

Den förändrade budgetprocessen har inneburit att arbetet med prognoser, analyser och uppföljning av statsbudgeten har intensifierats. Prognoser utarbetas numer även för statens inkomster och arbetet med resultatstyrningen vidareutvecklas kontinuerligt. Departementet ansvarar för planering och genomförande av den årliga budgetprocessen och den ekonomiska vårpropositionen och årsredovisningen för staten. Departementet har även samordningsansvaret för produktionen av budgetpropositionen.

Som ett led i budgetarbetet utarbetades under 1999 ett omfattande underlag inför regeringsöverläggningarna och inför förhandlingar med Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Därutöver har departementet lagt ner betydande insatser vid beredningen av olika propositioner som andra departement lägger fram. Underlag utarbetas också när det gäller budgetaspekter på EU-politiken. Arbetet med att vidareutveckla verktygen för den ekonomiska styrningen av statlig verksamhet fortsatte under 1999 och riksdagen beslutade om övergripande riktlinjer för arbetet.

Skattepolitiken

Inom skatte- och tullområdet har 17 propositioner beslutats. En reform av inkomstbeskattningen inleddes med innebörden att löntagare och övriga med pensionsgrundande inkomst ska kompenseras för de effekter som den allmänna pensionsavgiften haft på genomsnittsskatterna och marginals-katterna.

Under året togs även steg i riktning mot en grön skatteväxling, vilket innebär att vissa energiskatter höjdes för att finansiera en reducerad skatt för satsningar på kompetensutveckling i arbetslivet. För att stimulera företagsamheten lades flera förslag fram, bl.a. om utvidgade reserveringsmöjligheter och slopande av de s.k. stoppreglerna. Under hösten slutfördes ett omfattande arbete med ett förslag till en helt ny inkomstskattelag.

Finansmarknaderna

Lagstiftningen på försäkringsområdet har reformerats i syfte att öka effektiviteten inom försäkringsmarknaden och stärka försäkringstagarnas ställning. Arbetet med att stärka den finansiella infrastrukturen har fortsatt och staten har sålt sina andelar i Värdepapperscentralen, VPC. Arbetet med att integrera de nordiska marknadsplatserna och anpassa lagstiftningen inom värdepappersmarknadsområdet har fortsatt under året.

En remiss om reformering av AP-fondens organisation och placeringsregler har utarbetats och lämnats till lagrådet. Reformen genomförs under år 2000.

EU-arbete och internationellt arbete

EU-frågorna blir allt viktigare i Regeringskansliets arbete och påverkar givetvis även hela Finansdepartementet. Det gäller framför allt ekonomisk-politiskt samarbete, skatter, finansiella tjänster, budgetfrågor och konsumentfrågor. Nationella rapporter om sysselsättning och reformer av produkt- och kapitalmarknader har utarbetats och arbetet med praktiska eurofrågor har fortsatt och informationen till företag och hushåll har breddats. Förberedelserna inför det svenska ordförandeskapet i EU våren 2001 har intensifierats.

Inom Internationella valutafonden och Världsbanken har departementet fortsatt med arbetet för att lätta på skuldbördan för fattiga länder och med åtgärder för att förbättra hanteringen av finansiella kriser.

Konsumentpolitiken

En utredning med uppgift att identifiera konsumentpolitikens långsiktiga innehåll och prioriteringar har tillsatts. Ändringar i marknadsföringslagen och lagen om prisinformation har föreslagits. Flera rapporter har överlämnats till departementet bl.a. när det gäller konsumentinformation om dagligvaror och konsumenträttigheter i IT-samhället.

Bostadspolitik

En utredning har tillsatts om utveckling av allmännyttiga bostadsföretag och en utvärdering av bruksvärdessystemet. Ett tidsbegränsat sanktionssystem har införts för att motverka att de kommunala bostadsföretagen säljs ut eller att pengar överförs från företagen till annan verksamhet i kommunerna.

Bolag och fastigheter

För att staten ska kunna spela en mer aktiv roll som företagsägare har olika åtgärder vidtagits. En grundläggande förutsättning för detta är att tydliggöra ägarens intentioner och förväntningar. Sammansättning av styrelser, precisering av förutsättningarna för deras arbete liksom metoder och former för utvärdering av bolagens prestationer är i detta sammanhang viktiga komponenter som departementet arbetat med under året.

Inom spelområdet har en utredning tillsatts under året om föreningslivets ställning på den svenska spel- och lotterimarknaden. Beslut har också tagits om att statliga kasinon ska etableras i Göteborg, Malmö, Stockholm och Sundsvall.

Samordnad länsförvaltning

Miljöprövningsdelegationer för prövning av tillstånd för miljöfarlig verksamhet har inrättats vid länsstyrelserna. Ett arbete med att identifiera och värdera styrkan i de statliga intressena på regional nivå har inletts. Som ett led i att samordna styrningen och uppföljningen av länsstyrelserna har budgetdokumenten och mål- och resultatdialogen vidareutvecklats.

Kommunal ekonomi

Under året har departementet utarbetat förslag till förändringar i det kommunala utjämningsystemet fr.o.m. år 2000. Analyser har genomförts av kommunernas och landstingens förutsättningar att klara balanskravet år 2000. Kommundelegationen, som ska bereda ärenden om ekonomiskt stöd till vissa kommuner och landsting, har tillsatts. Tre utredningar har avslutats, varav en behandlat det kommunala momssystemet.

Finansdepartementets verksamhetsområde omfattade under 1999 den ekonomiska politiken, statens budget och resursfördelning inom den offentliga sektorn, skattepolitik, tullar, försäkring och värdepappersmarknad, statliga lotterier, vissa statliga bolag, konsumentpolitik, bostadspolitik, länsförvaltning och kommunal ekonomi.

Till departementet hörde drygt 60 myndigheter och 17 företag med statligt ägande.

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET (U)

Arbetet inom departementet har under året inriktats på skolans värdegrund, IT i skolan, en satsning på vuxenlärare, kunskapslyftet, den fortsatta utbyggnaden av högskolan, kvalitet och studentinflytande i den högre utbildningen, förslag till reformerat studiestödssystem samt forskningspolitikens framtida inriktning.

På skolområdet har regeringen lagt förslag till riksdagen om stöd i specialpedagogiska frågor bl.a. avseende utbildning för elever med funktionshinder. En utredare har tillkallats med uppdrag att förbereda bildandet av en gemensam myndighet för den statliga specialsolan.

Regeringen har även lagt en proposition om fristående förskoleklass. Bestämmelserna för fristående förskoleklass som anordnas av godkända fristående skolor ska likna de bestämmelser som finns för fristående skolor när det gäller godkännande, bidrag och tillsyn.

Värdegrundsfrågor och IT i skolan

I regeringens utvecklingsplan för förskola, skola och vuxenutbildning beskriver regeringen de områden som prioriteras de kommande åren, bl.a. kvalitet, ansvar, samverkan, internationalisering och värdegrundsfrågor. För att stödja och stimulera det lokala arbetet med värdegrunden i skolan har Värdegrundsprojektet initierats. Projektet har pågått under ett år och bedriver såväl utåtriktad som utredande verksamhet.

ITis, den nationella satsningen på IT i skolan, har inletts under hösten genom att närmare 10 000 lärare påbörjat sin kompetensutveckling. Nära 400 handledare och ett tusental skolledare har fått särskild utbildning. Dessutom har deltagande lärare fått datorer.

Regeringen har vidare beslutat om nya program mål och nya inriktningar för gymnasieskolans nationella program. De nya program målen och inriktningarna är ett led i att modernisera gymnasieskolans innehåll och göra utbildningsmålen tydligare.

Regeringen har också inrättat en kvalitetsgranskningsnämnd vid Statens skolverk. Kvalitetsgranskningarna ska vara ett komplement till den tillsyn, uppföljning och utvärdering som Statens skolverk kontinuerligt ansvarar för.

Vuxenlärarsatsning och kunskapslyftet

Regeringen har satsat på att stärka vuxenlärarna i deras yrkesroll och i arbetet med att utveckla metodik och pedagogik som är anpassad till de speciella krav som utbildning av vuxna ställer och som är i linje med de nationella målen för vuxenutbildningen och kunskapslyftet. Regeringen har vidare beslutat om en fortsättning på vuxenlärarsatsningen, så att den också omfattar verksamheten inom vuxenutbildning för utvecklingsstörda – sÄrvux.

Kunskapslyftet är den största satsningen någonsin på vuxenutbildning i Sverige. Samtliga kommuner deltar i det femåriga projektet, som inleddes den 1 juli 1997 och pågår till och med år 2002. Under år 1999 anordnades ett antal konferenser i syfte att göra en avstämning efter två år med kunskapslyftet samt att diskutera det fortsatta arbetet med att reformera svensk vuxenutbildning.

Högskoleväsendet

Regeringen har föreslagit att den grundläggande högskoleutbildningen ska utökas med 21 100 nya högskoleplatser åren 2001–2002. Därigenom byggs högskolan ut med sammanlagt 89 000 platser under åren 1997–2002.

Regeringen har vidare lagt fram en proposition om studentinflytande och kvalitetsutveckling i högskolan. Regeringens förslag innebär bland annat att studenterna ska ses som medaktörer i högskolans verksamhet och att det av högskolelagen ska framgå att kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för personalen och studenterna. Högskolans interna kvalitetsarbete förstärks genom att studenternas möjligheter till inflytande stärks. Samtidigt skärps den externa kvalitetskontrollen genom att Högskoleverket ska genomföra återkommande kvalitetsutvärderingar vart sjätte år både på ämnes-, program- och lärosätetsnivå.

Förslag har lagts om ett förbättrat personskadeskydd för studenter vid statliga universitet och högskolor.

Karlstads universitet, Växjö universitet och Örebro universitet, som tidigare var högskolor, invigdes under 1999.

Reformerat studiestödssystem

Regeringen har lagt fram en proposition om ett reformerat och sammanhållet studiestödssystem fr.o.m. den 1 juli 2001. Reformen innebär en höjd bidragsnivå, ett nytt återbetalningssystem samt en höjning av fribeloppet. Dessutom blir studiebidragen pensionsgrundande.

Forskningspolitikens inriktning

Inom forskningsområdet har regeringen presenterat en proposition om forskningspolitiska bedömningar och förslag som rör forskningspolitikens övergripande inriktning på lång sikt. Regeringen föreslog bland annat att staten har ett särskilt ansvar för grundforskning och forskarutbildningen. Regeringen har också föreslagit att anslagen till dessa verksamheter höjs med sammanlagt 779 miljoner kronor under åren 2000–2002.

En arbetsgrupp lämnade sitt förslag till ny myndighetsstruktur för forskningsfinansieringen.

Internationellt

Svenska EU-programkontoret för utbildning och kompetensutveckling ändrade vid årsskiftet 1999/2000 namn till Internationella programkontoret för utbildningsområdet. Namnändringen föranleddes av att vissa EU-program inriktade på kompetensutveckling inom arbetsmarknaden flyttades till Arbetsmarknadsverket samt att internationella utbildningsprogram fördes till programkontoret från Högskoleverket. Dessutom tillförs programkontoret vissa internationella stipendier från Statens skolverk.

Ny myndighet

Den 1 juli 1999 inrättades Distansutbildningsmyndigheten. Distansutbildningsmyndigheten ska särskilt arbeta med projekt som syftar till att utveckla IT-stödd distansutbildning.

Utbildningsdepartementets ansvarsområde omfattade under 1999 barnomsorg, förskoleklass, grund- och gymnasieskola, vuxenutbildning, folkbildning, högskoleutbildning (grundutbildning och forskarutbildning) och forskning samt myndigheter inom Utbildningsdepartementets område. Departementet ansvarar också för olika former av ekonomiskt stöd till enskilda under studier. Vidare ingår i området den särskilda satsningen på vuxenutbildning – kunskapslyftet – och försöksverksamheten med kvalificerad yrkesutbildning.

Till departementet hörde 84 myndigheter.

JORDBRUKSDEPARTEMENTET (Jo)

Jordbruksdepartementets arbete präglas i hög grad av medlemskapet i EU. En stor del av Jordbruksdepartementets verksamhet sker inom ramen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP), fiskeripolitik (CFP) och livsmedelspolitik. Departementets löpande arbete är fyllt av möten med förvaltningskommittéer och arbetsgrupper i Bryssel. Andra viktiga inslag i arbetet är utarbetandet av program och förslag som ska godkännas av EU och det juridiska arbetet med genomförande av EG:s regelverk.

EU:s jordbruks- och livsmedelspolitik är inne i en period av kraftig förändring. Hur livsmedlen produceras, bearbetas och förädlas blir allt viktigare frågor, likaså jordbrukets och fiskets betydelse för miljön och sysselsättningen på landsbygden och i kustsamhällena. De traditionella områdena, dvs. den gemensamma jordbruks- och fiskeripolitiken, minskar samtidigt i betydelse.

Aktuellt under året

I slutet av mars fattade EU:s statschefer beslut om Europeiska kommissionens reformpaket Agenda 2000. Agenda 2000 innehöll bl.a. förslag till reformer av EU:s jordbruks- och regionalpolitik. Inriktningen i förslaget var bl.a. att utgifterna för de s.k. prisstöden (att jordbrukarna garanteras vissa priser för sina produkter) ska sänkas och att jordbrukarna i stället ska kompenseras för de lägre priserna med andra former av stöd, s.k. direktstöd. Beslutet om Agenda 2000 har bidragit till en ökad marknadsanpassning av den gemensamma jordbrukspolitiken, men Sverige kommer att driva frågan om ytterligare reformering. Agenda 2000-reformen anses inte tillräcklig vare sig för att stärka EU:s ställning inför de kommande jordbruksförhandlingarna inom Världshandelsorganisationen WTO, för att underlätta utvidgningen av unionen eller för att på sikt minska kostnaderna för jordbrukspolitiken.

Som en del i Agenda 2000 antogs en ny rådsförordning om stöd till utveckling av landsbygden. Med utgångspunkt i denna lämnade regeringen i oktober en skrivelse till riksdagen som presenterade ett svenskt landsbygdsprogram för perioden 2000–2006: *En hållbar utveckling av landsbygden m.m.* Landsbygdsprogrammet ska främja en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling av jordbruket, livsmedelsproduktionen, skogsbruket och landsbygden. I skrivelsen presenteras även ett nytt mål för den ekologiska produktionen. Den ekologiskt odlade arealen bör fördubblas och utgöra 20 procent av all odlingsareal år 2005 och den ekologiska animalieproduktionen bör också öka.

Under hösten utarbetade Jordbruksdepartementet och andra berörda departement ett förslag till nytt miljö- och landsbygdsprogram enligt riktlinjerna i skrivelsen. I december överlämnades regeringens förslag till Europeiska kommissionen.

Frågor om säkra livsmedel har intagit en central roll i Jordbruksdepartementets EU-arbete, eftersom kommissionen har lagt fram ett stort antal förslag om åtgärder i konsumentbefrämjande syfte. Bakgrunden är bl.a. den s.k. dioxinkrisen i Belgien, då det giftiga ämnet dioxin återfanns i en rad livsmedelsprodukter.

I juli började Livsmedelsekonomiska institutet sin verksamhet. Den nya myndigheten arbetar med kvalificerade samhällsekonomiska analyser inom jordbruks- och livsmedelsområdet. Institutet ska förse regeringen med beslutsunderlag i strategiska frågor om EU:s jordbruks- och livsmedelspolitik, med konsumenternas intresse i fokus.

Under året fattade europeiska rådet beslut om en ny marknadsförordning för fiskeri- och vattenbruksprodukter. Bestämmelserna i den nuvarande förordningen 3759/92 har omarbetats och nya bestämmelser om konsumentinformation, operativa program, branschorganisationer och om handeln med tredje land har införts.

En tillämpningsförordning för strukturåtgärder inom fiskerinäringen antogs under år 1999. Förordningen innehåller regler om vilken typ av åtgärder som är stödberättigade inom respektive verksamhetsgren, bl.a. fiskeflottan, vattenbruket och beredningsindustrin. Förhandlingsresultatet utföll till Sveriges fördel på många punkter.

Planeringen inför det svenska ordförandeskapet i EU gick under året in i ett intensivare skede. Jordbruksdepartementet har tillsammans med sina myndigheter nominerat ordförande, ställföreträdande ordförande och nationell delegat till ca 115 rådsarbetsgrupper och kommittéer. Tillsammans med myndigheterna har departementet även börjat organisera de s.k. obligatoriska mötena, som kommer att äga rum i Sverige under ordförandeskapsflagg. Dessa möten är det informella ministerrådsmötet tillsammans med mötet för Ständiga jordbrukskommittén (SJK), Veterinärchefsmötet, Jordbruksdirektörskonferensen och mötet med direktörerna för fiskefrågor. En stor tvärvetenskaplig konferens om helhetssynen på livsmedelskedjan planeras också.

Propositioner och utredningar

I mars 1999 överlämnades propositionen *Bekämpning av smittsamma djursjukdomar* till riksdagen. I propositionen föreslogs en ny epizootilag och en särskild zoonoslag med bestämmelser om förebyggande åtgärder,

kontroll och bekämpning av smittsamma djursjukdomar. I oktober överlämnades skrivelsen *En hållbar utveckling av landsbygden, m. m.* till riksdagen.

Regeringen beslutade om två nya utredningar inom Jordbruksdepartementets område: en med uppdrag att utvärdera vissa bestämmelser i jordförvärvslagen och fastighetsbildningslagen och en som ska göra en översyn av förutsättningar för djurförsöksetisk prövning.

Tre utredningar överlämnades till jordbruksministern: *Yrkesfiskets konkurrenssituation, Samerna – ett ursprungsfolk i Sverige* samt *Jordbruk och miljönytta*.

Jordbruksdepartementet har ett brett verksamhetsområde och ansvarade under år 1999 bl.a. för frågor som gäller jordbruk och miljöfrågor inom jordbruket, livsmedel, fiske, rennäring, samefrågor, trädgårdsnäring, djurskydd, jakt och viltvård samt högre utbildning och forskning inom de areella näringarna. Till departementet hörde 13 myndigheter.

KULTURDEPARTEMENTET (Ku)

Kulturdepartementets verksamhet har under året präglats av flera viktiga riksdagsbeslut. Arbetet med stat-kyrkareformen har fullföljts och Svenska kyrkan blev den 1 januari 2000 mer jämställd med övriga trossamfund. En ny lag om åtgärder mot etnisk diskriminering har antagits. Ett nytt politikområde för storstadspolitiken har sjösatts genom bl.a. tillsättande av en särskild storstadsdelegation. En ny svensk filmpolitik med riktlinjer för stödet till produktion och visning av svensk film har antagits.

Ny svensk filmpolitik

I propositionen *Ny svensk filmpolitik* redovisas det nya filmavtalet, 2000 års filmavtal, med en rad förändringar och kraftiga förstärkningar av stödet till produktion och visning av svensk film. Den nya filmpolitiken beräknas omsätta 385 miljoner kronor under år 2000, vilket är drygt 100 miljoner kronor mer än år 1999.

En ny minoritetspolitik

En proposition har lagts fram om nationella minoriteter i Sverige. Den innebär att samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar erkänns som nationella minoriteter samt att åtgärder vidtas till stöd för minoritetsspråken samiska, finska, meänkieli, romani chib och jiddisch.

Kulturarv

En proposition om *Kulturarv, kulturmiljöer och kulturföremål* har lagts fram. Den treåriga satsningen på industrisamhällets kulturarv har inletts och en särskild delegation har tillsatts. Projektet Kulturarvs-11 beräknas ge 240 jobb på ca 25 orter i landet för arbetshandikappade och 40 nya tjänster för personer med museiutbildning. Visarkivet i Statens musiksamlingar, Moderna museet och Nationalmuseum med prins Eugens Waldemarsudde har inrättats som egna myndigheter från den 1 juli 1999. Form- och designutredningen har överlämnat delbetänkandet *Mötesplats för form och design*. En kommitté har tillsatts för att lämna förslag till hur ett Forum för Levande Historia kan etableras. Kommittén ska under år 2000 även svara för den fortsatta utåtriktade verksamheten i projektet Levande Historia. Under år 1999 har arbetet för att utveckla kulturarvets betydelse i det demokratiska samhället stärkts, myndigheternas och institutionernas medvetenhet om och verksamhet för allas rätt till sitt kulturarv har ökat.

Idrott, folkrörelser och ungdom

Propositionen *En idrottspolitik för 2000-talet – folkhälsa, folkrörelse och underhållning* har lagts fram. Grunderna för idrottspolitik är att främja en god folkhälsa, att stödja en fri och självständig idrottsrörelse byggd på ideell grund samt att beakta att idrotten till viss del är kommersiell underhållning som ger många människor förströelse och glädje.

I propositionen *På ungdomars villkor – Ungdomspolitik för demokrati, rättvisa och framtidstro* föreslår regeringen att målen för den nationella ungdomspolitik ska ingå i ett system för styrning, uppföljning och analys av ungdomspolitik. Därtill redovisar regeringen ett antal prioriteringar och åtgärder med fokus på demokrati, rättvisa och framtidstro.

Inom folkrörelseområdet har en särskild arbetsgrupp bedrivit ett utredningsarbete om social ekonomi. Gruppen redovisade i december en omfattande rapport över sitt arbete. Nationalkommittén för den sjunde europeiska konferensen om social ekonomi år 2001 inledde sitt arbete under hösten 1999.

Integrationspolitik

Ett särskilt åtgärdsprogram har beslutats för att integrationsperspektivet ska genomsyra den allmänna politiken och för att tillvarata samhällets etniska och kulturella mångfald inom den statliga sektorn. Verksförordningen har ändrats, vilket innebär att myndigheterna ska beakta integrationspolitiken i sin verksamhet. Statliga myndigheter har fått i uppdrag att utarbeta planer för att främja den kulturella och etniska mångfalden bland de anställda.

En ny lag om åtgärder mot etnisk diskriminering i arbetslivet trädde i kraft den 1 maj 1999. Den nya lagen ställer krav på arbetsgivaren att vidta aktiva åtgärder för mångfald i arbetslivet. Nämnden mot etnisk diskriminering har bytt namn till Nämnden mot diskriminering och har fått utökade arbetsuppgifter. Den ska även pröva vitesförelägganden meddelade av Handikappombudsmannen och Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning.

Storstadspolitik

Den nationella storstadspolitik syftar bl.a. till att ge storstadsregionerna goda förutsättningar för en långsiktig, hållbar tillväxt och att bryta den sociala och etniska segregationen. För att samordna och utveckla storstadspolitik har en särskild storstadsdelegation tillsatts och 1,9 miljarder kronor har avsatts för genomförandet av storstadspolitik.

Lokala utvecklingsavtal ska slutas med sju kommuner om ett tjugotal områden i storstadsregionerna med konkreta åtgärdsplaner för områdena. Åtgärderna ska tas fram i dialog med de boende och kontinuerligt följas upp, anpassas och utvärderas. Under 1999 slöts avtal med Stockholms stad, Malmö stad och Huddinge kommun. Under år 2000 ska avtal slutas med Göteborg, Södertälje, Haninge och Botkyrka kommuner.

Mediepolitik

Betänkanden som lagts fram under året är *Den framtida kommersiella lokalradion, Yttrandefriheten och konkurrensen* och *Konvergens och förändring*.

Regeringen fattade beslut om nya tillståndshavare i en fjärde frekvens för marksänd digital tv i januari 2000.

En särskild utredare har fått i uppdrag att lägga fram ett brett underlag inför beredningen av de villkor som ska gälla för radio och tv i allmänhetens tjänst under nästa tillståndsperiod (med start från 1/1 2002). Uppdraget ska redovisas före utgången av maj år 2000.

Satsningen på public service fortsätter och Sveriges Television, Sveriges Radio och Utbildningsradion tillde-

las sammanlagt 100 miljoner kronor för bl.a. satsningen på ny distributionsteknik samt vidareutveckling av programformer och start av nya programkanaler. SVT och SR har vidare tilldelats medel för särskilt kvalificerad programproduktion, såsom dokumentärer, dramatik och program för barn och ungdom och för att värna om mångfald och kvalitet i programmen.

Efter förslag i budgetpropositionen får Statens kulturråd ansvaret för driften av Kulturnät Sverige från januari år 2000 och tillförs 2,5 miljoner kronor för verksamheten. Kulturnät Sverige är den gemensamma ingångssidan till kulturwebbplatser på Internet.

Kulturdepartementet ansvarade under år 1999 bl.a. för frågor om konstarnas, kulturarvet, medierna och kyrkan liksom områden som integration och minoritetsfrågor, idrott och ungdomspolitik samt folkrörelsefrågor och storstadsfrågor. Till departementet hörde 30 myndigheter och ca 40 institutioner och stiftelser m.m. samt 4 bolag med statligt ägande.

MILJÖDEPARTEMENTET (M)

Riksdagen har under 1999 antagit 15 nationella miljö kvalitetsmål som beskriver förutsättningarna för att utvecklingen i samhället ska vara ekologiskt hållbar och nå det övergripande målet – att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Miljömålen präglar i hög grad Miljödepartementets arbete och kommer att vara styrande för verksamheten de närmaste åren.

År 1999 har utmärkts av arbete att skapa resurser för pågående åtgärder på miljömålsområdet. Myndigheter med sektorsansvar har fått uppdrag att redovisa konkreta åtgärdsstrategier för att uppnå de nationella målen och precisera delmål.

Naturvårdspolitik för 2000-talet

För att lägga grunden för 2000-talets naturvårdspolitik i Sverige arrangerade departementet i maj en »tanke-smedja« på Utö i Stockholms skärgård. Under två dagar träffades representanter från forskarvärlden, olika organisationer, myndigheter och föreningar, för att belysa frågan »Behöver 2000-talet en ny naturvårdspolitik?«. Syftet var att fånga upp debatten i samhället och föra in nya frågeställningar som kan utvecklas och bearbetas vidare inom departementet.

Tredje uppföljningen av Hållbara Sverige

I den årliga skrivelsen till riksdagen om arbetet med att ställa om Sverige till ett ekologiskt hållbart samhälle redovisades i 174 punkter det pågående och genomförda arbetet för ekologisk hållbarhet, bl.a. arbetet med att införa miljöledningssystem inom myndigheterna. Sammanlagt 99 myndigheter håller nu på att införa miljöledningssystem. Detta innebär att miljöfrågorna systematiseras, tydliga riktlinjer och mål regleras i styrdokument. Ansvarsfördelning klagörs och rutiner för uppföljning och redovisning utarbetas. Som ett av de första länderna i världen inför Sverige också miljöledningssystem i det egna Regeringskansliet.

Lokala investeringsprogram

Under 1999 fick ytterligare 47 kommuner bidrag till lokala investeringsprogram. Under året fördelades vid tre tillfällen totalt drygt 1,4 miljarder kronor till sådana lokala projekt som bäst bedömdes främja en ekologisk hållbar utveckling. Exempelvis har ekonomiskt stöd lämnats till lokala industrier för att utveckla produktionsprocesser med minskad kemikalieanvändning eller annan miljöbelastning som resultat. Bostadsområden har fått bidrag för ekologisk omställning och kommunala anläggningar har försetts med energibesparande utrustning.

Sanering och efterbehandling av förorenade områden

Behovet av sanering och återställande av förorenade mark- och vattenområden runt om i Sverige är stort och åtgärder för marksanering gavs ökade resurser. Under 1999 har det varit möjligt att söka bidrag för sanering och efterbehandling både hos Naturvårdsverket och hos regeringen inom ramen för lokala investeringsprogram. Särskilt angelägna är saneringsobjekt där ansvar inte går att utkräva av exempelvis någon verksamhetsutövare.

Biologisk mångfald

Miljöarbetet intensifierades och förstärktes med ytterligare resurser inom ett flertal områden. Skogsmarkerna ska skyddas och dess biologiska värden bevaras genom att reservat bildas. Anslagen ökade även till kalkning av försurade sjöar och vattendrag samt till miljöforskning och byggforskning.

Ministerkonferens i Göteborg

Miljöministern tog i slutet av 1999 initiativet till att bjuda in till en ministerkonferens i Göteborg med ministrar från medlemsländerna inom FN:s konvention mot gränsöverskridande luftföroreningar. Konventionen trädde i kraft 1979 och firade således 20-årsjubileum 1999. Inom ramen för denna konvention undertecknades ett protokoll om minskade utsläpp av kväveoxider, svaveldioxid, ammoniak och flyktiga organiska ämnen. Protokollet innehåller nationella gränsvärden för dessa ämnen som inte får överskridas till år 2010.

Göteborgsprotokollet kommer att innebära en stor förbättring av utsläppssituationen i Sverige. Luftföroreningar är gränsöverskridande och det är särskilt viktigt att länder vars luftföroreningar drabbar Sverige minskar sina utsläpp. Sverige har därför varit drivande i fråga om gränsöverskridande luftföroreningar.

Internationellt

Med finansiellt stöd från bl.a. Sverige har hittills fem reningsverk i Baltikum byggts om, moderniserats och utvecklats för att minska miljöbelastningen för Östersjön. Under 1999 färdigställdes reningsverk i Riga, Lettland och i Kaunas, Litauen. Rigas avloppsutsläpp bedömdes inom ramen för aktionsprogrammet för Östersjön (HELCOM) som speciellt allvarliga och brådskande att ta itu med.

I och med Amsterdamfördraget har miljöpolitiken ytterligare stärkts inom EU. Målet om hållbar utveckling har skrivits in i EG- och EU-fördragen och principen om integrering av miljöhänsyn inom olika politikområden har förstärkts. Intentionerna i fördragen har realiserats inte minst genom att man vid toppmötet i Helsingfors i december antog slutsatser som bland annat innebär att en avrapportering ska ske på det planerade toppmötet i Göteborg år 2001. Sverige har varit pådrivande för att få dessa slutsatser antagna vilka också föreslår att en övergripande EU-strategi för hållbar utveckling bör tas fram så tidigt som möjligt år 2001.

På bilavgas- och bränslesidan har Sverige aktivt verkat för de skärpta krav som införts för tunga lastbilar och bussar. Ministerrådet är också ense om att införa utsläppskrav för traktorer och skogsmaskiner. Rådet har även uppmanat kommissionen att ingå avtal med den japanska och koreanska bilindustrin om en minskning av koldioxidutsläpp motsvarande det avtal som ingåtts med den europeiska bilindustrin.

Kommissionen har under året även lagt fram ett direktiv om tak för nationella utsläpp av försurande ämnen. Sverige har varit och är fortsatt pådrivande i detta arbete. Direktivet är en del av EU:s strategi mot försurning som presenterades av kommissionen på svenskt initiativ.

Miljödepartementet ansvarade under 1999 för frågor om naturresurser, naturvård, biologisk mångfald, vatten- och luftvård, klimatförändringar, kemikaliefrågor, trafikmiljöfrågor, kretslopp, miljöskydd, samhällsplanering, lantmäteri, meteorologi och geoteknik, byggande och inomhusmiljö, kärnsäkerhet och strålskydd, miljöforskning, internationellt miljöarbete samt samordning av regeringens miljöpolitik. Till departementet hörde 13 myndigheter.

NÄRINGSDEPARTEMENTET (N)

Den 1 januari 1999 bildades Näringsdepartementet genom en sammanslagning av Arbetsmarknadsdepartementet, Kommunikationsdepartementet, Närings- och handelsdepartementet samt en mindre del av Inrikesdepartementet.

Förändringen medförde att mer än tio stora politikområden – som alla är av betydelse för Sveriges tillväxt – samlades i ett och samma departement. Näringsdepartementet ansvarar idag för bl.a. näringspolitiken, regionalpolitiken, transportpolitiken, arbetsmarknadspolitiken, IT-politiken, energipolitiken, teknikpolitiken, tele- och postpolitiken samt jämställdhetspolitiken.

Arbetsmarknad

En flexibel arbetsmarknad och en halvering av arbetslösheten till 4 procent förutsätter en effektiv arbetsmarknadspolitik. Arbetsmarknadspolitiken har lagts om mot en mer tillväxtfrämjande riktning och tydligare inriktats på att underlätta arbetsmarknadens anpassning under den rådande högkonjunkturen och att motverka arbetslösheten bland dem som har särskilt svårt att få ett arbete. Det s.k. volymmålet, dvs. kravet på hur många personer som årligen ska ge utbildning eller praktik, har tagits bort och ersatts av en prioritering av yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningar inriktade på bristyrkesområden. Den 1 oktober 1999 trädde reglerna om ett förstärkt anställningsstöd i kraft. Stödet syftar till att underlätta för personer som varit inskrivna vid arbetsförmedlingen längre tid än tre år att komma tillbaka i arbetslivet.

Under 1999 har ett projekt kallat Produktiv mångfald i arbetslivet startat som ska pågå till den 1 december 2000. Gruppen har till uppgift att ur ett tillväxtperspektiv kartlägga och analysera hur kön, klass, etnisk tillhörighet, ålder, sexuell läggning och funktionshinder påverkar enskildas möjligheter på arbetsmarknaden samt hur mångfald i näringslivet kan påverka tillväxten. På grundval av denna analys ska åtgärder föreslås som eliminerar hinder och leder till ökad tillväxt.

Arbetsrätt och arbetsmiljö

Den 1 maj 1999 började lagen om förbud mot diskriminering på grund av sexuell läggning att gälla. Samtidigt inrättades Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning. (HomO). Ombudsmannens uppgift är bl.a. att se till att den nya lagen följs.

En proposition lämnades till riksdagen i december 1999 med förslag som syftar till att främja en lönebildning i samhällsekonomisk balans, som tål de påfrestningar en långvarigt ökad efterfrågan på arbetskraft medför.

Regionalpolitiken

Utredningen om den framtida regionalpolitiken har under 1999 påbörjat sitt arbete. Dess uppgift är bl.a. att utarbeta en strategi för regional balans. Utredningen ska vara klar senast den 31 augusti 2000.

Europeiska kommissionen har beslutat om nya regler fr.o.m. år 2000 för statligt stöd till regionala ändamål. Intensiva förhandlingar har därför förts om de nationella stödområdenas omfattning och om utformningen av vissa regionalpolitiska företagsstöd. Den svenska regeringen är inte nöjd med kommissionens beslut och förhandlingarna har inte kunnat slutföras under året. Däremot har förhandlingar om den nya programperioden (2000–2006) för EG:s strukturfonder fallit väl ut för Sveriges del.

Regeringen har beslutat genomföra utvecklingsprogram för kommuner med särskilda omställningsproblem främst p.g.a. strukturomvandlingar inom Försvarsmakten.

Regional näringspolitik

Under 1999 gick arbetet med den regionala näringspolitiken in i ett intensivt skede. Regeringen lämnade i april en skrivelse till riksdagen med en lägesrapport. I budgetpropositionen för år 2000 presenterades i ett särskilt avsnitt förslag till åtgärder för att föra arbetet vidare. Regeringen fattade i september beslut om villkor för statlig medverkan i finansiering och genomförande av regionala tillväxtavtal. Under hösten har intensiva förhandlingar om avtalens genomförande ägt rum runt om i landet. Processen har studerats av externa utvärderare. Den 15 november överlämnade länen sina tillväxtavtal till regeringen.

Turism

En framtidsgrupp har etablerats för att stärka tillväxten i rese- och turistindustrin. Syftet är bl.a. att ta fram underlag till en nationell strategi för den svenska turistnäringen.

Näringsliv

För att stimulera fler och växande företag prioriterar regeringen följande områden: kapitalförsörjning, regel-förenkling, myndigheters information, service och rådgivning, kompetens och kunskapsöverföring samt främjande av konkurrens. En konkurrenspolitisk proposition kommer att presenteras under 2000 i syfte att stimulera nytänkande och pressa kostnader och priser. Näringsdepartementet har påbörjat en översyn av vissa av statens aktörer och deras åtgärder och program för ökad tillväxt och sysselsättning. Förslag om förändringar i myndighetsstrukturen för bl.a. företagsutveckling ska lämnas under 2000.

Regelförenklingsgruppen, SimpLex-kommissionen, tillsattes under 1999 och driver på uppdrag av regeringens arbetet med färre, mer rättvisa och begripliga regler, för att därigenom främja små företags utveckling.

Transporter

Riksdagen beslutade år 1998 om en långsiktig transportpolitik. Under 1999 har arbetet pågått med att genomföra riksdagens beslut.

Godstransporterna hör till de delar av transportpolitiken som har mest direkt anknytning till näringslivsutveckling och ekonomisk tillväxt. Enligt det transportpolitiska beslutet ska en övergripande strategi utformas för godstransporter som innefattar ökad samverkan mellan staten och näringslivet.

En liberalisering av järnvägspolitiken har stor betydelse för näringslivets transportkostnader och för en långsiktigt hållbar transportpolitik inom EU, vars transportministrar nådde politisk enighet om en utveckling i denna riktning i december 1999.

Det transportpolitiska beslutet innebär bl.a. att transportsystemen utformas så att alla får god tillgänglighet till transporter för arbete och goda sociala kontakter. Den nya myndigheten Rikstrafiken, som började sin verksamhet den 1 juli 1999 och är lokaliserad till Sundsvall, utgör ett medel för detta. Rikstrafiken ska verka för utveckling och samordning av den regionala kollektiva persontrafiken samt svara för statens upphandling av interregional kollektiv persontrafik.

Trafiksäkerhet

Riksdagen har beslutat att arbetet för trafiksäkerheten inom alla transportslag ska grundas på nollvisionen. Den innebär, som en långsiktig målsättning, att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken. Ett elva-punktsprogram har utarbetats som ett led i arbetet med att uppnå Nollvisionen.

Infrastruktur

Genomförandet av Nationell Vaghållningsplan (Vägverket), Stomnätsplan (Banverket) och Länsplanerna för regional transportinfrastruktur avseende åren 1998–2007 pågår. Arbetet med de nya reviderade planerna för perioden 2002–2011 har påbörjats. Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA) har samordnat ett antal myndigheters arbete med att genomföra en nationell strategisk analys som ska utgöra underlag för regeringens proposition till riksdagen år 2000 om inriktning och omfattning av åtgärder i transportinfrastrukturen under den kommande planperioden.

Under året har Sverige erhållit ca 15 miljoner euro i beviljat stöd ur budgeten för Transeuropeiska nätverk (TEN-T), för bl.a. Öresundsbron, en tredje landningsbana på Arlanda och några större vägprojekt.

Energi

I enlighet med de energipolitiska riktlinjerna från 1997 beslutade regeringen 1998 att en kärnkraftsreaktor i Barsebäck skulle stängas i juli 1999. Stängningen sköts dock upp under en tid. Numera har ett preliminärt avtal träffats mellan staten, Sydkraft AB och Vattenfall AB om ersättning för stängningen och reaktorn Barsebäck 1 är stängd sedan den 1 december 1999. Förberedelser pågår för att under våren 2000 inhämta riksdagens godkännande av avtalet.

EU:s direktiv om en gemensam inre marknad för el infördes fullt ut i svensk lagstiftning under 1999. Ändringarna i ellagen trädde i kraft den 1 januari 1999. Under år 1999 har ellagen också ändrats för att möjliggöra schablonberäkning på elmarknaden. Lagändringen, som trädde i kraft den 1 november 1999, innebär att mer än 95 procent av alla kunder kostnadsfritt kan byta elleverantör vid varje månadsskifte.

Gruv- och mineralpolitik

Regeringen tillkallade under år 1999 en särskild utredare för att se över minerallagen, närmare bestämt äganderätten till mark och hur denna förhåller sig bl.a. till gruvnäringens behov. Utredaren ska även se över behovet av ett förstärkt skydd för värdefulla natur- och kulturmiljöer vid prövning av undersökningstillstånd och vid undersökningsarbeten. Förslagen ska lämnas den 1 maj 2000.

IT, telekommunikationer och post

En proposition har framlagts med förslag till vissa ändringar i postlagen. Syftet är att skapa förutsättningar för ett mer konkurrensneutralt och bättre samutnyttjande av infrastrukturen och därigenom även underlätta för postkunderna.

Teleabbonenternas integritets- och konsumentskydd har stärkts genom vissa ändringar i telelagen som anpassats till EG-direktiven. Krav införs bl.a. på att teleoperatörerna med vissa undantag ska utplåna eller avidentifiera uppgifter om teledelanden efter samtalet slut.

Telelagen har ändrats så att Post- och telestyrelsens möjlighet att meddela tillståndsvillkor enligt telelagen utvidgas till att omfatta att verksamheten även ska bedrivas med krav på tillgänglighet och ett effektivt frekvensutnyttjande.

Regeringen har under året arbetat med »teleöversynen«. Översynen syftar till att den europeiska och svenska lagstiftningen måste anpassas efter förutsättningarna att det i det digitala samhället inte är möjligt att skilja på telefon, Internet och radio, utan att dessa konvergerar.

Utredningen *Bredband för tillväxt i hela landet* avgav den 1 juni sitt betänkande.

Näringsdepartementet ansvarar för samordningen av regeringens IT-politik och har därför följt arbetet med 2000-frågan. För att öka medvetenheten i samhället tillkallade regeringen en särskild delegation för att fungera som ett samverkansorgan mellan privat och offentlig sektor, med uppgift att följa och analysera arbetet med anpassningen inför år 2000 och att löpande rapportera till regeringen.

Teknik, forskning och utveckling

Projektet Teknisk Framsyn inleddes under hösten år 1998 och kommer att avslutas under mars år 2000. Målet är att stärka det framtidsinriktade arbetet i företag och organisationer, att identifiera kompetensområden med potential för tillväxt och förnyelse i Sverige samt att skapa underlag för prioritering av områden för svensk kompetensuppbyggnad.

Departementet har låtit utreda organisationen av de myndigheter som finansierar sektorsforskningen. Syftet är att undersöka hur myndigheter som finansierar forskning inom näringsdepartementets område kan effektiviseras och samordnas för att i högre grad bidra till samhällsutveckling och tillväxt. Detta utgör ett viktigt underlag för kommande propositioner inom forsknings- och näringspolitik.

Jämställdhetspolitik

Regeringen överlämnade den 28 oktober skrivelsen *Jämställdhetspolitiken inför 2000-talet* till riksdagen, med bl.a. en redovisning av arbetet med att införliva ett jämställdhetsperspektiv i ordinarie verksamhet inom alla politikområden, s.k. mainstreaming.

Jämställdhetspolitiken är prioriterad i det svenska EU-arbetet. I november inbjöd statsministern och jämställdhetsministern EU:s medlemsländer samt ansökarländerna, Norge och Island till en konferens i Stockholm. Under första dagen behandlades frågan om lika lön och ekonomiskt oberoende – en grund för jämställdhet mellan kvinnor och män. Den andra dagen ägnades åt aktuella jämställdhetsfrågor i ansökarländerna.

Statligt ägande

Staten äger direkt 58 företag, varav 30 förvaltas av Näringsdepartementet. Regeringen tog ett viktigt steg mot ett mer aktivt ägande, när ägarfrågorna skildes från sektorspolitiken och en särskild enhet inom departementet bildades.

Det övergripande målet för de konkurrensutsatta företagen med statligt ägande är att förvalta och skapa värde. Näringsdepartementet har i det syftet bl.a. genomfört en översyn av företagens kapitalstruktur och infört principer för styrelsenomineringar.

Telia AB slogs samman med norska Telenor A/s, men den svenska och norska regeringen beslöt i december att avbryta fusionen.

Näringsdepartementet ansvarar för frågor om arbetsmarknad, arbetsrätt, arbetsmiljö och arbetsliv samt jämställdhet mellan kvinnor och män. Departementet svarar också för frågor om näringslivsutveckling, turism, forskning och utveckling för näringslivet och vissa sektors behov samt kunskapsöverföring. Andra frågor som Näringsdepartementet ansvarar för är energi-, skogs- och basindustrifrågor, förvaltning av företag med statligt ägande, väg- och banhållning, vägtrafik, järnvägstrafik, trafikens miljöfrågor, sjöfart, luftfart, post- och telekommunikationer samt IT-frågor. Frågor om regional utjämning och utveckling, EG:s strukturfonder samt arbetet med regionala tillväxtavtal ligger också inom Näringsdepartementets ansvarsområde.

Till Näringsdepartementet hörde 42 myndigheter, varav 4 affärsverk samt 26 företag med statligt ägande.

FÖRVALTNINGSAVDELNINGEN (FA)

Förvaltningsavdelningens uppgift är att inom Regeringskansliet driva och utveckla frågor om styrning och ledning, ansvara för Regeringskansliets ekonomi- och arbetsgivarfrågor, IT-frågor liksom övergripande frågor om information och kommunikation samt övrig service till departementen. År 1999 präglades av arbetet med de praktiska konsekvenserna av den departementsombildning som beslutades hösten 1998 samt av arbetet med att utveckla Regeringskansliet till en samlad myndighet.

Förändrings- och förnyelsearbetet

Förändrings- och förnyelsearbetet i Regeringskansliet inleddes 1997 i och med att departementen, Statsrådsberedningen och dåvarande förvaltningskontoret samordnades till en myndighet, Regeringskansliet. Regeringen beslutade 1997 om inriktningen av detta arbete. Under 1999 avlämnade förvaltningsavdelningen en rapport till regeringen om uppnådda resultat av förändringsarbetet och samtidigt beslutade regeringen om inriktningen av det fortsatta utvecklingsarbetet, med tonvikt på styrning och ledning, kompetensförsörjning, information och kommunikation samt Regeringskansliets dimensionering.

Styrning och ledning

En central del av förändringsarbetet utgörs av arbetet att utveckla Regeringskansliets interna styrningsprocess (RISP). Det innebär att verksamheten ska målstyras genom en gemensam verksamhetsplanering och ett system för uppföljning och utvärdering av uppnådda resultat. Verksamhetsplanering genomförs nu av alla departement och den utgör grund för departementens interna styrning av verksamheten samtidigt som den bidrar till att regeringens politiska program genomsyrar arbetet i Regeringskansliet. Verksamhetsplaneringen utgör också underlag för fördelningen av anslaget till Regeringskansliets förvaltning.

Ledarskap

En del av styrningen och ledningen av Regeringskansliet handlar om chefs- och ledarskapsutveckling. Ett särskilt program drivs sedan hösten 1997 för statssekreterarna och under 1999 har ledarskapsprogram genomförts också för chefer för sakområden och för expeditions- och rättschefer. Inom ramen för Forum Europa bedrivs ett omfattande program för utbildning för såväl den politiska ledningen som för tjänstemän som kommer att ha en central roll under Sveriges ordförandeskap i EU våren 2001. En del av fokuseringen på ledarskapet i Regeringskansliet utgörs också av den attitydmätning som under året genomfördes om hur de anställda uppfattar arbetsmiljö, verksamhetsstyrning, jämställdhet etc.

Information och kommunikation

Regeringens hemsida, www.regeringen.se, har utvecklats under 1999 och är idag en av landets mest välbesökta hemsidor på Internet. Under året påbörjades en översyn av projektet SverigeDirekt, som är en portal på Internet, från vilket det offentliga Sveriges olika hemsidor kan nås. Projektet drivs gemensamt av riksdagen, Regeringskansliet samt Kommun- och Landstingsförbunden.

Ett omfattande projekt, benämnt Rättsinformationsprojektet, startade under 1999. Det leds av Regeringskansliet i samverkan med riksdagen och ett antal statliga myndigheter. Projektet syftar till att de offentliga rättskällorna, från lagarnas förarbeten och de statliga myndigheternas föreskrifter till domstolarnas och myndigheternas rättspraxis, ska finnas elektroniskt tillgängligt via en gemensam ingångssida på Internet.

Övrig serviceverksamhet

De praktiska konsekvenserna av den regeringsombildning som formellt trädde i kraft den 1 januari 1999 var bl.a. att förvaltningsavdelningen, som ansvarar för Regeringskansliets lokalförsörjning, under januari och februari planerade och genomförde en omflyttning av ca 1 400 personer. Ett stort renoveringsprojekt inleddes samtidigt, då kvarteret Tigern, Fredsgatan 8, evakuerades inför en total ombyggnad. Denna ska vara avslutad under september 2000. Även vissa av de lokaler som disponeras av regeringen och statsministern har renoverats under året. Detta har bl.a. resulterat i att regeringen och statsministern har fått nyinredda lokaler med förbättrad arbetsmiljö med svenska standardmöbler och modern teknik.

För det framtida lokalbehovet har en långsiktig lokalförsörjningsplan utarbetats och antagits under året.

Upphandlingsverksamheten

En översyn av de hittills gällande riktlinjerna för Regeringskansliets upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling har inletts under året. En ny och utökad organisation för upphandlingsverksamheten har startat sin verksamhet under året.

Miljöledningsarbete

Regeringskansliets miljöledningsarbete, som ursprungligen bedrevs som en försöksverksamhet vid 25 statliga myndigheter, har omfattat en kartläggning av miljöeffekterna av den interna verksamheten. Den första delen av detta arbete har resulterat i ett beslut om ett miljöledningssystem och en prioritering av vilka områden som ska uppmärksammas för att öka den ekologiska hållbarheten.

Regeringskansliets förvaltningavdelning är ett gemensamt förvaltnings- och arbetsgivarorgan för frågor som rör Regeringskansliet. Huvuduppgifterna är att ansvara för de gemensamma resurserna och den gemensamma servicen. I detta ligger att utveckla nya styr- och arbetsformer för att skapa och vidmakthålla ett effektivt regeringskansli samt att ansvara för drift och utveckling för det administrativa stöd som behövs för Regeringskansliets verksamhet.

Kapitel 4

Sverige och Förenta nationernas säkerhetsråd

Av Hans Dahlgren, Sveriges FN-ambassadör.

Tidigare bl.a. statssekreterare i Statsrådsberedningen.

Det har nu gått drygt ett år sedan Sverige lämnade sin plats i Förenta nationernas säkerhetsråd. Tiden i säkerhetsrådet gav oss flera ovärderliga erfarenheter. När nu en tid förflutit sedan dess kan det vara värt att se om vi lyckats tillföra säkerhetsrådet något av mer beständigt värde.

Att arbeta i säkerhetsrådet innebär en lektion i realpolitik. Vi som ingick i den svenska delegationen såg ofta hur stormakterna – de fem ständiga medlemmarna – när de hade starka egna intressen drev sina frågor utan större hänsyn till de tio valda medlemmarna. Det hände också vid mer än ett tillfälle att säkerhetsrådet ställdes åt sidan. Men vi kunde också notera hur säkerhetsrådets roll för att ge legitimitet åt utrikespolitiskt agerande är av stor betydelse även för stormakterna. Och vi har sett att en stat som Sverige i många fall faktiskt kan påverka skeendena, få gehör, ta initiativ och se till att våra perspektiv påverkar utformningen av säkerhetsrådets beslut.

Det är givet att de fem ständiga medlemmarna, Storbritannien, Frankrike, Kina, Ryssland och USA, dominerar arbetet i säkerhetsrådet. De har alla fördel av sin tyngd och storlek, kontinuiteten och etablerade samarbetskanaler. Vetot används förvisso inte lika ofta som förr, men genom den makt som denna särskilda rösträtt medför, bestämmer vetomakterna också ramarna för vad som kan göras i rådet och vilka frågor som behandlas. Ändå finns möjligheter för en aktiv nation, som inte hör till stormaktskretsen, att påverka såväl vilka frågor som kommer upp som slutliga ställningstaganden.

Sverige har ett gott rykte i FN-sammanhang. Vi har genom åren gjort oss kända för principfasthet, självständighet och för att i grunden vara vänligt inställda till och starkt engagerade i FN som organisation. Sverige uppfattas nog som relativt konsekvent när det gäller att hålla fast vid säkerhetsrådets roll och vikten av att folkrätten efterlevs. Vi har sällan anklagats för att styras av mer begränsade egenintressen. I säkerhetsrådet var vi inställda på att driva resultatpolitik snarare än vidlyftiga demonstrationer. Kanske hade vi därmed ett visst startkapital av trovärdighet som kunde utnyttjas för att driva våra hjärtefrågor, ta initiativ eller vid behov bygga broar.

Sverige valdes in i rådet med starkt stöd från FN:s övriga medlemmar. Vi hade tidigt bestämt oss för att driva tre övergripande målsättningar. Det handlade om att förbättra säkerhetsrådets kapacitet att förebygga konflikter, att bredda de fredsbevarande operationerna till att omfatta mer civila komponenter samt att verka för att säkerhetsrådet blev mer öppet och transparent.

Ingen av dessa målsättningar kunde naturligtvis uppnås över natt – eller ens under en två-årsperiod. Men vi kan idag konstatera att mycket har hänt på samtliga dessa områden sedan Sverige trädde in i rådet 1997. Samtidigt återstår väldigt mycket att göra, inte minst när det gäller att förhindra potentiella konflikter att bryta ut. Det är fortfarande långt kvar innan en riktig »förebyggandets kultur« genomsyrar det internationella samfundets agerande. Att föra detta arbete framåt är fortsatt en prioriterad utrikespolitisk fråga för Sverige.

Under vår tid i rådet påverkades inte sällan arbetet av den relativt negativa inställning som råder i USA:s kongress till nya fredsbevarande operationer i FN:s regi. Kongressen i Washington kräver dessutom två veckors framförhållning för alla beslut om sådana operationer, vilket fördröjer ingripanden och därmed gjort det svårt att verka för snabba förebyggande insatser. Den amerikanska inställningen har tidvis gjort det praktiska taget omöjligt att förverkliga mer kostsamma FN-operationer. Detta innefattar även operationer med stora civila inslag, något som Sverige annars principiellt gärna sett mer av. Även amerikaner går dock att övertala, och

efter långdragna förhandlingar kunde under 1998 två nya FN-operationer tillkomma, i Centralafrikanska republiken respektive Sierra Leone.

Under det senaste året har denna positiva trend tilltagit. På kort tid har efterfrågan på FN:s insatser tilltagit över världen, och även USA har kunnat medverka till sådana beslut. Utvecklingen i Kongo och Västafrika har aktualiserat nya FN-engagemang i Afrika. I Östtimor och Kosovo finns behov av massiva, civilt inriktade FN-insatser. Här har FN getts i uppdrag att överta ledningen och administrera hela territorier. På kort tid har antalet FN-personal i fält mer än fördubblats, från 15 000 till över 37 000 bara det senaste året.

Säkerhetsrådet har efter det kalla krigets slut kommit att bli ett mycket aktivt organ med en intensiv arbetsordning. Mycket få arbetsdagar passerar utan att rådet sammanträder angående någon av det femtiotalet ärenden som finns på dagordningen. Afrika beräknas uppta ungefär 60 procent av rådets tid. De afrikanska konflikterna har fortsatt att dominera säkerhetsrådets dagordning. Under Sveriges andra ordförandeskap i rådet i september 1998 samlade vi utrikesministrarna från medlemsländerna till en öppen debatt om konfliktförebyggande insatser och fredsinsatser i Afrika. Flera beslut av mer generell karaktär fattades som uppföljning till detta möte, vilka har haft betydelse i åtminstone två avseenden. Dels har Afrika kommit att ställas i fokus. Efter svåra nederlag i början av nittiotalet såsom folkmordet i Rwanda och tillbakadragandet från Somalia, har nu FN successivt kommit att efterfrågas för att bidra till lösningar av konflikterna på den afrikanska kontinenten, inklusive med relativt omfattande fredsbevarande operationer. En annan positiv effekt av debatten 1998 om Afrika har varit en ökad tendens i säkerhetsrådet att i ett mer öppet format diskutera även frågor av mer övergripande karaktär. I detta ligger också en accept av ett nytt och bredare säkerhetsbegrepp, där konflikter inte alltid är mellanstatliga och där frågor som avsaknad av respekt för mänskliga rättigheter, fattigdom, demokrati och spridning av lätta vapen blivit legitimt för diskussion i säkerhetsrådet. Sådana mer tematiska debatter tillhörde de absoluta undantagen när Sverige gick in i rådet 1997. Idag förekommer det närmast månatligen sådana debatter, om allt från HIV/AIDS till rådets roll i förebyggande av konflikter.

Våra ansträngningar när det gäller just humanitära frågor har på det hela taget givit goda resultat. Genom fortlöpande kontakter med humanitära organisationer blev den svenska delegationen en kanal till beslutsprocessen i rådet för organisationer som FN:s flyktingkommissarie (UNHCR), FN:s avdelning för humanitära frågor (OCHA), Internationella Röda Korset (ICRC), Läkare utan Gränser (MSF) och flera andra. Vikten av att de humanitära organisationerna ges tillträde till behövande i länder där humanitära katastrofer härjar har ofta poängterats. På samma sätt har det blivit naturligt att understryka vikten av internationell humanitär rätt och respekten för mänskliga rättigheter när olika krisområden behandlas. I början av vår tid i rådet fanns det ett motstånd mot att dessa frågor uppmärksammades. Idag finns en större förståelse för att säkerhetsrådet tar sig an också interna aspekter på konflikter.

Nedrustning, särskilt vad gäller kärnvapen, har egentligen aldrig diskuterats inom säkerhetsrådet, trots dessa vapens uppenbara kopplingar till internationell fred och säkerhet. Anledningen är givetvis att de fem permanenta medlemmarna, samtliga innehavare av kärnvapen, inte velat beröra dessa frågor. Genom Indiens och Pakistans provsprängningar våren 1998 förändrades detta då Sverige tillsammans med Japan tog initiativ till en resolution som fördömde dessa prov samt manade till återhållsamhet. Resolutionen underströk dock samtidigt de fem kärnvapenmakternas ansvar att också medverka till nedrustning på kärnvapenområdet. Denna resolution bidrog kanske till att avskräcka Indien och Pakistan från att ytterligare trappa upp sin destruktiva politik, men visade även de permanenta medlemmarna att säkerhetsrådets övriga medlemmar kräver att rådets beslut är balanserade.

Sveriges tid som medlem i säkerhetsrådet kom annars i hög grad att präglas av återkommande kriser i f.d. Jugoslavien, inte minst Kosovo, samt i frågan om Irak och dess massförstörelsevapen.

Periodvis gjordes framsteg när det gällde att kartlägga Iraks innehav av sådana vapen, men ofta skedde säkerhetsrådets hantering av denna fråga under stora spänningar som delade stormakterna i två läger. Eftersom vi från svensk sida insåg vikten av att säkerhetsrådet höll ihop för att nå framsteg gentemot regimen i Bagdad, eftersträvade vi i första hand att söka överbrygga motsättningar, något som åtminstone stundtals ledde till vissa framgångar. För Sverige var det också väsentligt att se till att de negativa effekterna av sanktionerna på civilbefolkningen mildrades, att de humanitära programmen blev effektiva och att projektet »olja för

mat« förbättrades.

I Kosovo förvärrades situationen stadigt under Sveriges avslutande halvår i säkerhetsrådet. Vi verkade aktivt för att rådet skulle ta ett huvudansvar för denna konflikt. Ett vapenembargo kunde införas, och under Sveriges ordförandeskap i säkerhetsrådet i september 1998 fokuserades diskussionen på den kraftigt förvärrade humanitära situationen för kosovoalbanerna. Kulmen på krisen kom först efter det att vi lämnat rådet.

Dessa båda frågor, Kosovo och Irak, utgör än idag centrala problem på säkerhetsrådets dagordning. Efter en lång tid utan vapeninspektioner har ytterligare en svensk, Hans Blix, getts uppdraget att leda detta nedrustningsarbete i Irak inom ramen för säkerhetsrådets resolutioner. Efter NATOs flygattacker, riktade mot Belgradregimens övergrepp i Kosovo, har FN getts uppdraget att administrera detta område – också detta under en resolution antagen av säkerhetsrådet. Även om FN alltså återtagit ansvaret för dessa båda situationer, är det mycket svåra problem som återstår innan de nått en lösning.

Frågan om en uttrycklig auktorisation från säkerhetsrådet när det gäller att nyttja våld mot ett land, har i både Irak-fallet och i Kosovo ställt oss inför principiellt viktiga avgöranden. Ett genomgående tema i våra ansträngningar har varit att slå vakt om säkerhetsrådets och därmed folkrättens roll i frågor om internationell fred och säkerhet. Att USA och Storbritannien bombade Irak utan beslut av säkerhetsrådet var naturligtvis ett bakslag för denna linje. Sverige var ett av de länder som tydligast uttalade kritik mot den amerikansk/brittiska aktionen (samtidigt som vi konsekvent underströk den irakiska regeringens skuld till att hela krisen uppstått). De amerikanska missilerna mot Sudan och Afghanistan sommaren 1998 avfyrades också utan godkännande av FN:s säkerhetsråd. Även de västafrikanska staternas (ECOMOG) ingripande mot juntan i Sierra Leone i början av 1998 skedde utan uttryckligt godkännande av säkerhetsrådet. Vi var i detta fall rätt ensamma i rådet om att öppet uttala vår kritik mot det inträffade. Efter det att Sverige lämnade säkerhetsrådet inledde som bekant NATO under våren 1999 flygattacker mot serbiska mål som reaktion på aggressionen i Kosovo.

Sverige har konsekvent hävdats att användning av våld måste vara en sista utväg, när alla politiska och diplomatiska ansträngningar uttömts, och att detta blir legitimt först efter ett otvetydigt beslut i FN:s säkerhetsråd i enlighet med FN-stadgan. Vi har varit beredda att ta det ansvaret, och att som en sista utväg rösta för förslag om tillgripande av våld, både i Irak och i Kosovo. Vi har också sagt att i situationer där säkerhetsrådet är handlingsförlamat, och vi står inför en dramatisk humanitär katastrof, så är det svårt för oss i omvärlden att förbli passiva åskådare till blodbad, massmord och förföljelse av oskyldiga individer. Därför uttryckte den svenska regeringen förståelse för NATO-insatsen i Kosovo, även om det hade varit riktigare att beslutet om en sådan insats hade tagits av FN:s säkerhetsråd.

Vi får räkna med att stormakter även framöver kommer att anse det rättfärdigt att ta till egna sådana aktioner, när starka nationella intressen står på spel och när säkerhetsrådet är blockerat. Men behovet av legitimering finns även hos stora nationer. Och därför behöver också stormakterna säkerhetsrådet, även om de inte alltid vill känna sig bundna eller beroende av bokstaven i FN:s stadga. I rådet kan de permanenta medlemmarna fortsätta att utöva inflytande över världspolitiska frågor genom sin vetorätt. Utan denna roll i säkerhetsrådet skulle en del av dessa länder kanske dessutom frukta att marginaliseras i den internationella politiken.

Generalsekreteraren Kofi Annan har tagit initiativ till en debatt som syftar till att klargöra när FN kan och bör intervensera i fall av svåra humanitära lägen. Det är för tidigt att uttala sig om vart denna diskussion kommer att leda, men från svensk sida delar vi generalsekreterarens grundläggande syn, nämligen att det finns fall där statssuveräniteten måste stå tillbaka när många individers liv och säkerhet annars riskeras. FN:s säkerhetsråds roll i att avgöra när sådan fall föreligger måste förbli central. För detta måste även den enligt vår mening förlegade vetorätten ses över.

Sverige sitter inte längre i FN:s säkerhetsråd. Men vi fortsätter ändå att vara en aktiv och engagerad röst i FN-systemet. Vi är i nuläget starkt involverade i ledningen för arbetet med att reformera FN:s säkerhetsråd. Genom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inom EU har vi nu i andra frågor en plattform för gemensamt agerande som har mycket stort inflytande över FN:s framtid. Som ordförandeland i unionen det första halvåret 2001 har vi naturligtvis extra goda möjligheter att sätta vår prägel också på FN-arbetet.

Kapitel 5 Regeringskansliet och medierna

*Av Erik Fichtelius, politisk reporter och kommentator vid Aktuellt, Sveriges Television.
Tidigare chef för Ekoredaktionen, Sveriges Radio och gästprofessor i journalistik vid
Stockholms universitet.*

REGERINGSKANSLIET OCH MEDIERNA ELLER – VOFFÖR GÖR DI PÅ DETTA VISET?

– Vofför gör di på detta viset?

Den skenbart enklaste frågan är den som är svårast att svara på. Att få svar på frågan hur det är tänkt är bland det mest spännande en politisk reporter kan få.

– Hur är det egentligen tänkt?

Frågan innehåller en dold förutsättning, nämligen att det verkligen är tänkt. Min erfarenhet som reporter är att det faktiskt ofta är det. Ibland kanske något dunkelt tänkt, och då också något dunkelt sagt, men ändå tänkt. Ofta nog riktigt ordentligt tänkt och genomdiskuterat innan det blev ett beslut.

Det är då det är så spännande att få veta vad som vägde över, vilka argument som avgjorde, varför blev det som det blev? Hur kommer vi åt den dolda beslutsprocessen, tänkandet i Regeringskansliet? Det är inte bara spännande för en journalist, det är också viktigt för demokratin. Många nyhetsredaktioner strävar efter att begripliggöra väsentliga förlopp i politik och samhällsliv. Men mycket av kritiken mot medierna idag går ut på att de sviker i just detta avseende. När den politiska processen mystifieras eller mytifieras uppstår en grund för politikerförakt och populism.

Om regeringsarbetet framstår som något obegripligt, som beslut utan motiv eller förklaringar är det fullt begripligt om politiker uppfattas som illasinnade pampar som bara sitter i Rosenbad eller på Helgeandsholmen för att berika sig själva. När allmänheten inte kan förstå består den klyfta som SIFO beskrev i en omvärldsanalys våren 1999. De flesta medborgare vet inte ens vad Regeringskansliet riktigt är, och två tredjedelar av befolkningen vet inte hur de ska gå tillväga för att själva få information därifrån. Allmänheten är beroende av medierna för att få veta och förstå vad som händer, och framförallt är de beroende av TV.

Televisionens ansvar för hur demokratin fungerar är därför mycket stort. De masspridda nyhetsmedierna påverkar hur det politiska beslutsfattandet uppfattas och förstås av medborgarna. Vilka är då mediernas möjligheter att leva upp till detta ansvar?

Det finns problem inom medierna, men också inom Regeringskansliet.

Vi inom nyhetsmedierna strävar gärna efter att lyfta fram det avvikande, spektakulära och kontroversiella. Det är å ena sidan ofta denna dramaturgi som gör tidningarna läsvärda och nyhetsprogrammen sevärda. Alldagliga kataloger om vad som ska eller har åstadkommit blir lätt ganska ointressant läsning, också för de närmast berörda. Å andra sidan är risken stor att helheten går förlorad när rapporteringen spetsas till. Själv minns jag starkt ett samtal med kanslichefen i det danska EU-utvalget som för några år sen hävdade att det danska folket under mer än 20 år systematiskt fått en felaktig bild av Danmarks förhållande till EU. Efter varje utskottssammanträde väntar journalisterna utanför och undrar vad man bråkat om. Ibland kunde det vara något riktigt maffigt gräl mellan politiska motståndare, men i 90 procent av frågorna råder nationell enighet kring vad Danmark ska driva gentemot EU:s institutioner, hävdade kanslichefen. Men eftersom det inte blir någon strid om dessa oftast större frågor blir de sällan intressanta och därför mycket sparsamt avrapporterade. Det danska folket hade således över tid fått en ganska snedvriden bild av dansk EU-politik.

Ja, detta är ett problem som medierna måste hantera genom att fundera över sin rapportering inte bara på daglig basis utan också över längre tid. Det handlar om händelsenyheter i relation till tendensenyheter. Men det är inte helt lätt. Regeringskansliets årsbok ger oss möjlighet att reflektera över detta. Med ett års perspektiv lyfter varje departement fram vad det självt anser viktigt och väsentligt av det man arbetat med. Varje läsare av denna årsbok kan ta del av dessa texter. Departementen har ett annat tidsperspektiv än det vi inom dagliga medier arbetar med, men det är definitivt också en annan berättartradition:

- Arbetet med de kommande planerna har påbörjats...
- En parlamentarisk kommitté tillsattes...
- Arbetet har inriktats...
- En utredare har tillkallats...
- Departementets löpande arbete är fyllt av möten med förvaltningskommittéer och arbetsgrupper i Bryssel...

– Departementet fortsatte arbetet för att uppnå de mål regeringen satt upp...

Jag vill inte vara elak, och jag ska också ge andra exempel, men en sammanställning som strävar efter att ge den fullständigt oklanderliga och heltäckande beskrivningen av ett års arbete i Regeringskansliet blir lätt så övergripande att den blir både obegriplig och ointressant. Ibland kan det finnas en poäng med att ett löpselemonster går löst på materialet.

Justitiedepartementet skriver att verksamheten bl.a. präglats av den fortsatta reformeringen av domstols- och polisväsendet. Nåja det var väl en försiktig omskrivning av den hårda strid som under året varit kring bristen på poliser och höga domares larm om oacceptabla nedskärningar.

Och så här skriver Justitiedepartementet om det som måste vara polismorden i Malexander:

– Antalet avvikelser från anstalter, häkten och vid permissioner har varit mycket lågt. De tragiska händelser som inträffade under året i samband med permissioner har dock föranlett kriminalvården att se över sina permissionsrutiner för att få en likartad och god hantering av permissionsbestämmelserna i hela landet.

Är allt således under kontroll? Regeringskansliets tjänstemän har nog svårt att konkurrera med kvällspressens rubrikmakare, men årsboken strävar ju efter att ge en mer heltäckande bild, en bild som vi kanske är dåliga på att ge i den dagliga rapporteringen. Jag hör själv till dem som är oroad över mediernas förmåga till just detta, oroad över att vi ibland låter det spektakulära dominera över det viktiga. Det är alltför lätt för nyfödda noshörningsungar att slå ut nyheter om det strukturella budgetunderskottet. Det gör att jag blir glatt överraskad när jag läser departementens sammanställning över vad de anser viktigt av det som hänt under det senaste året. Mitt intryck vid en genomläsning är att det trots allt finns en ganska god överensstämmelse mellan vilka sakfrågor som fått stort utrymme i nyheterna, och vad som faktiskt hanterats i Regeringskansliet.

För visst är det så att den fortsatta reformeringen av domstols- och polisväsendet faktiskt fått stort utrymme också i den seriösa nyhetsförmedlingen, liksom regelverk och lagar kring permissioner. Nyhetsprogrammen har beskrivit problemen i andra ordalag än departementets jurister, men varje departements viktiga frågor har ändå fått stort utrymme.

Stat-kyrkareformen inom Kulturdepartementet känns igen från rapporteringen i tidningar, radio och tv. När detta skrives i slutet av februari har t.ex. SVT just sänt ett två timmar långt tema-program om konsekvenserna av förändringen.

Hur Finansdepartementet hanterar budgetmål och statsskuld är inte längre en nischfråga för experter, utan också ett ämne för kvällstidningarna. Och vem har inte hört talas om 4 procentmålet för den öppna arbetslösheten? Kostnadskontrollen över läkemedelsförsörjningen som Socialdepartementet lyfter fram, liksom alkoholpolitik och välfärdsutveckling har fått stort utrymme också i medierna.

EMU och EU-utvidgning som UD skriver om har fått spaltkilometer i pressen. Tillståndet i skolan och utbyggnaden av högskolan är sannerligen inte något som bara intresserar Utbildningsdepartementet. Omstruktureringen av försvarsmakten kan låta tråkig som rubrik, men har i medierna blivit en fråga om liv och död för hela landsändar. På punkt efter punkt kan den vanliga TV-tittaren, radiolyssnaren och tidningsläsaren

känna igen de viktiga ämnen departementen själva lyfter fram. Det kanske inte är riktigt så illa ställt med den svenska journalistiken som man skulle kunna tro. De viktiga ämnena ges stort och relevant utrymme.

Samtidigt finns det starka invändningar mot att låta Regeringskansliets egen bedömning av relevansen bli den enda måttstocken över vad som borde bevakas. Ett samhälle där den exekutiva makten bestämmer vad som är viktigt för medborgarna att få veta är inget önskvärt samhälle. Det kan i detta sammanhang räcka med att påminna om vad den första statsmakten, den lagstiftande, påtalat genom riksdagens revisorers kritik av Regeringskansliets arbete. Revisorerna kommer nu att fördjupa sin granskning av anslagen till regeringens förfogande. Det rör sig om miljardprojekt som varit svåra för Regeringskansliet att hantera ekonomiskt och operativt. Det gäller bl.a. kretsloppspengar och Östersjösatningar. Detta är inget som departementet förefaller angelägna om att lyfta fram i sin redovisning.

Insynen i beslutsprocessen skulle dessutom kunna vara större.

Jag anser att alltför många regeringskanslitjänstemän är alltför försiktiga i sina kontakter med medierna. Där finns en misstro, ibland en överdriven rädsla för journalister. Tjänstemännen är rädda för att vi ska missuppfatta, hårdvinkla och att vi bara är ute efter att jävlas. Därför är många tjänstemän dåliga på att utnyttja sin meddelarfrihet och till och med dåliga på att leva upp till de bestämmelser och policydokument som stadgar öppenhet och serviceanda. Många tycks resonera att eftersom det så lätt blir fel och vinklat är det lika så gott att ligga lågt om en journalist hör av sig.

Jag kan till viss del förstå denna rädsla och misstro. Vi vinklar, javisst, men inte för att förstöra utan för att öka intresse och begriplighet. För övrigt måste också Regeringskansliets formuleringar om vad som hänt under året betraktas som en vinkling, en nedtoning av det som varit besvärligt eller kontroversiellt.

Medierna missförstår, javisst, men efter mer än 30 år som nyhetsreporter är jag mer fascinerad av hur ofta det blir rätt i medierna. Tänk bara på hur det går till när budgetproppen offentliggörs. Bara några minuter efter att den lämnats till riksdagen börjar sammanfattningar och kommentarer kablas ut. Hur går det där egentligen till?

Just i det fallet är vi nog de första timmarna alltför beroende av de sammanfattningar och vinklingar departementen själva tillhandahåller i sina pressmeddelanden, men generellt måste sägas att vi journalister är bra på att snabbt sätta oss in i och sammanfatta ett komplicerat material på ett någorlunda begripligt och intresseväckande sätt. Det är det som är vår profession. I detta har vi dock ett stort informationsunderläge gentemot dem vi ska bevaka. Vi reportrar slänger oss dagligen mellan olika ämnen, och i förhållande till våra kunskaper och möjligheter att läsa och reflektera är det fantastiskt hur mycket rätt det blir. Jämfört med det departementsråd som kunnat ägna månader åt att tillsammans med högt kvalificerade medarbetare kolla fakta och fila på formuleringar har en reporter inte mycket att komma med. Särskilt inte när reportern ska bevaka ett oerhört mycket större ämnesområde.

På Aktuellt där jag arbetar är vi t.ex. en handfull reportrar som ska täcka in allt som händer i riksdag, regering, utredningsväsende och svensk politik visavi EU, plus ett och annat val och en och annan skandal. Det är klart att vi hamnar i ett informationsmässigt underläge, och att det en och annan gång blir fel eller mindre relevant.

En förklaring till att det trots allt blir någorlunda rätt och relevant i rapporteringen är att det ändå finns en och annan tjänsteman och politiker som vågar tala med oss journalister. Som har modet att förklara hur det egentligen är tänkt. Om ingen med insyn i materialet kan eller vågar detta skulle vi få det svårt att bevaka Regeringskansliet.

Själv för jag ofta samtal med tjänstemän och politiker med det uttalade löftet att de får vara anonyma, bara de ärligen försöker hjälpa mig att förstå just hur det varit tänkt. Det är samtal som förs mot bakgrund av grundlagens bestämmelser om meddelarfrihet, rätt till anonymitet och förbud mot efterforskning av källa. Utan dessa bestämmelser skulle jag stå mig slätt. Det kan låta högtidligt med hänvisningarna till grundlagen, men ofta behöver det inte vara så märkvärdigt. Det blir bara lite lättare för den som haft insyn i beslutsprocessen om hon eller han får förklara utan att i varje sekund behöva väga orden på guldväg för publicering. Dessutom kan sådana mer informella samtal ofta leda mig som reporter till rätt dokument, som annars skulle

vara svårt att hitta, hur offentligt och diariefört det än är. Ett utskottsbetänkande kan vara ett underbart källmaterial, liksom en ganska enkel underlagspromemoria i något departement.

Ett bekymmer är dock hur denna mer informella kunskap och beredningsprocess i Regeringskansliet dokumenteras för eftervärlden. Den går att komma åt muntligen medan den är färsk, men vad händer sedan? Riksdagsprotokoll, debatter och utskottsbetänkanden är tillgängliga för eftervärlden, men hur är det med annat material? Det är svårt nog för oss som dagligen ska rapportera med stöd av muntliga källor. Det vi bevakar blir sporadiskt och inte heltäckande. Men hur ska det gå för framtidens forskare, statsvetare och historiker? Hur ska de komma åt vad som verkligen hände när aktörerna är spridda för vinden?

Men hur är det med den promemoria som den politiskt sakkunnige skrev till sin minister inför en överläggning? Och hur dokumenteras de tal ministern hållit? Framförallt när det muntliga ordet gäller? Hur var det med talutkastet? Vad var det som ströks, och varför ströks det? Vad var alternativet som förkastades? Hur blev talet i verkligheten och hur nära var det att det blev tvärtom? Vem ville vad? Det räcker inte med memoarböcker i efterhand av en och annan aktör, det visar inte minst den debatten kring Thage G. Petersons bok. Författarens trovärdighet och hanterande av källmaterial har starkt ifrågasatts på många punkter av andra som också var med. Vem kan man lita på?

Om utgångspunkten är att förstå och dokumentera hur det egentligen var tänkt tror jag att Regeringskansliet måste tänka igenom och skärpa sina dokumentationsrutiner. Idag tror jag att alltför mycket av det verkligt intressanta underlagsmaterialet i PM, utkast och e-post bara försvinner.

Om inte jag som reporter kan förstå hur det egentligen är tänkt kan jag inte förklara för min publik vad det är som hänt. Men för att vi som inte sitter i kansliet ska kunna förstå krävs öppenhet både vad det gäller det muntliga och det skrivna källmaterialet. Mindre rädsla och misstro, liksom största möjliga öppenhet gynnar det demokratiska samtalet och kan möjligen överbrygga de informationsklyftor som annars hotar att bli förödande för vårt samhälle.

Appendix

- *Regeringen 1999*
- *Kalendarium 1999*
- *Statsbudgeten i sammandrag 1998–99*
- *Antal regeringsärenden 1990–99*
- *Antal propositioner 1990–99*
- *Antal författningar 1990–99*
- *Antal kommitté- och utredningsdirektiv 1990–99*
- *Antal interpellationssvar till riksdagen 1990–99*
- *Antal frågesvar till riksdagen 1990–99*
- *Antal registrerade ärenden/
handlingar per departement 1993–99*
- *Propositionsförteckning 1999*
- *Statens offentliga utredningar (SOU) 1999*
- *Departementsserien (Ds) 1999*
- *Kommittédirektiv 1999*
- *Regeringens belöningsmedalj 1999*
- *Antal tjänstgörande i Regeringskansliet 1993–99*
- *Personalsammansättning i Regeringskansliet 1995–99*
- *Regeringskansliets utgifter 1994–99*

REGERINGEN 1999

Göran Persson

Född i Vingåker den 20 januari 1949.

Högskolestudier, kommunalpolitiker, riksdagsledamot, ordförande i Socialdemokratiska arbetarepartiet.

Statsråd i Utbildningsdepartementet 1989–1991, finansminister 1994–1996.

Statsminister sedan 1996.

Lena Hjelm-Wallén

Född den 14 januari 1943 i Sala. Fil mag, lärare, riksdagsledamot. Statsråd i utbildningsdepartementet 1974–1976,

utbildningsminister 1982–1985, statsråd i Utrikesdepartementet 1985–1991, utrikesminister 1994–1998. Statsråd i

Statsrådsberedningen och vice statsminister sedan 1998.

Laila Freivalds

Född den 22 juni 1942 i Riga, Lettland.

Jur kand, generaldirektör för Konsumentverket.

Justitieminister 1988–1991 och sedan 1994.

Ingela Thalén

Född den 1 oktober 1943 i Göteborg.

Partiombudsman, kommunalpolitiker, riksdagsledamot, partisekreterare. Arbetsmarknadsminister 1987–1991, socialminister 1990–1991 och 1994–1996.

Statsråd i Socialdepartementet fr.o.m. den 1 oktober 1999.

Erik Åsbrink

Född den 1 februari 1947 i Stockholm. Fil kand, civilekonom,

VD för Vasakronan AB.

Statssekreterare i Finansdepartementet, statsråd i Finansdepartementet 1990–1991.

Finansminister 1996–t.o.m. den 12 april 1999.

Pierre Schori

Född den 14 oktober 1938 i Norrköping.

Fil mag, redaktör, riksdagsledamot.

Kabinettssekreterare i Utrikesdepartementet 1982–1991.

Statsråd i Utrikesdepartementet 1994–t.o.m. den 12 juni 1999.

Margareta Winberg

Född den 13 augusti 1947 i Sjuntorp. Folkskollärarexamen, ämneslärare, kommunal- och landstingspolitiker, riksdags-

ledamot. Jordbruksminister 1994–1996, arbetsmarknadsminister 1996–1998.

Jordbruks- och jämställdhetsminister sedan 1998.

Marita Ulvskog

Född den 4 september 1951 i Luleå.

Journalist, pressekreterare,

chefredaktör.

Civilminister 1994–1996.

Kulturminister sedan 1996.

Anna Lindh

Född den 19 juni 1957 i Enskede.

Jur kand, ordförande i SSU,

riksdagsledamot.

Miljöminister 1994–1998.

Utrikesminister sedan 1998.

Mona Sahlin

Född den 9 mars 1957 i Sollefteå.

Riksdagsledamot, partisekreterare, egen företagare.

Arbetsmarknadsminister 1990–1991, statsråd i Statsrådsberedningen och vice statsminister 1994–1995.

Statsråd i Näringsdepartementet sedan 1998.

Björn von Sydow

Född den 26 november 1945 i Stockholm.
Fil dr och docent i statsvetenskap, kommunalpolitiker, riksdagsledamot.
Statsråd i Närings- och handelsdepartementet 1996–1997. Försvarsminister sedan 1997.

Maj-Inger Klingvall

Född den 15 maj 1946 i Nyköping.
Pol mag, kommunalpolitiker,
riksdagsledamot.
Statsråd i Socialdepartementet 1996–1999.
Statsråd i Utrikesdepartementet fr.o.m. den 14 september 1999.

Leif Pagrotsky

Född den 20 oktober 1951 i Göteborg. Pol mag, civilekonom,
universitetslektor.
Statsråd i Statsrådsberedningen 1996–1997, statsråd i Närings- och handelsdepartementet 1997–1998.
Statsråd i Utrikesdepartementet sedan 1998.

Thomas Östros

Född den 26 januari 1965 i Gällivare. Fil lic i nationalekonomi, kommunalpolitiker, riksdagsledamot.
Statsråd i Finansdepartementet 1996–1998.
Utbildningsminister sedan 1998.

Ulrica Messing

Född den 31 januari 1968 i Hällefors. Lärare, socialarbetare, kommunalpolitiker, riksdagsledamot.
Statsråd i Arbetsmarknadsdepartementet 1996–1998.
Statsråd i Kulturdepartementet sedan 1998.

Lars Engqvist

Född den 13 augusti 1945 i Karlskrona. Journalist, ordförande i SSU, chefredaktör, VD Svenska
filminstitutet.
Statsråd i Inrikes- och Finansdepartementen 1998.
Socialminister sedan 1998.

Björn Rosengren

Född den 14 april 1942 i Stockholm.
Ingenjör, ordförande i TCO, landshövding i Norrbottens län. Näringsminister sedan 1998.

Kjell Larsson

Född den 26 mars 1943 i Göteborg.
Pol mag, generaldirektör för Exportkreditnämnden.
Statssekreterare i Statsrådsberedningen 1982–1991.
Miljöminister sedan 1998.

Ingegerd Wärnersson

Född den 19 januari 1947 i Vetlanda.
Lågstadie lärare, rektor, kommunalpolitiker, riksdagsledamot.
Statsråd i Utbildningsdepartementet sedan 1998.

Britta Lejon

Född den 2 november 1964 i Stockholm.
Fil kand, departementssekreterare.
Statsråd i Justitiedepartementet sedan 1998.

Lars-Erik Lövdén

Född den 11 januari 1950 i Malmö.

Jur kand, kommunalpolitiker,
riksdagsledamot.

Statsråd i Finansdepartementet sedan 1998.

Bosse Ringholm

Född den 18 augusti 1942 i Falköping.

Ordförande i SSU, riksdagsledamot, landstingsråd, generaldirektör för AMS.

Finansminister fr.o.m. den 12 april 1999.

KALENDARIUM 1999

1 januari

Den statliga myndigheten Statens museer för världskultur, börjar sin verksamhet. Chef för museet blir Tommy Svensson.

10–14 januari

Vice statsminister Lena Hjelm-Wallén besöker Vietnam och Thailand.

11 januari

Pino Arlacchi, chefen för FN:s narkotikaprogram, besöker Sverige.

Konkurrensverket överlämnar Utredningen om effekterna av parallellhandeln till handelsminister Leif Pagrotsky.

18 januari

Utbildningsminister Thomas Östros och Japans utrikesminister Masahiko Komura undertecknar i Japan ett avtal om forskningssamarbete mellan Sverige och Japan.

Tysklands miljöminister Jürgen Trittin besöker Sverige.

22 januari

Utbildningsminister Thomas Östros
inviger Karlstads universitet.

23 januari

Handelsminister Leif Pagrotsky deltar i en presskonferens och invigningen av MIDEM, musikmässan i Cannes.

25–26 januari

Statsrådet Mona Sahlin besöker Estland och Finland som ett led i beredningen av betänkandet Analysgruppen för granskning av Estoniakatastrofen.

26–27 januari

Kulturminister Marita Ulvskog besöker de forna koncentrationslägren Birkenau och Auschwitz i Polen för att bl.a. övervara undertecknandet av avtalet mellan Riksarkivet och Auschwitzmuseet angående datorisering av museets arkiv.

27 januari

Minnesstund vid Stockholms synagoga för Förintelsens offer. Regeringen representeras av statsminister Göran Persson och statsråden Lena Hjelm-Wallén, Anna Lindh, Laila Freivalds, Ingegerd Wärnersson och Ulrica Messing.

28–29 januari

Statsminister Göran Persson besöker Bonn för överläggningar med Tysklands förbundskansler Gerhard Schröder.

29 januari–7 februari

Jordbruksminister Margareta Winberg besöker Tanzania och Zambia för att ta del av olika projekt i FN-organet FAO:s regi.

1 februari

Försvarsminister Björn von Sydow
besöker Greklands försvarsminister Apostolos Athanasios Tsohatzopoulos.

Bistånds- och migrationsminister

Pierre Schori deltar i möte med Nordic Development Fund i Helsingfors.

Kommittén om forskningsetik överlämnar betänkandet God sed i forskningen till utbildningsminister Thomas Östros.

2 februari

Statsrådet Ulrica Messing talar om doping i idrotten inför Internationella olympiska kommitténs världskonferens i Lausanne, Schweiz.

4 februari

Regeringen beslutar att överlämna
propositionen Fristående förskoleklass till riksdagen.

5 februari

Utrikesminister Anna Lindh tar emot Lesothos utrikesminister Thomas Thabane.

8 februari

Statsminister Göran Persson deltar i ett nordisk-baltiskt statsministermöte i Helsingfors.

11–15 februari

Utrikesminister Anna Lindh besöker Botswana och Sydafrika.

12 februari

En överenskommelse träffas mellan Näringsdepartementet- och Miljödepartementet samt fordonstillverkarna Scania, Saab Automobile, Volvo Personvagnar och Volvo Lastvagnar/ Bussar om ett samverkansprogram för utveckling av miljövänliga fordon.

17 februari

Statsminister Göran Persson inleder regeringens särskilda Polensatsning 1999 vid ett seminarium i Stockholm, tillsammans med Polens premiärminister Jerzy Buzek.

19 februari

Regeringen beslutar att lägga fram en proposition om att tre fjärdedelar av de boende bör stå bakom en ombildning av hyresrätt till bostadsrätt.

22 februari

Jordbruksministrarna i Sverige, Danmark, Italien och Storbritannien kräver i gemensam debattartikel att systemet med mjölkkvoter ska avvecklas.

24 februari

Regeringen arrangerar en konferens Motbilder – hur skapas en dialog mellan unga och vuxna om kärlek och ansvar?

26 februari

Statsminister Göran Persson deltar i ett informellt EU-toppmöte i Petersberg i Tyskland.

Skolminister Ingegerd Wärnersson utnämner 1999 till Värdegrundsåret och tillsätter ett värdegrundsprojekt, knutet till Utbildningsdepartementet.

1–7 mars

Bistånds- och migrationsminister Pierre Schori besöker Egypten för bilaterala samtal med regeringsföreträdare och besöker samtidigt Svenska institutet och universitetet i Alexandria.

4 mars

Utrikesminister Anna Lindh deltar i Barentsrådets möte i Bodö, Norge.

5 mars

Kulturminister Marita Ulvskog deltar i nordiskt kulturministermöte i Köpenhamn.

9 mars

Utbildningsdepartementet undertecknar tillsammans med Svenska kommunförbundet, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund och Skolledarna en gemensam avsiktsförklaring om åtgärder för att främja läraryrkets utveckling och rekrytering.

10 mars

Professor Hans Wigzell utses till regeringens vetenskapliga rådgivare. Forskningsberedningen, som är regeringens organ i forskningsfrågor, tillsätts.

17 mars

Internationell ministerkonferens hålls i Stockholm om Children at Risk.

18 mars

Regeringen beslutar om en översyn av den nya budgetprocessen.

Sydafrikas president Nelson Mandela avlägger ett statsbesök i Sverige och tas bl.a. emot av statsminister Göran Persson.

19 mars

Socialminister Lars Engqvist besöker sundhetsminister Carsten Koch i Danmark.

23 mars

Litauens transportminister Rimantas Didziokas besöker Sverige.

24–26 mars

Statsminister Göran Persson deltar i EU:s toppmöte i Berlin.

25 mars

Kjell Dahlström utses till generaldirektör för den nya myndigheten Rikstrafiken.

26 mars

En proposition om införande av internationella kasinon och åtgärder för att förbättra spelmarknaden överlämnas till riksdagen.

2 april

Försvarsminister Björn von Sydow deltar i Nordiska Rådets/Baltiska Församlingens session i Helsingfors.

4–7 april

Försvarsminister Björn von Sydow gör ett officiellt besök hos Frankrikes försvarsminister Alain Richard i Paris och besöker bl.a. Verdun.

8 april

En proposition om sammanslagning av Telia AB och Telenor A/S överlämnas till riksdagen.

Regeringen presenterar ett handlingsprogram med 11 punkter för att snabbare driva trafiksäkerhetsarbetet framåt.

8–9 april

Handelsminister Leif Pagrotsky deltar i Sverigedagarna i Gdansk och inviger Sveriges generalkonsulat i Gdansk.

9 april

Socialförsäkringsminister Maj-Inger Klingvall deltar i Barents Parlamentarikerkonferens i Alta, Norge

12 april

Erik Åsbrink avgår och Bosse Ringholm tillträder som finansminister.

13 april

En konferens med nordiska deltagare om miljö och sysselsättning hålls i Stockholm på temat Ett hållbart Norden.

14 april

Den ekonomiska vårpropositionen överlämnas till riksdagen. Den innehåller förslag till utgiftstak och överskottsmål för år 2002 samt förslag till ytterligare insatser för arbete, utbildning och vård, skola och omsorg.

Statsminister Göran Persson deltar i möte med EU:s stats- och regeringschefer i Bryssel.

15 april

Ingemar Hansson utses till ny chef för Konjunkturinstitutet.

15–16 april

Utrikesminister Anna Lindh deltar i EURO-Medelhavsländernas utrikesministermöte (Barcelonaprocessen) i Stuttgart.

Statsminister Göran Persson besöker Wrocław, Polen.

19 april

Socialförsäkringsminister Maj-Inger Klingvall avlägger ett officiellt besök i Polen.

20 april

Brittiske socialministern Alistair Darling besöker Sverige.

20–22 april

Demokrati- och förvaltningsminister Britta Lejon besöker London och träffar bl.a. ministrarna Hilary Armstrong och Jack Cunningham.

22–23 april

Socialminister Lars Engqvist deltar i ett hälsoministermöte i Aten.

24–25 april

Statsminister Göran Persson, utrikesminister Anna Lindh och försvarsminister Björn von Sydow deltar i EAPR:s (Euro-Atlantiska Partnerskapsrådet) toppmöte i Washington.

26 april

En överenskommelse träffas om samarbete mellan Sverige och Ryssland om energieffektivisering och förnybar energi.

26–27 april

Statsminister Göran Persson besöker Moskva och Samara i Ryssland, bl.a. för samtal med den ryske presidentens särskilde Kosovo-representant Viktor Tjernomyrdin.

26–29 april

Justitieminister Laila Freivalds avlägger ett statsbesök i Grekland.

27 april

Försvarsminister Björn von Sydow besöker Halden i Norge med anledning av den första leveransen av »ARTHUR« till det norska försvaret. ARTillery HUNting Radar är ett system som detekterar artillerigranater i sin bana och beräknar varifrån de avfyrats.

28–29 april

Kulturminister Marita Ulvskog besöker Ryssland för överläggningar med Rysslands kulturminister Vladimir K. Yegorov och inviger utställningen Ryssland och Sverige under 1700-talet, från krig till fred i S:t Petersburg, Ryssland.

29 april

Regeringen utser Anders L Johansson till generaldirektör för Arbetsmarknadsstyrelsen.

Regeringen beslutar att tillsammans med den finska regeringen upphandla färjetrafik på sträckan Umeå–Vasa i enlighet med EU:s riktlinjer för allmän trafikplikt.

3 maj

Argentinas justitieminister Raul E. Granillo Ocampo besöker Sverige.

Utrikesminister Anna Lindh tar emot Frankrikes utrikesminister Hubert Védrine.

Japans social- och hälsominister, Sohei Miyashita, besöker socialminister Lars Engqvist.

3 maj

En internationell konferens Children and Residential Care hålls i Stockholm.

3–4 maj

Nordiskt försvarsministermöte äger rum i Stavanger, Norge. Under en del av mötet deltar även Rysslands försvarsminister Marskalk Igor Sergejev.

7 maj

Kanadas industriminister John Manley besöker Sverige.

9–10 maj

Kulturminister Marita Ulvskog besöker Lettland för överläggningar med kulturminister Karina Petersone.

9–11 maj

Västeuropeiska Unionens (VEU) försvars- och utrikesministermöte genomförs i Bremen, Tyskland.

11–12 maj

Ministermöte i The European Space Agency (ESA) hålls i Bryssel.

14–15 maj

Utrikesminister Anna Lindh deltar i ett nordisk-baltisk-ryskt utrikesministermöte i S:t Petersburg.

20 maj

Statsminister Göran Persson besöker Szczecin, Polen för att hålla ett anförande på Sverigedagarna.

21 maj

Regeringen utser TCO:s ordförande Inger Ohlsson till ny generaldirektör för Arbetslivsinstitutet.

25 maj

Bistånds- och migrationsminister

Pierre Schori deltar i invigningen av Givarkonferensen för Centralamerika i Stockholm.

25–28 maj

Singapores utbildningsminister, tillika andre försvarsminister, Teo Chee Hean besöker Sverige för att bl.a. förrätta dop av de u-båtar som Singapore köpt av Sverige.

Irans miljöminister Dr Massoumeth Ebtekar besöker Sverige.

26–27 maj

Socialminister Lars Engqvist besöker Polen.

28 maj

Sameminister Margareta Winberg deltar i en konferens i Arvidsjaur om utökat självbestämmande för minoritetsfolk.

31 maj

Sveriges nationella handlingsplan för sysselsättning överlämnas till EU-kommissionen.

Finlands nytillträdde försvarsminister Jan-Erik Enestam kommer på sitt första officiella besök till Sverige.

Finlands miljöminister Satu Hassi

besöker Sverige.

2–4 juni

Statsminister Göran Persson deltar i EU:s toppmöte i Köln.

3 juni

Estlands inrikesminister Jüri Mois

besöker Sverige.

Regeringen utser ordföranden i Handelsanställdas förbund Kenth Pettersson till ny generaldirektör för Arbetarskyddsstyrelsen.

3–7 juni

Försvarsminister Björn von Sydows

årliga besök på västra Balkan omfattar Mostar, Sarajevo, Doboje och Tuzla. Försvarsministern sammanträffar med representanter för Bosnien-Herzegovina och olika internationella organisationer och besöker den svenska bataljonen.

7 juni

Finlands justitieminister Johannes Koskinen besöker Sverige.

8 juni

Statsrådet Mona Sahlin håller

anförande på Svenska Handelskammaren i Düsseldorf.

9 juni

Demokrati- och förvaltningsminister Britta Lejon besöker Bryssel och

sammanträffar med företrädare för Europaparlamentet.

10 juni

Konsumentverket får regeringens uppdrag att bidra till en bättre information om pensionssparandet och att kartlägga skillnader i pensionssparandet hos olika hushållskategorier.

Östersjörådet håller ett möte på Harpsund med statsminister Göran Persson som värd.

11 juni

Portugals arbetsmarknads- och socialminister Ferro Rodrigues besöker Sverige.

Statsrådet Mona Sahlin håller ett anförande på Svenska Handelskammaren i London.

12–14 juni

Justitieminister Laila Freivalds avlägger ett officiellt besök i Bulgarien.

14 juni

Det nordisk-baltiska försvarsministermötet arrangeras detta år av Lettland och hålls i Riga.

Handelsminister Leif Pagrotsky överlägger med finske handelsministern Kimmo Sasi i Helsingfors.

Australiens kommunikations- och IT-minister Richard Alston besöker Sverige.

Finlands handels- och industriminister Erkki Toumioja besöker Sverige.

14–15 juni

Utrikesminister Anna Lindh deltar i Östersjöstaternas råd i Palanga, Litauen.

14–16 juni

Socialförsäkringsminister Maj-Inger Klingvall är värd för Europarådets familjeministerkonferens i Stockholm.

15 juni

Statsminister Göran Persson och tillträdande presidenten för EU-kommissionen Romano Prodi träffas för samtal i Stockholm.

15–18 juni

Utbildningsminister Thomas Östros besöker Sydafrika och företräder den svenska regeringen vid installationsceremonin för president Thabo Mbeki.

16 juni

Utrikesminister Anna Lindh tar emot Finlands utrikesminister Tarja Halonen.

17 juni

Regeringen beslutar inrätta en kvalitetsgranskningsnämnd vid Statens skolverk.

18 juni

29 länder, bland dem Sverige, undertecknar en gemensam deklaration till stöd för fortsatt utveckling av samarbetet inom högre utbildning i Europa vid en konferens i Bologna.

21–22 juni

Statsminister Göran Persson deltar i ett nordiskt statsministermöte och sammanträffar med Japans premiärminister Keizo Obuchi i Reykjavik.

Socialförsäkringsminister Maj-Inger Klingvall deltar i Nordiska Ministerrådets möte i Stavanger.

21–23 juni

Nordiskt justitieministermöte hålls på Island.

23 juni

Regeringen utser Krister Malm till direktör och chef för Statens musiksamlingar.

24–27 juni

Statsminister Göran Persson för samtal med Argentinas president Carlos Menem och deltar i Socialistinternationalens rådsmöte i Buenos Aires.

27–30 juni

Statsminister Göran Persson och utrikesminister Anna Lindh deltar i toppmötet mellan EU och Latinamerika i Rio de Janeiro.

28 juni

Kulturminister Marita Ulvskog deltar i EU:s ministerrådsmöte om kultur- och mediefrågor i Luxemburg.

30 juni

Norges justitieminister Odd Einar Dörum besöker Sverige.

1 juli

Regeringen utser professor Mats Ekholm till generaldirektör och chef för Statens skolverk.

Två nya statliga myndigheter, Moderna museet och Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde börjar sin verksamhet. De ersätter Statens Konstmuseer. Museichefer blir David Elliot respektive Olle Granath.

1 juli

Den nya myndigheten Livsmedelsekonomiska institutet börjar sin verksamhet. Till chef utses Lena Johansson.

5 juli

Storbritanniens biträdande inrikesminister Kate Hoey besöker Sverige.

9–10 juli

Nordisk-baltisk-amerikanskt försvarsministermöte hålls i Oslo.

15 juli

Regeringen beslutar att sälja statens aktier i VPC AB.

17 juli

Kanadas justitieminister Serge Ménard besöker Sverige.

18–20 juli

Kulturminister Marita Ulvskog deltar i ett kulturministermöte i Savonlinna, Finland.

30 juli

Statsminister Göran Persson deltar i toppmötet i Sarajevo om stabilitetspakten för sydöstra Europa.

12 augusti

Regeringen utser Bitte Nygren till chef för Arkitekturmuseum.

13 augusti

Statsrådet Mona Sahlin håller ett anförande på konferensen Kvinnor viser vei i Hamar, Norge.

24 augusti

Bosniens och Herzegovinas justitieministrar respektive biträdande justitieminister Milan Trbojevic, Ignjacije Dodik och Dzermaludin Mutapcic besöker Sverige.

Utrikesminister Anna Lindh tar emot Maltas utrikesminister Dr Josef Borg.

26 augusti

Regeringen utser Kristian Berg till överintendent vid Statens historiska muséer och Ian Wiséhn till chef för Kungliga Myntkabinettet.

29–30 augusti

Utrikesminister Anna Lindh deltar i det nordiska utrikesministermötet i Reykjavik.

30 augusti

Den finländske försvarsministern Jan-Erik Enestam besöker Sverige.

31 augusti

BALTDEFCOL, den för de tre baltiska länderna gemensamma försvarshögskolan i Tartu i Estland, håller ett säkerhetspolitiskt seminarium där försvarsminister Björn von Sydow deltar.

1 september

Utrikesminister Anna Lindh är värd för Namibias utrikesminister Theo Ben Gurirab.

Handelsminister Leif Pagrotsky undertecknar ett investeringsavtal med Tanzania i samband med att Tanzanias president Benjamin William Mkapas avlägger ett statsbesök i Sverige.

7–8 september

Försvarsminister Björn von Sydow besöker Polen. Besöket inleds med ett försvarsindustriseminarium för att sedan övergå i ett officiellt besök hos Polens försvarsminister Dr Januz Onyszkiewicz.

7–9 september

Utrikesminister Anna Lindh besöker Balkan.

8 september

Statsminister Göran Persson samt statsråden Ulrica Messing och Britta Lejon deltar i ett stort ungdomsforum med representanter för ungdomsorganisationer och ungdomsprojekt.

9 september

Demokrati- och förvaltningsminister Britta Lejon möter Mohamed Auajjar, minister för mänskliga rättigheter från Marocko, i Stockholm.

13 september

Miljöminister Kjell Larsson besöker Kina för överläggningar.

15 september

Försvarsminister Björn von Sydow besöker övningen Nordic Peace som genomförs i Pori (Björneborg) i Finland.

20 september

Budgetpropositionen överlämnas till riksdagen. Propositionen innehåller bl.a. förslag om förstärkningar till skola, vård och omsorg, utbildning, miljö och bistånd samt förslag om sänkt inkomstskatt, sänkt företagsskatt och sänkt skatt på flerbostadshus.

20–21 september

Östersjöområdets kulturministrar möts i Gdansk, Polen.

21 september

Vietnams industriminister Dang Vu Chu och arbetsmarknadsminister Nguyen Thi Hang besöker Sverige.

21–23 september

Utrikesminister Anna Lindh deltar i FN:s 54:e generalförsamling i New York.

23 september

Ministern för mänskliga rättigheter Leonard Okitundu och ministern för information och turism Didier Mumengi från Demokratiska republiken Kongo besöker Sverige.

Inga-Britt Ahlenius omförordnas som generaldirektör för Riksrevisionsverket och Claes Norgren omförordnas som generaldirektör för Finansinspektionen.

27–28 september

Norges nya försvarsminister Eldbjørg Løwer kommer på officiellt besök till Sverige.

28 september

EU:s jordbruksministrar enas om målen för WTO-förhandlingarna på jordbruksområdet.

28–29 september

Statsminister Göran Persson besöker Prag.

29 september

Försvarsminister Björn von Sydow deltar i konferensen Polen i fokus 1999 i Bydgoszcz nordväst om Warszawa.

30 september

Statsminister Göran Persson har överläggningar med premiärminister Tony Blair och talar inför Labours kongress i Bournemouth.

Mats Sjöstrand utses till ny generaldirektör för Riksskatteverket.

Regeringen ger landshövding Ulf Adelson i uppdrag att överlägga med kommunerna i Stockholms län om åtgärder för att öka bostadsbyggandet.

4 oktober

Bistånds- och migrationsminister Maj-Inger Klingvall deltar i ett ministerrådsmöte i Luxemburg.

5 oktober

Jordbruksminister Margareta Winberg deltar i en FAO-konferens i Rom om landsbygdskvinnor.

6 oktober

Ett svensk-danskt avtal undertecknas

om polissamarbete i Öresundsregionen vid territorialgränsen.

6–9 oktober

Statsminister Göran Persson besöker Israel för överläggningar med premiärminister Ehud Barak, samt besöker den palestinska myndigheten och har överläggningar med president Yassir Arafat.

6–11 oktober

Utbildningsminister Thomas Östros deltar i statsministerns besök i Israel och hos den palestinska myndigheten. Utbildningsministern håller ett anförande vid en internationell forskningskonferens om Förintelsen vid Yad Vashem.

8 oktober

Demokrati- och förvaltningsminister Britta Lejon besöker Lodz i Polen i samband med Svenska Polenåret, Sverige – Polen Östersjögrannar i det nya Europa.

8–10 oktober

Jämställdhetsminister Margareta Winberg deltar i en konferens om kvinnor och demokrati på Island. Konferensen arrangeras av den isländska regeringen i samarbete med USA:s regering och Nordiska ministerrådet.

9 oktober

Polens idrottsminister Jacek Debski besöker Sverige.

12–17 oktober

Statsrådet Mona Sahlin medverkar i en teknisk mäsas och i ett möte med teknik- och vetenskapsministrar i Peking.

13 oktober

Utrikesminister Anna Lindh sammanträffar med Javier Solana, blivande generalsekreterare och Hög Representant för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

13–14 oktober

Bistånds- och migrationsminister Maj-Inger Klingvall deltar i ett nordiskt biståndsministermöte i Reykjavik.

15–16 oktober

Statsminister Göran Persson deltar i EU:s toppmöte i Tammerfors.

18 oktober

Statsrådet Ulrica Messing framträder vid presentationen av Europarådets granskning av svensk ungdomspolitik vid ett möte i Budapest.

20 oktober

De nordiska ländernas ambassad i Berlin invigs. Utrikesminister Anna Lindh deltar.

21 oktober

Socialminister Lars Engqvist medverkar i konferensen På Väg i Karlstad, en konferens om rehabilitering av psykiskt funktionshindrade anordnad av stiftelsen Ett helt liv.

22 oktober

Socialförsäkringsminister Ingela Thalén deltar i ett ministerrådsmöte i Luxemburg.

23–29 oktober

Handelsminister Leif Pagrotsky besöker Kina.

25 oktober

Statsrådet Ulrica Messing deltar vid EU:s informella idrottsministermöte i Vierumäki där särskilt dopingsfrågor inom idrotten och skapandet av världsan antidopingsbyrå, the World Anti-Doping Agency (WADA), diskuterades.

Tjeckiens kulturminister Pavel Dostal besöker Sverige.

28 oktober

Regeringen utser Judith Melin till ny generaldirektör för Statens kärnkraftinspektion.

Regeringen utser Lars-Erik Liljelund till ny generaldirektör för Naturvårdsverket.

1–2 november

Socialförsäkringsminister Ingela Thalén gör ett officiellt besök i Storbritannien.

1–3 november

USA:s utbildningsminister Richard W Riley besöker Sverige.

2–4 november

En EU-ministerkonferens om jämställdhetsfrågor genomförs i Stockholm under jämställdhetsminister Margareta Winbergs ordförandeskap.

3 november

Miljöminister Kjell Larsson deltar i det femte partsmötet om FN:s klimatkonvention, som hålls i Bonn.

3–4 november

Ett nordisk-baltiskt justitieministermöte hålls i Reykjavik.

4–17 november

Justitieminister Laila Freivalds besöker New York för möte med världens kvinnliga justitieministrar. Mötet arrangeras av Council of Women World Leaders och FN.

5 november

Statsrådet Lars-Erik Lövdén deltar i ett konsumentministermöte i Bryssel.

8 november

Statsminister Göran Persson deltar i det nordiska och nordisk-baltiska statsministermötet.

Tysklands försvarsminister Rudolf Scharping kommer på officiellt besök till Sverige.

8–11 november

Handelsminister Leif Pagrotsky deltar i Nordiska rådets 51:a session.

9 november

Nordiskt finans- och ekonomiministermöte hålls i Stockholm.

9–10 november

Nordiska rådet håller sin session i Stockholm under vilken de nordiska försvarsministrarna håller separata överläggningar.

12 november

Frankrikes försvarsminister Alain Richard besöker Sverige.

En uppdatering av det svenska konvergensprogrammet överlämnas till EU-kommissionen och ministerrådet.

Regeringen beslutar om riktlinjer för statsskuldens förvaltning. Beslutet innebär att skulden i utländsk valuta ska amorteras med 25 miljarder kronor år 2000, dvs. med samma belopp som 1999.

15 november

De regionala tillväxtavtalen överlämnas av samtliga länsstyrelser till regeringen.

EU:s utrikes- och försvarsministrar har informellt möte i Bryssel.

16 november

Arbetgruppen för fortsatt beredning av myndighetsstruktur för forskningsfinansiering överlämnar sin rapport Att finansiera forskning och utveckling till utbildningsminister Thomas Östros.

17 november

Utrikesminister Anna Lindh håller öppningsanförandet och bistånds- och migrationsminister Maj-Inger Klingvall deltar i en konferens med anledning av Barnkonventionens 10-årsjubileum.

17–19 november

Statsminister Göran Persson och utrikesminister Anna Lindh deltar vid OSSE:s toppmöte i Istanbul, Turkiet.

18 november

Regeringen utser Lars Ljung till ny generaldirektör för Sveriges Geologiska Undersökning (SGU).

20–28 november

Statsminister Göran Persson besöker Sydafrika och Moçambique.

20–27 november

Socialminister Lars Engqvist och näringsminister Björn Rosengren besöker Sydafrika i samband med den svenska Sydafrikasatsningen.

21–28 november

Bistånds- och migrationsminister

Maj-Inger Klingvall besöker Tanzania och Uganda för bilaterala samtal.

22–23 november

Försvarsminister Björn von Sydow deltar i VEU-möte i Luxemburg. Samtidigt hålls ett möte i WEAG (Western European Armaments Group).

23 november

Ett avtal träffas om vetenskapligt-tekniskt samarbete mellan Sverige och Sydafrika.

Kulturminister Marita Ulvskog deltar i formellt kulturministermöte i Bryssel.

24 november

Försvarsminister Björn von Sydow besöker Köpenhamn för samtal med sin danske kollega Hans Hækkerup.

Kung Carl XVI Gustaf inviger den nya Arlandabanan för tågtrafik mellan Stockholm och Arlanda. Tillkomsten av Arlandabanan har stor betydelse för kommunikationerna i Stockholmsregionen.

25 november

Regeringen beslutar om riktlinjer för incitamentsprogram för anställda i statliga bolag.

29 november

Socialförsäkringsminister Ingela Thalén deltar i ministerrådsmöte i Bryssel.

29 november–3 december

Handelsminister Leif Pagrotsky deltar vid WTO:s ministermöte i Seattle, USA.

30 november

Sveriges rapport om ekonomiska reformer på produkt- och kapitalmarknaderna överlämnas till EU.

Ett avtal undertecknas mellan staten, Sydkraft AB och Vattenfall AB om stängning av Barsebäck 1.

FN:s miljöministermöte hålls i Göteborg med anledning av undertecknande av FN-protokoll om luftföreningar.

1 december

Socialförsäkringsminister Ingela Thalén deltar vid Sverigedagarna i Olsztyn, Polen.

2 december

Utrikesminister Anna Lindh har överläggningar med Colombias utrikesminister Guillermo Fernández de Soto.

Regeringen utser Andreas Carlgren till ny generaldirektör för Integrationsverket.

Näringsdepartementet, Boverket och danska By- og Boligministeriet arrangerar ett seminarium i Köpenhamn om byggpolitisk handlingsplan, utifrån den svensk-danska rapporten Öresund – en region blir till.

8 december

Justitieminister Laila Freivalds möter Juan Garcés, mottagare av The Right Livelihood Award.

Utrikesminister Anna Lindh har överläggningar med Tjeckiens utrikesminister Jan Kavan.

10 december

Tysklands kulturminister Mikael

Naumann besöker Sverige och kulturminister Marita Ulvskog i samband med Nobelprisceremonien.

10–11 december

Statsminister Göran Persson deltar i EU:s toppmöte i Helsingfors.

13 december

Statsminister Göran Persson besöker Paris för överläggningar med president Jacques Chirac och premiärminister Lionel Jospin.

13–14 december

Lettlands försvarsminister Girts Valdis Kristovskis avlägger ett officiellt besök i Sverige.

13–20 december

Justitieminister Laila Freivalds avlägger ett officiellt besök i Brasilien.

14 december

Statsminister Göran Persson besöker Warszawa för överläggningar med president Aleksander Kwasniewski och premiärminister Jerzy Buzek.

Utrikesminister Anna Lindh har överläggningar med Estlands utrikesminister Toomas Ilves.

15–20 december

Demokrati- och förvaltningsminister Britta Lejon besöker Hongkong och Macao och deltar i festligheterna i samband med överlämnandet av Macao från Portugal till Kina.

17 december

En konferens om primärvård i Norra Latin arrangeras av Socialdepartementet, Landstingsförbundet och Kommunförbundet. Konferensen invigs av socialminister Lars Engqvist.

EU:s fiskeråd sammanträder i Bryssel. Svenska krav gällande bl.a. torskkvoter tillgodoses.

21 december

Portugals Justitieminister António Costa besöker Sverige.

22 december

Regeringen utser överdirektören

Anne-Marie Qvarfort till chef och

direktör för svenska ESF-rådet (Europeiska Socialfonden).

STATSBUDGETEN I SAMMANDRAG (MILJARDER KR)

Inkomster (Kassamässig redovisning)	1998		1999	
	Budget	Utfall	Budget	Utfall (preliminärt)
Inkomstskatt – privatpersoner	34,1	39,8	39,9	61,7
Inkomstskatt – juridiska personer	59,0	68,3	72,9	68,7
Övriga inkomstskatter	5,8	6,1	5,2	5,7
Socialavgifter	208,8	210,9	227,2	232,8
Fastighetsskatter	24,2	24,0	27,8	27,1
Övrig skatt på egendom	10,9	11,1	11,6	12,1
Mervärdesskatt	154,9	162,6	162,6	170,6
Punktskatter m.m.	83,4	80,5	79,5	81,7
Utjämningsavgift för kommuner och landsting	21,0	21,3	21,3	20,5
Betalningsdifferenser (fördelningskonto för skatteuppb.)	0,0	15,1	- 17,5	- 8,5
Inkomster av statens verksamhet	39,7	37,5	32,1	33,5
Inkomster av försåld egendom	15,0	11,2	15,0	1,0
Återbetalning av lån	2,7	2,9	3,1	3,1
Kalkylmässiga inkomster	5,3	5,2	5,3	5,2
Bidrag m.m. från EU	11,2	9,9	10,2	9,3
Totala inkomster	676,1	706,3	696,4	724,5
Inkomster	676,1	706,3	696,4	724,5
Utgifter	692,8	696,6	680,4	642,6
Statsbudgetens saldo	- 16,8	+12,3	- 16,0	+ 81,9

STATSBUDGETEN I SAMMANDRAG (MILJARDER KR)

Utgifter (Under rubriken Budget redovisas summan av statsbudget och tilläggsbudget)

Utgiftsområde	1998		1999	
	Budget	Utfall	Budget	Utfall (preliminärt)
1 Rikets styrelse		4,0	4,3	4,2
4,5 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning		2,0	2,0	1,7
1,5 3 Skatteförvaltning och uppbörd		5,7	5,9	5,8
6,0 4 Rättsväsende		21,1	21,4	21,9
22,3 5 Utrikesförvaltning och internationell verksamhet		2,8	2,6	2,9
2,9 6 Totalförsvaret		41,3	42,4	44,1
44,3 7 Internationellt bistånd		11,4	11,5	11,9
12,4 8 Invandrare och flyktingar		4,2	4,2	4,3
4,4 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg		22,8	23,1	24,0
88,5 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp		37,2	39,7	80,5
11 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom		62,7	62,7	34,3
34,5 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn		35,8	35,9	39,9
41,2 13 Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet		38,5	37,3	33,8
35,4				

14	Arbetsmarknad och arbetsliv	47,5	47,7	48,3
48,8				
15	Studiestöd	21,3	21,9	22,4
19,7				
16	Utbildning och universitetsforskning	27,2	27,7	29,0
29,1				
17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	7,3	7,3	7,5
7,6				
18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	23,2	22,4	20,5
17,2				
19	Regional utjämning och utveckling	3,6	3,4	2,7
3,7				
20	Allmän miljö- och naturvård	1,2	1,4	1,5
1,6				
21	Energi	2,0	0,9	1,7
1,1				
22	Kommunikationer	24,1	27,3	25,5
25,6				
23	Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	13,7	11,8	12,0
11,9				
24	Näringsliv	2,7	2,8	2,9
3,3				
25	Allmänna bidrag till kommuner	97,3	96,8	103,6
102,5				
26	Statsskuld räntor m.m.	109,1	113,4	84,6
89,9				
27	Avgiften till Europeiska gemenskapen	19,6	21,2	21,9
20,9				
	Minskning av anslagsbehållningar			
5,0	0,0			
Summa utgiftsområden	694,6	699,1	698,4	705,2
Förbrukning av tidigare anslagna medel	5,0	0,0		
Kassamässig korrigerering			-45,0	-44,8
Riksgäldskontorets nettoutlåning m.m.	-1,8	-2,5	27,0	-17,9
Totala utgifter	692,7	696,6	680,4	642,6

ANTAL REGERINGSÄRENDEN

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>SB</i>	17	8	14	9	35	44	38	52	39	38
<i>Ju</i>	2386	2130	2359	2257	2270	2250	2018	1524	1701	1766
<i>UD</i>	1172	1254	1314	1716	1260	1528	862	751	701	730
<i>Fö</i>	1076	1191	972	914	789	667	706	737	711	675
<i>S</i>	820	1000	1067	1033	900	761	684	630	674	935
<i>K</i>	968	848	874	854	976	906	719	716	629	
<i>Fi</i>	1956	1993	2083	1609	1474	1184	1133	762	791	819
<i>U</i>	1582	1458	1053	943	837	717	545	619	626	686
<i>Jo</i>	636	603	477	431	422	370	319	431	402	367
<i>A</i>	6096	6050	413	424	364	738	506	366	480	
<i>Bo</i>	1364	1822								
<i>Ku</i>		59	912	1285	932	418	511	645	632	662
<i>N</i>	1033	1300	577	605	549	602	660	648	693	1398
<i>In</i>	922	860	326	307	389	345	761	997	907	
<i>M</i>	622	818	1549	1605	1784	1161	779	495	960	931
Summa	20650	21394	13990	13992	12981	11691	10241	9373	9946	9007

Anm 1: I samband med regeringsombildningar har ibland olika ansvarsområden och ärendegrupper omfördelats mellan departementen.

Anm 2: Bostadsdepartementet upphörde 1991-12-01 och Kulturdepartementet bildades samtidigt som ett nytt departement.

Anm 3: Flera departement har under tidsperioden bytt namn. Industridepartementet bytte namn till Näringsdepartementet 1991-10-01 och Civildepartementet bytte 1996-07-01 namn till Inrikesdepartementet. Miljödepartementet har en period hetat Miljö- och Energidepartementet och Näringsdepartementet har hetat Närings- och Handelsdepartementet.

Anm 4: Under tidsperioden har antalet regeringsärenden minskat, delvis som en följd av att möjligheten att överklaga andra myndigheters beslut till regeringen tagits bort. Det mest påtagliga exemplet på detta är inrättandet av Utlänningsnämnden 1992. Dessa ärenden hanterades tidigare av Arbetsmarknadsdepartementet.

Anm 5: Kommunikations-, Arbetsmarknads- och Inrikesdepartementen upphörde 1998-12-31 och samtidigt ombildades Näringsdepartementet.

ANTAL PROPOSITIONER

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>SB</i>	1					3	4	1		1
<i>Ju</i>	36	35	43	42	50	34	23	32	26	28
<i>UD</i>	13	14	29	25	26	21	25	22	24	15
<i>Fö</i>	5	9	9	9	6	3	7	3	6	9
<i>S</i>	24	32	37	30	37	19	27	21	22	19
<i>K</i>	8	7	26	18	24	13	11	9	10	
<i>Fi</i>	44	46	54	55	54	57	51	29	41	35
<i>U</i>	13	26	19	17	17	12	11	10	8	14
<i>Jo</i>	10	13	13	17	16	13	10	6	6	4
<i>A</i>	20	16	14	6	15	13	7	8	9	
<i>Bo</i>	12	16								
<i>Ku</i>		5	27	19	17	4	8	14	11	9
<i>N</i>	10	17	23	13	22	14	13	12	10	18
<i>In</i>	18	27	16	6	17	13	22	11	10	
<i>M</i>	10	9	17	17	22	16	8	9	8	4
Summa	224	272	327	274	323	235	227	187	191	156

Anm 1: I samband med regeringsombildningar har ibland olika ansvarsområden och ärendegrupper omfördelats mellan departementen.

Anm 2: Bostadsdepartementet upphörde 1991-12-01 och Kulturdepartementet bildades samtidigt som ett nytt departement.

Anm 3: Flera departement har under tidsperioden bytt namn. Industridepartementet bytte namn till Näringsdepartementet 1991-10-01 och Civildepartementet bytte 1996-07-01 namn till Inrikesdepartementet. Miljödepartementet har en period hetat Miljö- och Energidepartementet och Näringsdepartementet har hetat Närings- och Handelsdepartementet.

Anm 4: Kommunikations-, Arbetsmarknads- och Inrikesdepartementen upphörde 1998-12-31 och samtidigt ombildades Näringsdepartementet.

ANTAL FÖRFATTNINGAR

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>SB</i>					1	3	5	2	6	4
<i>Ju</i>	293	159	193	178	235	119	157	133	166	197
<i>UD</i>	50	65	79	89	110	54	46	60	58	41
<i>Fö</i>	46	84	90	108	138	71	87	46	46	53
<i>S</i>	107	154	118	115	147	109	110	84	108	79
<i>K</i>	31	57	59	53	72	51	62	54	61	
<i>Fi</i>	370	340	448	474	476	350	412	144	211	150
<i>U</i>	216	208	150	124	127	132	105	83	92	69
<i>Jo</i>	99	134	72	77	79	72	67	75	118	53
<i>A</i>	41	51	46	35	31	123	75	32	59	
<i>Bo</i>	51	67								
<i>Ku</i>		15	56	66	59	25	58	44	36	40
<i>N</i>	52	88	83	94	108	136	89	93	110	122
<i>In</i>	96	111	38	27	43	29	74	51	84	
<i>M</i>	37	94	66	70	79	86	56	50	150	57
Summa	1489	1627	1498	1510	1705	1440	1403	951	1305	865

Anm 1: I samband med regeringsombildningar har ibland olika ansvarsområden och ärendegrupper omfördelats mellan departementen.

Anm 2: Bostadsdepartementet upphörde 1991-12-01 och Kulturdepartementet bildades samtidigt som ett nytt departement.

Anm 3: Flera departement har under tidsperioden bytt namn. Industridepartementet bytte namn till Näringsdepartementet 1991-10-01 och Civildepartementet bytte 1996-07-01 namn till Inrikesdepartementet. Miljödepartementet har en period hetat Miljö- och Energidepartementet och Näringsdepartementet har hetat Närings- och Handelsdepartementet.

Anm 4: Kommunikations-, Arbetsmarknads- och Inrikesdepartementen upphörde 1998-12-31 och samtidigt ombildades Näringsdepartementet.

ANTAL KOMMITTÉ- OCH UTREDNINGSDIREKTIV

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>SB</i>					2	3	1	2		
<i>Ju</i>	11	26	13	21	18	18	22	21	16	26
<i>UD</i>	3	2	5	6	3	5	2	7	1	5
<i>Fö</i>	2	4	4	5	6	6	10	8	2	8
<i>S</i>	14	26	25	20	26	29	23	32	14	18
<i>K</i>	7	48	34	14	23	10	9	5	10	
<i>Fi</i>	16	15	26	25	17	28	19	20	17	17
<i>U</i>	7	21	15	7	21	26	15	16	8	12
<i>Jo</i>	5	13	4	3	7	10	2	8	3	2
<i>A</i>	9	5	11	3	6	16	3	13	9	
<i>Bo</i>	4	8								
<i>Ku</i>		1	25	32	30	15	21	27	23	45
<i>N</i>	23	43	25	43	49	43	54	47	59	107
<i>In</i>	10	20	11	6	9	11	18	16	10	
<i>M</i>	16	22	6	33	37	41	22	13	43	39
Summa	127	254	204	218	254	261	221	235	215	279

Anm 1: I samband med regeringsombildningar har ibland olika ansvarsområden och ärendegrupper omfördelats mellan departementen.

Anm 2: Bostadsdepartementet upphörde 1991-12-01 och Kulturdepartementet bildades samtidigt som ett nytt departement.

Anm 3: Flera departement har under tidsperioden bytt namn. Industridepartementet bytte namn till Näringsdepartementet 1991-10-01 och Civildepartementet bytte 1996-07-01 namn till Inrikesdepartementet. Miljödepartementet har en period hetat Miljö- och Energidepartementet och Näringsdepartementet har hetat Närings- och Handelsdepartementet.

Anm 4: Kommunikations-, Arbetsmarknads- och Inrikesdepartementen upphörde 1998-12-31 och samtidigt ombildades Näringsdepartementet.

ANTAL INTERPELLATIONSSVAR TILL RIKSDAGEN

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>SB</i>	4	1	3	4	4	7	6	3	3	1
<i>Ju</i>	13	16	21	19	15	11	22	25	20	39
<i>UD</i>	30	15	32	38	23	22	32	45	21	30
<i>Fö</i>	5	6	4	4		1	11	12	7	12
<i>S</i>	26	21	21	18	10	18	34	50	36	56
<i>K</i>	15	12	19	15	6	11	27	24	26	
<i>Fi</i>	16	13	13	18	12	18	31	29	24	47
<i>U</i>	8	14	17	13	5	9	19	25	22	36
<i>Jo</i>	8	2	3	6	3	16	23	22	29	19
<i>A</i>	18	23	11	12	8	17	20	16	8	
<i>Bo</i>	6	1								
<i>Ku</i>		2	13	22	7	6	7	13	7	14
<i>N</i>	12	17	3	10	5	7	14	43	37	97
<i>In</i>	6	4	7	1	2	1	14	17	9	
<i>M</i>	20	5	12	14	7	10	21	26	18	25
Summa	187	152	179	194	107	154	281	350	267	376

Anm 1: I samband med regeringsombildningar har ibland olika ansvarsområden och ärendegrupper omfördelats mellan departementen.

Anm 2: Bostadsdepartementet upphörde 1991-12-01 och Kulturdepartementet bildades samtidigt som ett nytt departement.

Anm 3: Flera departement har under tidsperioden bytt namn. Industridepartementet bytte namn till Näringsdepartementet 1991-10-01 och Civildepartementet bytte 1996-07-01 namn till Inrikesdepartementet. Miljödepartementet har en period hetat Miljö- och Energidepartementet och Näringsdepartementet har hetat Närings- och Handelsdepartementet.

Anm 4: Kommunikations-, Arbetsmarknads- och Inrikesdepartementen upphörde 1998-12-31 och samtidigt ombildades Näringsdepartementet.

ANTAL FRÅGESVAR TILL RIKSDAGEN

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>SB</i>	4	1	10	7	4	28	21	5	10	7
<i>Ju</i>	38	55	68	89	47	64	66	76	72	104
<i>UD</i>	73	103	106	82	68	54	113	111	145	141
<i>Fö</i>	17	25	26	20	13	22	17	34	43	54
<i>S</i>	81	62	77	91	37	68	88	122	125	164
<i>K</i>	82	60	108	70	45	36	54	96	59	
<i>Fi</i>	57	57	67	73	41	58	56	73	76	107
<i>U</i>	32	59	68	48	52	46	36	59	98	85
<i>Jo</i>	40	18	35	42	16	47	49	41	57	77
<i>A</i>	56	74	86	56	49	83	52	55	58	
<i>Bo</i>	11	21								
<i>Ku</i>			66	45	31	18	23	33	47	50
<i>N</i>	47	40	30	30	28	33	49	104	125	239
<i>In</i>	32	17	10	4	16	8	38	45	29	
<i>M</i>	65	36	47	41	37	52	49	69	80	76
Summa	635	628	804	698	484	617	711	923	1024	1104

Anm 1: I samband med regeringsombildningar har ibland olika ansvarsområden och ärendegrupper omfördelats mellan departementen.

Anm 2: Bostadsdepartementet upphörde 1991-12-01 och Kulturdepartementet bildades samtidigt som ett nytt departement.

Anm 3: Flera departement har under tidsperioden bytt namn. Industridepartementet bytte namn till Näringsdepartementet 1991-10-01 och Civildepartementet bytte 1996-07-01 namn till Inrikesdepartementet. Miljödepartementet har en period hetat Miljö- och Energidepartementet och Näringsdepartementet har hetat Närings- och Handelsdepartementet.

Anm 4: Kommunikations-, Arbetsmarknads- och Inrikesdepartementen upphörde 1998-12-31 och samtidigt ombildades Näringsdepartementet.

ANTAL REGISTRERADE ÄRENDEN / HANDLINGAR PER DEPARTEMENT

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>SB</i>	5608	8157	11286	7905	7301	6281	8421
<i>Ju</i>	5044	4924	5076	4731	7019	4636	6184
<i>UD ärenden</i>				2133	1940	1639	1614
<i>UD handlingar</i>	202 230	181 472	201 132	161 073	153 022	145 746	140 200
<i>Fö</i>	2966	2667	2674	3407	2838	2744	3042
<i>S</i>	10468	7747	7301	8609	9172	7724	9857
<i>K</i>	3420	4117	4648	5060	5110	4019	
<i>Fi</i>	5751	4710	7111	5407	3765	3505	4915
<i>U</i>	4038	3943	4423	4332	4718	4739	4708
<i>Jo</i>	2142	2401	3396	3894	3479	2953	2806
<i>A</i>	3302	2603	6689	8060	4123	3696	
<i>Ku</i>	4356	4846	2503	2568	5018	2646	3800
<i>N</i>	2496	2106	2846	3787	3710	3217	13256
<i>In</i>	1287	2916	1587	3936	3268	3054	
<i>M</i>	4722	5186	5254	4854	5029	4795	5309
<i>FA</i>	550	737	764	832	1120	1351	1364
Summa	258 380	238 532	266 690	230 588	220 632	202 745	205 476

Anm 1: I samband med regeringsombildningar har ibland olika ansvarsområden och ärendegrupper omfördelats mellan departementen.

Anm 2: Bostadsdepartementet upphörde 1991-12-01 och Kulturdepartementet bildades samtidigt som ett nytt departement.

Anm 3: Flera departement har under tidsperioden bytt namn. Industridepartementet bytte namn till Näringsdepartementet 1991-10-01 och Civildepartementet bytte 1996-07-01 namn till Inrikesdepartementet. Miljödepartementet har en period hetat Miljö- och Energidepartementet och Näringsdepartementet har hetat Närings- och Handelsdepartementet.

Anm 4: Under tidsperioden har antalet regeringsärenden minskat, delvis som en följd av att möjligheten att överklaga andra myndigheters beslut till regeringen tagits bort. Det mest påtagliga exemplet på detta är inrättandet av Utlänningsnämnden 1992. Dessa ärenden hanterades tidigare av Arbetsmarknadsdepartementet.

Anm 5: Kommunikations-, Arbetsmarknads- och Inrikesdepartementen upphörde 1998-12-31 och samtidigt ombildades Näringsdepartementet.

Anm 6: Fr.o.m. den 1 juli 1996 förs inom UD ett ärendediarium för regerings- och regeringskansliärenden. Dessa registrerades tidigare i UD:s skrivsediarium. I skrivsediariet registreras varje enskild handling med ett eget diarienummer och varje ärende kan alltså omfatta flera diarienummer. UD:s statistik är därför inte direkt jämförbar med övriga departements. Därutöver förekommer inom UD ytterligare smärre diarier över bl.a. ärenden som rör mål vid EG-domstolen och vissa FN-kommittéer och där Sverige är part.

PROPOSITIONSFÖRTECKNING 1999

Förteckningen innehåller även regeringens skrivelser till riksdagen, vilka ingår i samma löpnummerserie. Propositioner eller skrivelser med nummer som saknas i början och slutet av nedanstående förteckning har lämnats till riksdagen under 1998 respektive 2000. Numreringen syftar på till riksdagsåret och förkortningen efter varje proposition syftar på till ansvarigt departement. *T.ex. Prop. 1998/99:32 EU-bedragerier och korruption, Ju (Justitiedepartementet).*

Prop. 1998/99:32	EU-bedragerier och korruption. <i>Ju</i>
Prop. 1998/99:35	Ny lag om skiljeförfarande. <i>Ju</i>
Prop. 1998/99:36	Vapenregister. <i>Ju</i>
Skr. 1998/99:39	1998 års redogörelse för tillämpningen av lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. <i>Ju</i>
Prop. 1998/99:41	Ändringar i brottsskadelagen. <i>Ju</i>
Prop. 1998/99:42	Ändringar i trafikskadelagen. <i>Ju</i>
Prop. 1998/99:43	Drograttfylleri och sjöfylleri. <i>Ju</i>
Prop. 1998/99:45	Fristående förskoleklass. <i>U</i>
Prop. 1998/99:46	Vissa frågor som rör val till Europaparlamentet. <i>Ju</i>
Prop. 1998/99:47	Om chefsförsörjningen inom polisväsendet. <i>Ju</i>
Prop. 1998/99:48	Skattefrågor och investerarskydd. <i>Fi</i>
Prop. 1998/99:49	Säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods m.m. <i>Fö</i>
Skr. 1998/99:50	Meddelande om kommande förslag om ändring av reglerna för beskattning vid omstruktureringar. <i>Fi</i>
Prop. 1998/99:51	Lag om handel med begagnade varor. <i>N</i>
Prop. 1998/99:52	Myndigheters öppethållande. <i>Ju</i>
Prop. 1998/99:53	Lag om betalningsöverföringar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. <i>Fi</i>
Prop. 1998/99:54	Viss lagstiftning med anledning av uppföljning av myndigheters arbetsgivarpolitik. <i>Ju</i>
Skr. 1998/99:55	Redogörelse för verksamheten inom Europarådets ministerkommitté under år 1998. <i>UD</i>
Skr. 1998/99:56	Redogörelse för verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) under 1998. <i>UD</i>
Prop. 1998/99:57	Europa-Medelhavsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater och Jordanien. <i>UD</i>
Prop. 1998/99:58	Partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater och Turkmenistan. <i>UD</i>
Skr. 1998/99:59	Öppen handel – rättvisa spelregler. Svensk handelspolitik inför en ny WTO-runda. <i>UD</i>
Skr. 1998/99:60	Berättelse om verksamheten i Europeiska unionen under 1998. <i>UD</i>
Skr. 1998/99:61	Framtid med Asien. En svensk Asienstrategi inför 2000-talet. <i>UD</i>
Prop. 1998/99:62	Vissa byggfrågor m.m. <i>M</i>
Skr. 1998/99:63	En nationell strategi för avfallshanteringen. <i>M</i>
Prop. 1998/99:64	Säkrare kemikaliehantering. <i>Fö</i>
Prop. 1998/99:65	Videokonferens i rättegång. <i>Ju</i>
Prop. 1998/99:66	En stärkt kommunal revision. <i>Ju</i>
Skr. 1998/99:67	Nordiskt samarbete 1998. <i>UD</i>
Prop. 1998/99:68	Lag om utlandsstyrkan inom Försvarmakten. <i>Fö</i>
Prop. 1998/99:69	Särskilda mervärdesskatteregler för investeringsguld. <i>Fi</i>
Prop. 1998/99:70	Könsstympning – borttagande av kravet på dubbel straffbarhet. <i>S</i>
Prop. 1998/99:71	Ersättning av staten till steriliserade i vissa fall. <i>S</i>
Prop. 1998/99:72	Rättpsykiatriskt forskningsregister. <i>S</i>
Prop. 1998/99:73	Vissa socialförsäkringsfrågor m.m. <i>S</i>
Prop. 1998/99:74	Förändrad omvärld – omdanat försvar. <i>Fö</i>
Skr. 1998/99:75	Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. <i>SB</i>
Prop. 1998/99:76	Försäkringsmedicinska utredningar, m.m. <i>S</i>
Prop. 1998/99:77	Eftergift vid återbetalning av bostadsbidrag m.m. <i>S</i>
Prop. 1998/99:78	Beräkning av återbetalningsskyldighet för underhållsstöd till barn med särlevande föräldrar m.m. <i>S</i>
Prop. 1998/99:79	Tullagens överklaganderegler, m.m. <i>Fi</i>
Prop. 1998/99:80	Kasinospel i Sverige m.m. <i>Fi</i>
Prop. 1998/99:81	Statens invandrarverk och gränskontroll. <i>UD</i>
Prop. 1998/99:82	Dubbelbeskattningsavtal mellan Sverige och Filippinerna m.m. <i>Fi</i>

Prop. 1998/99:83 Avdrag för ökade levnadskostnader vid tillfälligt arbete. *Fi*

Prop. 1998/99:84 Lag om skatt på avfall. *Fi*

Prop. 1998/99:85 Försäkring under krig och krigsfara. *Fi*

Prop. 1998/99:86 Ändrade skatteregler med anledning av att taxfreeförsäljningen inom EU upphör. *Fi*

Prop. 1998/99:87 Ändrade försäkringsrörelseregler. *Fi*

Prop. 1998/99:88 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar. *Jo*

Prop. 1998/99:89 Förändringar i utjämningsystemet för kommuner och landsting. *Fi*

Prop. 1998/99:90 Utstationering av arbetstagare. *N*

Prop. 1998/99:91 Vissa trafikfrågor m.m. *N*

Prop. 1998/99:92 Ändringar i telelagen m.m. *N*

Prop. 1998/99:93 Kostnadsinformation till fonsparare i det individuella pensionssparandet, m.m. *Fi*

Prop. 1998/99:94 Vissa forskningsfrågor. *U*

Prop. 1998/99:95 Postal infrastruktur. *N*

Skr. 1998/99:96 Lägesrapport angående de regionala tillväxtavtalen. *N*

Skr. 1998/99:97 Utvecklingen inom den kommunala sektorn. *Fi*

Prop. 1998/99:98 Vissa premiepensionsfrågor. *Fi*

Prop. 1998/99:99 Sammanslagning av Telia AB och Telenor AS. *N*

Prop. 1998/99:100 1999 års ekonomiska vårproposition. *Fi*

Prop. 1998/99:101 Ombildning av hyresrätt till bostadsrätt m.m. *Ju*

Prop. 1998/99:102 Handel med ädelmetallarbeten. *N*

Skr. 1998/99:103 Kommittéberättelse 1999. *Ju*

Skr. 1998/99:104 Utvärdering av Riksgäldskontorets upplåning och skuldförvaltning budgetåren 1993/94 1998. *Fi*

Prop. 1998/99:105 Elever med funktionshinder – ansvar för utbildning och stöd. *U*

Prop. 1998/99:106 Vissa ändringar i läkemedelsförmånen m.m. *S*

Prop. 1998/99:107 En idrottspolitik för 2000-talet – folkhälsa, folkrörelse och underhållning. *Ku*

Prop. 1998/99:108 Advokaters etableringsrätt. *Ju*

Prop. 1998/99:109 Vissa frågor inför den allmänna fastighetstaxeringen år 2000, m.m. *Fi*

Prop. 1998/99:110 Vissa skolfrågor m.m. *U*

Skr. 1998/99:111 Lägesrapport två om IT-omställningen i samhället inför år 2000. *N*

Prop. 1998/99:112 Svenskt deltagande i fredsstyrka i Kosovo. *UD*

Prop. 1998/99:113 Vissa justeringar i skattereglerna vid omstrukturering. *Fi*

Prop. 1998/99:114 Kulturarv – kulturmiljöer och kulturföremål. *Ku*

Prop. 1998/99:115 På ungdomars villkor – ungdomspolitik för demokrati, rättvisa och framtidstro. *Ku*

Skr. 1998/99:116 Om kryptografi. *UD*

Prop. 1998/99:117 Ett forskningssamarbete med Västeuropeiska försvarsmaterielgruppen (WEAG) och Finland. *Fö*

Prop. 1998/99:118 Konvention om undanröjande av dubbelbeskattning vid justering av inkomst mellan företag i intressegemenskap. *Fi*

Prop. 1998/99:119 Socialförsäkringens personkrets. *S*

Prop. 1998/99:120 Företagshälsovård. *N*

Skr. 1998/99:121 Samverkan, ansvar och utveckling. Utvecklingsplan för förskola, skola och vuxenutbildning. *U*

Prop. 1998/99:122 Kommunala bostadsföretag. *Fi*

Prop. 1998/99:123 Förarbevis för moped klass I och för terrängkoter. *N*

Prop. 1998/99:124 Staten och trossamfunden – stöd, medverkan inom totalförsvaret, m.m. *Ku*

Skr. 1998/99:125 Redovisning av fördelningen av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 1998. *S*

Prop. 1998/99:126 Utländska förvärv av fritidsfastigheter i Sverige. *Ju*

Prop. 1998/99:127 Införsel av beskattade varor. *Fi*

Skr. 1998/99:128 Redogörelse för den svenska krigsmaterielexporten år 1998. *UD*

Prop. 1998/99:129 Ändrade regler för revisorer i sparbanker och medlemsbanker, m.m. *Fi*

Prop. 1998/99:130 Ny bokföringslag m.m. *Ju*

Prop. 1998/99:131 Ny svensk filmpolitik. *Ku*

Skr. 1998/99:132 Redovisning av Allmänna pensionsfondens verksamhet år 1998. *Fi*

Prop. 1998/99:133 Särskild företrädare för barn. *Ju*

Prop. 1998/99:134 Vissa alkoholfrågor, m.m. *S*

Prop. 1998/99:135 Ändring i dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige och Japan m.m. *Fi*

Skr. 1998/99:136 Genetisk integritet. *S*

Prop. 1998/99:137 Införande av schablonberäkning på elmarknaden, m.m. *N*

Prop. 1998/99:138 Ändrade bestämmelser för överprövning av vissa personalärenden. *Ju*
 Prop. 1998/99:139 Ändring i lagen om ersättning till steriliserade i vissa fall, m.m. *S*
 Prop. 1998/99:140 Förhör m.m. hos kommissionen för granskning av de svenska säkerhetstjänsternas författningsskyddande verksamhet. *Ju*
 Prop. 1998/99:141 Godkännande av 1998 års protokoll om långlivade organiska föroreningar och om tungmetaller under konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar. *M*
 Prop. 1998/99:142 Femprocentsregeln för försäkringsföretag och banker. *Fi*
 Prop. 1998/99:143 Nationella minoriteter i Sverige. *Ku*
 Prop. 1998/99:144 Regler om företagskoncentration. *N*
 Prop. 1998/99:145 Ändring av fridskränkingsbrotten. *Ju*
 Skr. 1998/99:146 Tidsbegränsade uppehållstillstånd i vissa utlänningsärenden. *UD*
 Skr. 1998/99:150 Årsredovisning för staten 1998. *Fi*
 Prop. 1999/2000:1 Budgetpropositionen för 2000. *Fi*
 Prop. 1999/2000:2 Inkomstskattelagen. *Fi*
 Skr. 1999/2000:3 Migration och asylpolitik. *UD*
 Prop. 1999/2000:4 Vilande förtidspension. *S*
 Prop. 1999/2000:5 Personskadeskydd för studenter. *U*
 Prop. 1999/2000:6 Förmånsbeskattning av miljöbilar, m.m. *Fi*
 Skr. 1999/2000:7 Ekonomisk utveckling och samarbete i Östersjöregionen. *UD*
 Prop. 1999/2000:8 Yrkesregister m.m. *Ju*
 Prop. 1999/2000:9 Vissa punktskatte- och tullfrågor, m.m. *Fi*
 Prop. 1999/2000:10 Ett reformerat studiestödssystem. *U*
 Prop. 1999/2000:11 Personuppgiftslagens överföringsregler. *Ju*
 Prop. 1999/2000:12 Statlig förvaltning av premiepensionsmedel, m.m. *Fi*
 Skr. 1999/2000:13 Hållbara Sverige – uppföljning av åtgärder för en ekologiskt hållbar utveckling. *M*
 Skr. 1999/2000:14 En hållbar utveckling av landsbygden, m.m. *Jo*
 Prop. 1999/2000:15 Slopade stoppregler. *Fi*
 Prop. 1999/2000:16 Utvidgning av lagen om europeiska företagsråd till att avse Storbritannien. *N*
 Prop. 1999/2000:17 Avtal mellan Sverige och Danmark om beskattning av anställda ombord på färjor och tåg m.m. *Fi*
 Prop. 1999/2000:18 Förstärkt skydd för avvecklingen av förpliktelser på finansmarknaden. *Fi*
 Skr. 1999/2000:19 Kontroll av postförsändelser. *Fi*
 Skr. 1999/2000:20 1999 års redogörelse för företag med statligt ägande. *N*
 Skr. 1999/2000:21 Redogörelse för en överenskommelse mellan staten och landstingen om ersättningar till hälso- och sjukvården för år 2000. *S*
 Skr. 1999/2000:22 Lägesrapport i fråga om den ekonomiska brottsligheten. *Ju*
 Prop. 1999/2000:23 Redovisning och aktiekapital i euro. *Ju*
 Skr. 1999/2000:24 Jämställdhetspolitiken inför 2000-talet. *N*
 Prop. 1999/2000:25 Lag om försvarsunderrättelseverksamhet. *Fö*
 Prop. 1999/2000:26 Effektivisering av förfarandet i allmän domstol. *Ju*
 Prop. 1999/2000:27 En skärpt vapenlagstiftning. *Ju*
 Prop. 1999/2000:28 Studentinflytande och kvalitetsutveckling i högskolan. *U*
 Prop. 1999/2000:29 Statens ägande i Celsius AB. *N*
 Prop. 1999/2000:30 Det nya försvaret. *Fö*
 Skr. 1999/2000:31 Hemlig teleavlyssning, hemlig teleövervakning och hemlig kameraövervakning vid förundersökning i brottmål under år 1998. *Ju*
 Prop. 1999/2000:32 Lönebildning för full sysselsättning. *N*
 Skr. 1999/2000:33 Utvecklingsprogram för kommuner med särskilda omställningsproblem främst på grund av strukturomvandlingar inom Försvarsmakten. *N*
 Prop. 1999/2000:34 Förvärv av egna aktier. *N*
 Prop. 1999/2000:35 Upphovsrätten och offentlighetsprincipen. *N*
 Prop. 1999/2000:36 Ändringar i lagarna om insättningsgaranti och investerarskydd m.m. *Fi*
 Skr. 1999/2000:37 1999 års redogörelse för tillämpningen av lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. *Ju*
 Prop. 1999/2000:38 Vissa skattefrågor med anledning av att aktiebolag skall kunna förvärva egna aktier, m.m. *Fi*
 Prop. 1999/2000:39 Registrering av fastighetsrättsliga förhållanden, m.m. *Ju*

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1999

I Statens offentliga utredningar (SOU-serien) trycks de betänkanden och utredningsrapporter som utarbetas av kommittéer och utredningar m.m. efter regeringens direktiv. Utredningsdirektiven publiceras i en särskild serie. Numreringen nedan syftar på till den löpande årsserien och förkortningen efter betänkandets namn syftar på ansvarigt departement, t.ex. *SOU 1999:04 God sed i forskningen. U (Utbildningsdepartementet)*.

1. Nya förmånsrättsregler, inklusive bilagor. *Ju*
2. Steriliseringsfrågan i Sverige 1935–1975. Ekonomisk ersättning. *S*
3. Yrkesfiskets konkurrenssituation. *Jo*
4. God sed i forskningen. *U*
5. Effektiva värme- och miljölösningar. *N*
6. Effektivare totalförsvarsstöd i Östersjöområdet. *Fö*
7. Märk väl! *Fi*
8. Invandrarskap och medborgarskap. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
9. Att slakta ett får i Guds namn. Om religionsfrihet och demokrati. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
10. Demokratins förgörare. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
11. Bör demokratin avnationaliseras? Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
12. Elektronisk demokrati. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
13. Etik och demokratisk statskonst. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
14. Den framtida kommersiella lokalradion. *Ku*
15. Nytt system för prövning av hyres- och arrendemål. *Ju*
16. Ökad rättssäkerhet i asylärenden. *UD*
17. Garantipension och Bosättningstillägg för personer födda år 1937 eller tidigare. *S*
18. Frågor till det industriella samhället. *Ku*
19. Artikel 7 i EG:s varumärkesdirektiv. Ändringar i varumärkeslagen. *Ju*
20. Sverige och judarnas tillgångar. *UD*
21. Lindqvists nia – nio vägar att utveckla bemötandet av personer med funktionshinder. *S*
22. Den skyddade provinsen. En essä om demokratins värde och värdighet. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
23. Utveckling av mänskliga resurser i arbetslivet. Förslag till inriktning av nya mål 3 inom EG:s strukturfonder. *N*
24. EG:s strukturstöd. Ny organisation för de geografiskt avgränsade strukturfondsprogrammen. *N*
25. Samerna – ett ursprungsfolk i Sverige. *Jo*
26. Införsel av beskattade varor. *Fi*
27. DELTA – Utredningen om deltidsarbete, tillfälliga jobb och arbetslöshetsersättningen. *N*
28. Kontantmetod för småföretagare. *Fi*
29. Internationell konflikthantering – att förbereda sig tillsammans. *Fö*
30. Yttrandefriheten och konkurrensen – Förslag till mediekoncentrationslag m.m. *Ku*
31. Tillsyn över advokater m.m. *Ju*
32. Utvecklingssamarbete på rättsområdet. *Ju*
33. Bo tryggt – Betala rätt. Särskilda boendeformer för äldre samt avgifter för äldre- och handikappomsorg. *S*
34. Svenskt medborgarskap. *Ku*
35. Fastighetsmäklarnämnden – effektivare tillsyn. *Fi*
36. Likvidation av aktiebolag. *Ju*
37. Underrättelsetjänsten – en översyn. *Fö*
38. Följdleveranser i samband med export av krigsmateriel. *UD*
39. Vuxenutbildning för alla? Andra året med Kunskapslyftet. *U*
40. Demokratin i den offentliga sektorns förändring. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
41. Bevara dokumentärfilmens kulturarv. Åtgärdsförslag samt förslag till ett centrum för dokumentärfilm och en filmvårdscentral. *Ku*
42. Ny luftfartslag. *N*
43. Oberoende, ägande och tillsyn i revisionsverksamhet. *Ju*
44. Öppen elmarknad. *N*
45. Slutförvaring av kärnavfall. Kommunerna och platsvalsprocessen. *M*
46. Ökade socialbidrag. En studie om inkomster och socialbidrag åren 1990 till 1996. *S*
47. Mervärdesskatt – Frivillig skattskyldighet. *Fi*
48. Lära av Estonia. Den andra delrapporten och slutredovisning. *N*
49. Invandrare som företagare. *Ku*

50. Skydds jakt på varg. *M*
51. Smittskydd, samhälle och individ. Del A och Del B. *S*
52. Inkomstprövning av bostadstillägg till pensionärer. *S*
53. Ekonomisk brottslighet och sekretess. *Ju*
54. En ny tulllag. *Fi*
55. Konvergens och förändring. Samordning av lagstiftningen för medie- och telesektorerna. *Ku*
56. Globaliseringen och demokratin. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
57. Rikstrafiken – en ny myndighet. *N*
58. Löser juridiken demokratins problem? Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
59. Begränsad fastighetsskatt. *Fi*
60. Kundvänligare taxi. *N*
61. Brottsförebyggande arbete i landets kommuner. *Ju*
62. Bilen, miljön och säkerheten. *F*
63. Att lära och leda – En lärarutbildning för samverkan och utveckling. *U*
64. Representativ demokrati. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
65. Barnombudsmannen – företrädare för barn och ungdomar. *S*
66. God vård på lika villkor? – om statens styrning av hälso- och sjukvården + 2 bilagedelar. *S*
67. KÄRNAVFALL – metod – plats – miljökonsekvens. KASAMs yttrande över SKBs FUD-program 98. *M*
68. Brandkatastrofen i Göteborg. Drabbade – Medier – Myndigheter. *Ku*
69. Individen och arbetslivet. Perspektiv på det samtida arbetslivet kring sekelskiftet 2000. *N*
70. Gentekniknämnden. *U*
71. Oseriösa bostadsförmedlare. *S*
72. Boendesociala effekter av konkurser och rekonstruktioner – bostadsrättsföreningar och egnahem. *S*
73. Handikappombudsmannens framtida förutsättningar och arbetsuppgifter. *S*
74. Demokratin och det gemensamma bästa. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
75. Rätt plats för vindkraften. Del 1 och Del 2. *M*
76. Maktodelning. Forskarvolym I. Demokratiutredningen. *Ju*
77. Demokratiteori och medborgarskap. Forskarvolym II. Demokratiutredningen. *Ju*
78. Jordbruk och miljönytta – nytt miljöprogram för jordbruket. *Jo*
79. Källskatt på utdelning och royalty till begränsat skattskyldiga. *Fi*
80. Demokratiopinioner. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
81. Förhandlingsersättning till hyresgästorganisation. *Ju*
82. Vårdslös kreditgivning samt sekretess i banker m.m. *Fi*
83. Globalisering. Forskarvolym IX. Demokratiutredningen. *Ju*
84. Civilsamhället. Forskarvolym VIII. Demokratiutredningen. *Ju*
85. Bredband för tillväxt i hela landet. Närings-, regional- och välfärdspolitiska aspekter på IT-infrastrukturen. *N*
86. PC:n är död – länge leve PC:n! Nya möjligheter för Sverige. En rapport från hearingen »Efter PC:n« ordnad av IT-kommissionen juni 1999. *N*
87. Vagnbolag för järnvägen. *N*
88. Granskningskommissionens betänkande i anledning av Brottsutredningen efter mordet på statsminister Olof Palme. *Ju*
89. Statsbidrag till handikapporganisationer. *S*
90. Narkotikastatistik. Om samhällets behov av information om narkotikautveckling. *S*
91. En översyn av jämställdhetslagen. *N*
92. Premiär för personval. *Ju*
93. Det unga folkstyret. Forskarvolym VI. Demokratiutredningen. *Ju*
94. Förmåner och ökade levnadskostnader. *Fi*
95. Småskalig elproduktion samt mätning och debitering av elförbrukning. *N*
96. Statistikreformen. Utvärdering och förslag till utveckling. Bilaga: Uppsatser skrivna för utvärderingen av reformen. *Ju*
97. Socialtjänst i utveckling. Slutbetänkande från Socialtjänstutredningen och bilaga. *S*
98. Likvärdiga villkor? *U*
99. Översyn av stiftelsen för internationell rapportering av läkemedelsbiverkningar. *S*
100. Bibeln – texterna. Gamla testamentet I. Volym 1. Gamla testamentet II. Volym 2. Tillägg till Gamla testamentet. De apokryfa eller deuterokanoniska skrifterna. Volym 3. Nya testamentet. Volym 4. *Ku*

101. Olydiga medborgare. Om flyktinggömmare och djurrättsaktivister. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
102. Ansvarsfördelning för internationella program på utbildnings- och ungdomsområdet. *U*
103. Regionreform på försök – första stegen mot en ny regional samhällsorganisation. *Ju*
104. Nya samboregler. *Ju*
105. Skatt – Tull – Exekution – Normer för behandling av personuppgifter. *Fi*
106. Konsumenterna och IT – en utredning om datorer, handel och marknadsföring. *Fi*
107. Nya mål 3. För utveckling av mänskliga resurser i arbetslivet. *N*
108. Handläggning av ungdomsmål – en utvärdering av 1995 års ungdomsmålsreform. *Ju*
109. Behandling av personuppgifter inom socialtjänsten. *S*
110. Ledande forskning – för säkerhets skull. *Fö*
111. Att söka kostnadseffektiva lösningar inom klimatområdet. *N*
112. Civilsamhället som demokratins arena. Några kritiska reflektioner. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
113. Medborgarnas erfarenheter. Forskarvolym V. Demokratiutredningen. *Ju*
114. Mat som medicin. *S*
115. Handel med gas i konkurrens. *N*
116. Den regionala samhällsorganisationen i vissa europeiska stater. En översättning i urval av antologin *The Intermediate Level of Government in European States. Complexity versus democracy?* *Ju*
117. IT i demokratins tjänst. Forskarvolym VII. Demokratiutredningen. *Ju*
118. Kommunal uppdragsverksamhet inom kollektivtrafiken – utvärdering av försöksverksamheten. *Ju*
119. Utvärderingen av KY (Kvalificerad yrkesutbildning). *U*
120. Från en art till en annan – transplantation från djur till människa. *S*
121. Avkorporatisering och lobbyism. Forskarvolym XIII. Demokratiutredningen. *Ju*
122. KY – Kvalificerad yrkesutbildning. *U*
123. Mötesplats för design och konsthantverk. *Ku*
124. Konsumentprisindex. *Ju*
125. Näringslivsutveckling i Östersjöregionen. *UD*
126. Politikens medialisering. Forskarvolym III. Demokratiutredningen. *Ju*
127. Gröna nyckeltal – följ den ekologiska omställningen. *M*
128. Ja till fyrverkerier – men med färre skador. *Fö*
129. Demokratins estetik. Forskarvolym IV. Demokratiutredningen. *Ju*
130. Demokratins trotjänare – lokalt partiarbete förr och nu. Forskarvolym X. Demokratiutredningen. *Ju*
131. När marknaden bestämmer. Forskarvolym XI. Demokratiutredningen. *Ju*
132. Valdeltagande i förändring. Forskarvolym XII. Demokratiutredningen. *Ju*
133. Kommunkontosystemet och rättvisan – moms, kommunerna och konkurrensen. *Fi*
134. Framtidssäker IT-infrastruktur för Sverige. *N*
135. Stöd till Örebro universitetet och Södertörns högskola för förbättring av ledning, kontroll och ekonomiadministrativa funktioner. *U*
136. Personval 1998. En utvärdering av personvalsreformen. *Ju*
137. Hälsa på lika villkor – andra steget mot nationella folkhälsomål. *S*
138. Från callcenter till kontaktcenter. Trender, möjligheter och problem. *N*
139. Effektivare offentlig upphandling. För fortsatt välfärd, trygghet och tillväxt. *Fi*
140. Ett nytt resegarantisystem. *Fi*
141. Från Kunskapslyftet till en strategi för livslångt lärande. *U*
142. Miljöbalksutbildningen – dokumentation, utvärdering och förslag. *M*
143. Rapport om förskrivningsregler. Förtydligande om gällande regler för att ett läkemedel skall ingå i läkemedelsför-
månen. *S*
144. Demokrati på remiss. Demokratiutredningens skriftserie. *Ju*
145. Nordisk miljömärkning – det statliga engagemanget. *Fi*
146. Sammanhållen rovdjurspolitik och bilagor. *M*
147. Effektivare förverkandelagstiftning. *Ju*
148. På de boendes villkor. Allmännyttan på 2000-talet. *Fi*
149. Upphandling av hälso- och sjukvårdstjänster. *S*
150. Vad hände med Sveriges ekonomi efter 1970? En debattbok. Demokratiutredningen. *Ju*
151. Citizen Participation in European Politics. Demokratiutredningen. *Ju*

DEPARTEMENTSSERIEN 1999

I departementsserien (Ds) trycks rapporter från arbetsgrupper och utredningar som huvudsakligen görs inom Regeringskansliet. Vidare kan vissa remissammanställningar och sammanfattningar från seminarier och liknande som har ett mer allmänt intresse publiceras i denna serie. Numreringen syftar på den löpande årsserien och förkortningen efter betänkandets namn syftar på ansvarigt departement. *T.ex. Ds 1999:04 Trossamfunden och totalförsvaret. Ku (Kulturdepartementet).*

1. Utan timplan – med oförändrat uppdrag. *U*
2. Förändrad omvärld – omdanat försvar. Rapport från Försvarsberedningen inför 1999 års kontrollstation. *Fö*
3. Könstympling – borttagande av kravet på dubbel straffbarhet. *S*
4. Trossamfunden och totalförsvaret. *Ku*
5. Sämre för mig. Bättre för oss. En analys av pensionärernas ekonomiska situation under 1990-talet. *S*
6. Pensionsöverföringar till Europeiska gemenskaperna. *Ju*
7. Några frågor om förhållandet mellan upphovsrätten och offentlighetsprincipen. *Ju*
8. Ändrade regler för revisorer i sparbanker och medlemsbanker, m.m. *Fi*
9. Med backspegeln som kompass – om stabiliseringspolitiken som läroprocess. *Fi*
10. Indexering av högsta och lägsta dagpenningnivå i arbetslöshetsförsäkringen. *N*
11. Utländska förvärv av fritidsfastigheter i Sverige. *Ju*
12. Statens stöd till andra trossamfund än Svenska kyrkan. *Ku*
13. Sveriges förmåga till skydd mot massförstörelsevapen mot bakgrund av den internationella utvecklingen. *Fö*
14. Utländska medborgares möjligheter att ingå patnerskap i Sverige. *Ju*
15. Några frågor om upphovsrätt till bibelöversättning m.m. *Ju*
16. Förslag till förändringar i utjämnningssystemet för kommuner och landsting enligt regeringens proposition 1998/99:89. *Fi*
17. PoIT och SAOB. En utredning om Post- och Inrikes Tidningar och Svenska Akademiens Ordbok. *Ju*
18. Vilande förtidspension – stimulans till återgång i arbetslivet. *S*
19. Beräkningsunderlag för dagersättning – sjukpenning, föräldrapenning m. m. *S*
20. Kulturnät Sverige – för ökad tillgänglighet till kulturen på Internet. *Ku*
21. Svenska författningar i översättning till främmande språk. *SB*
22. The Swedish Arbitration Act of 1999. *Ju*
23. Överförande av straffverkställighet – utan den dömdes samtycke. *Ju*
24. Att förebygga väpnade konflikter. Ett svenskt handlingsprogram. *UD*
25. Beskattning av utländska nyckelpersoner. *Fi*
26. Medborgarkontor i utveckling. *Ju*
27. Rapport från ett ESO-seminarium. Med backspegeln som kompass. *Fi*
28. Att ta sig ton – om svensk musikexport 1974–1999. *Fi*
29. Utökat skydd för kodade tjänster. *Ku*
30. Underhållsstöd vid växelvis boende. *S*
31. Polissamarbete m.m. med anledning av Schengen. *Ju*
32. Utveckling och delaktighet – agenda för Näringsdepartementets tillväxtpolitik. *N*
33. Utan spaning ingen aning. *S*
34. Förmånsbeskattning av miljöbilar. *Fi*
35. Ändringar i marknadsföringslagen (1994:450) – obeställd reklam – jämförande reklam – aggressiva marknadsföringsmetoder. *Fi*
36. The Swedish Penal Code. *Ju*
37. Hur gör man? Om sysselsättnings- och välfärdsreformer i fyra EU-länder. *Fi*
38. AP-fondernas organisation och placeringsregler i det reformerade pensionssystemet. *Fi*
39. Höjd ålder för avgångsskyldighet till 67 år. *N*
40. Ändringar i prisinformationslagen (1991:601). *Fi*
41. Utvidgningen av lagen om europeiska företagsråd till att avse Storbritannien. *N*
42. Ändringar i fastighetsbildningslagen m.m. *Ju*
43. Automatisk balansering av ålderspensionssystemet
– regler för avsteg från inkomstindexering inom ålderspensionssystemets fördelningsdel. *S*
44. Den ljusnande framtid är vård. Om vård och omsorg – en arbetsmarknad i utveckling.
Rapport från Kommissionen för rekrytering till vård och omsorg. *N*
45. Distansavtalslag. *Ju*

46. Bostad sökes – en ESO-rapport om de hemlösa i folkhemmet. *Fi*
47. Att reda sig själv – en ESO-rapport om rederier och subventioner. *Fi*
48. Begreppet invandrare – användningen i lagar och förordningar. *Ku*
49. Att snubbla in i framtiden – en ESO-rapport om statlig omvandling och avveckling. *Fi*
50. Regionalpolitiken – en ESO rapport om tro och vetande. *Fi*
51. Förstärkt strålskydd. *M*
52. Effektiv kontroll av kärnämnen. *M*
53. Maxtaxa och allmän förskola. *U*
54. Samverkan för färre bidrag och fler i jobb. *S*
55. Europas säkerhet – Sveriges försvar. Rapport från Försvarsberedningen. *Fö*
56. Ömsesidig rättslig hjälp i brottmål. *Ju*
57. Gemensam vårdnad för ogifta föräldrar samt en språklig och redaktionell översyn av 6 kap. föräldrabalken. *Ju*
58. Kontrakt för arbete. Rättvisa och tydliga regler i arbetslöshetsförsäkringen. *N*
59. Markttjänster på flygplatser. *N*
60. Kopiering av porträttfotografier för enskilt bruk. *Ju*
61. Samhällets stöd till de äldre i Europa. *Fi*
62. Hederligheters pris – en ESO-rapport om korruption. *Fi*
63. Tradition och förnyelse. En studie av Nordafrika och Mellanöstern. *UD*
64. Från sidovagn till huvudfåra. Lägesrapport från Genderprogram för social välfärd. *S*
65. En akademisk fråga – en ESO-rapport om ranking av C-uppsatser. *Fi*
66. Återvinning utan vinning – en ESO-rapport om sopor. *Fi*
67. Dagis och drivkrafter – en ESO-rapport om fördelningspolitik och offentliga tjänster. *Fi*
68. Att finansiera forskning och utveckling. Rapport från Arbetsgruppen för fortsatt beredning av myndighetsstruktur för forskningsfinansiering. *U*
69. Köavgifter vid bostadsförmedling. *Ju*
70. Ålderssammansättningen i centrala myndigheters styrelser och i det statliga kommittéväsendet 1996/97, 1997/98 och 1998/99. *Ku*
71. Den kommunala redovisningslagen – förslag till förändringar i kap. 1 och 2. *Fi*
72. Förslag till utjämning mellan kommuner av kostnader för LSS-versamhet. *Fi*
73. Elektroniska signaturer. *N*
74. Förslag till lag om märkning och registrering av hundar. *Jo*
75. Statistikens regler. *Ju*
76. Obligatorisk mammaledighet. *N*
77. Swedish Blood Plasma Self-Sufficiency in a European Context. *S*
78. Statens stöd till friluftsliv och främjandeorganisationer. *Ku*

KOMMITTÉDIREKTIV 1999

Numreringen syftar på den löpande årsserien och förkortningen efter betänkandets namn syftar på ansvarigt departement.
T.ex. Dir 1999:1 Konsumentpolitiken inför ett nytt sekel. Fi (Finansdepartementet).

- Dir 1999:1 Konsumentpolitiken inför ett nytt sekel. *Fi*
- Dir 1999:2 Utredning om den framtida regionalpolitiken. *N*
- Dir 1999:3 Fordonsförsörjningen på järnvägsområdet. *N*
- Dir 1999:4 Medborgarskapskrav i lagstiftningen. *Ku*
- Dir 1999:5 Barn i homosexuella familjer. *Ju*
- Dir 1999:6 Översyn av verksamheten vid WHO-enheten för rapportering av läkemedelsbiverkningar. *S*
- Dir 1999:7 Valfärdsbokslut över 1990-talet. *S*
- Dir 1999:8 Mediegrundlagarna. *Ju*
- Dir 1999:9 Statens ansvar för formgivning och design. *Ku*
- Dir 1999:10 Översyn av reglerna om skattskyldighet i mervärdesskattelagen m.m. *Fi*
- Dir 1999:11 Utredning om markägarnas rättigheter m.m. i minerallagen (SFS 1991:45). *N*
- Dir 1999:12 Uppföljning och utvärdering av den kommunala uppdragsverksamheten inom kollektivtrafiken. *Ju*
- Dir 1999:13 Frivillig jämställdhetsmärkning av produkter och tjänster. *N*
- Dir 1999:14 Stöd till Örebro universitet och Södertörns högskola för förbättring av ledning, kontroll och ekonomiadministrativa funktioner m.m. *U*
- Dir 1999:15 Översyn av skollagen m.m. *U*
- Dir 1999:16 Tilläggsdirektiv till 1997 års hyreslagstiftningsutredning. *Ju*
- Dir 1999:17 Tilläggsdirektiv till Utredningen om frågor om förmånsrätt vid konkurs, m.m. *Ju*
- Dir 1999:18 Samordningen mellan skadestånd, försäkringar och andra ersättningsformer vid personskada. *Ju*
- Dir 1999:19 Tilläggsdirektiv till Utredningen (N 1998:03) för översyn av leveranskoncessionssystemet, m.m. *N*
- Dir 1999:20 Tilläggsdirektiv till Konkurstillsynsutredningen. *Ju*
- Dir 1999:21 Tilläggsdirektiv till Utredningen (S 1998:01) om sjukvårdsupphandling. *S*
- Dir 1999:22 Skiljande av Moderna museet från Statens konstmuseer. *Ku*
- Dir 1999:23 Utvärdering av den reformerade budgetprocessen i regeringen och Regeringskansliet. *Fi*
- Dir 1999:24 Export av statligt förvaltningskunnande. *Ju*
- Dir 1999:25 Möjligheterna att utnyttja Kyotoprotokollets flexibla mekanismer i Sverige. *N*
- Dir 1999:26 Kommission för granskning av de svenska säkerhetstjänsternas författningsskyddande verksamhet. *Ju*
- Dir 1999:27 Översyn av mönsterskyddslagen, m.m. *Ju*
- Dir 1999:28 Patentprocessen m.m. *Ju*
- Dir 1999:29 Bidrag till kvinnoorganisationer. *Ku*
- Dir 1999:30 Organisationskommitté med uppdrag att förbereda inrättandet av försäkringsmedicinska center. *S*
- Dir 1999:31 Särskild utredare med uppdrag att förbereda inrättandet av en nämnd för ersättning till vissa steriliserade. *S*
- Dir 1999:32 Utveckling av allmännyttiga bostadsföretag samt utvärdering av bruksvärdessystemet. *Fi*
- Dir 1999:33 Uppdrag att lämna förslag till organisation och verksamhetsformer för en ny myndighet m.m. inom Försvarsdepartementets verksamhetsområde. *Fö*
- Dir 1999:34 Tilläggsdirektiv till Utredningen (Fi 1998:08) om översyn av Nämnden för offentlig upphandling m.m. *Fi*
- Dir 1999:35 Översyn av läkemedelsförmånen. *S*
- Dir 1999:36 Tilläggsdirektiv till kommittén (Fi 1995:09) för översyn av vissa rörelse- och tillsynsregler på bankområdet m.m. (Banklagskommittén). *Fi*
- Dir 1999:37 Tilläggsdirektiv till Utredningen (M 1998:04) om samordning av lokalt Agenda 21-arbete för att samordna det svenska Habitat-arbetet. *M*
- Dir 1999:38 Ungdomsdelegation. *Ku*
- Dir 1999:39 Ansvar och påföljder för psykiskt störda lagöverträdare. *Ju*
- Dir 1999:40 Uppdrag att utvärdera vissa bestämmelser i jordförvärvslagen och fastighetsbildningslagen. *Jo*
- Dir 1999:41 Tilläggsdirektiv till Utredningen (S 1998:05) om statsbidrag till handikapporganisationer. *S*
- Dir 1999:42 Landstingens och kommunernas möjligheter att samverka kring vård och omsorg. *S*
- Dir 1999:43 Översyn av lagen (Dir 1999:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga m.m. *S*
- Dir 1999:44 Den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. *S*

- Dir 1999:45 Förslag till ett samlat programdokument för Europeiska socialfondens mål 3 under perioden 2000–2006, m.m. *N*
- Dir 1999:46 Erfarenheter av branden i Göteborg den 29–30 oktober 1998. *Fö*
- Dir 1999:47 Ansvarsområdet för Svenska EU-programkontoret för utbildning och kompetensutveckling. *U*
- Dir 1999:48 Tilläggsdirektiv till Utredningen Förverka vinning av brott. *Ju*
- Dir 1999:49 Översyn av lagstiftningen om olaga diskriminering m.m. *Ju*
- Dir 1999:50 Översyn av fartygssäkerhetslagstiftningen. *N*
- Dir 1999:51 Socialförsäkringsförmåner vid institutionsvistelse. *S*
- Dir 1999:52 Föreningslivets ställning på den svenska spel- och lotterimarknaden. *Fi*
- Dir 1999:53 Ökade möjligheter till informationsutbyte mellan Riksförsäkringsverket, Arbetsmarknadsstyrelsen, Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna. *Fi*
- Dir 1999:54 Sjukförsäkringen. *S*
- Dir 1999:55 Tilläggsdirektiv till Utredningen forum för världskultur. *Ku*
- Dir 1999:56 Organisationskommitté med uppgift att ombilda Folkhälsoinstitutet till en myndighet med tydligare uppgifter av stabskaraktär på folkhälsoområdet. *S*
- Dir 1999:57 Delegation för fortsatt utveckling av utjämnningssystemet för kommuner och landsting. *Fi*
- Dir 1999:58 Expertgrupp för utredning av möjligheterna att förenkla utjämnningssystemet för kommuner och landsting. *Fi*
- Dir 1999:59 Tilläggsdirektiv till Kommissionen för granskning av de svenska säkerhetstjänsternas författningsskyddande verksamhet. *Ju*
- Dir 1999:60 Delegation för industrisamhällets kulturarv. *Ku*
- Dir 1999:61 Tilläggsdirektiv för Rådet för utvärdering av 1998 års val. *Ju*
- Dir 1999:62 Processen i allmän domstol. *Ju*
- Dir 1999:63 Principer för en bättre helhetssyn vid planeringen för civilt försvar och beredskap mot svåra påfrestningar på samhället i fred. *Fö*
- Dir 1999:64 Ansvaret för en säker vägtrafik. *N*
- Dir 1999:65 Delegation för stöd till vissa kommuner och landsting med svårigheter att klara balanskravet. *Fi*
- Dir 1999:66 Översyn av bestämmelserna inom fordonsområdet m.m. *N*
- Dir 1999:67 Uppehållstillstånd vid adoption. *UD*
- Dir 1999:68 Översyn av rekryteringen av personal till internationella insatser inom ramen för konfliktförebyggande och konflikthanterande verksamhet. *UD*
- Dir 1999:69 Det statliga exportfrämjandet genom Sveriges exportråd. *UD*
- Dir 1999:70 Högskolans styrning – en utvärdering. *U*
- Dir 1999:71 Vissa frågor som rör regeringsformen. *Ju*
- Dir 1999:72 Reglerna för beskattning av ägare i fåmansföretag m.m. *Fi*
- Dir 1999:73 Den personliga integriteten i arbetslivet. *N*
- Dir 1999:74 Radio och TV i allmänhetens tjänst. *Ku*
- Dir 1999:75 Forum för levande historia. *Ku*
- Dir 1999:76 Tilläggsdirektiv till Kommittén för uppföljning av resursfördelning till fristående grundskolor. *U*
- Dir 1999:77 Tilläggsdirektiv till Konsumentpolitiska kommittén 2000. *Fi*
- Dir 1999:78 Utvärdering av systemet med statliga kreditgarantier för bostadsinvesteringar. *Fi*
- Dir 1999:79 Social och etnisk mångfald i högskolan. *U*
- Dir 1999:80 Parlamentarisk utredning om Sveriges politik för global utveckling. *UD*
- Dir 1999:81 Översyn av vissa bestämmelser om nätverksamhet i ellagen (1997:857), m.m. *N*
- Dir 1999:82 Tilläggsdirektiv till Utredningen om sjukförsäkringen. *S*
- Dir 1999:83 Rådet för jämställdhetsfrågor som rör transport och IT-tjänster. *N*
- Dir 1999:84 Försvarsmaktens personalförsörjning. *Fö*
- Dir 1999:85 Tilläggsdirektiv till 1998 års pliktutredning. *Fö*
- Dir 1999:86 Validering av vuxnas kunskap och kompetens. *U*
- Dir 1999:87 Promillegräns vid enkelt sjöfylleri m.m. *Ju*
- Dir 1999:88 Kooperativ hyresrätt. *Ju*
- Dir 1999:89 Översyn av kraftanskaffningsavtal som ingåtts av leveranskoncessionär. *N*
- Dir 1999:90 Försöksverksamhet utan timplan i grundskolan. *U*
- Dir 1999:91 En gemensam myndighet för den statliga specialsolan. *U*
- Dir 1999:92 Uppdrag att förbereda bildandet av en ny myndighet för Europeiska socialfondens mål 3 och gemenskapsinitiativet EQUAL för programperioden 2000–2006. *N*

- Dir 1999:93 Ekonomiska bestämmelser för enskilda vägar m.m. *N*
- Dir 1999:94 Översyn av räddningstjänstlagen m.m. *Fö*
- Dir 1999:95 Den frivilliga försvarsverksamhetens framtida inriktning och uppgifter inom totalförsvaret. *Fö*
- Dir 1999:96 Tilläggsdirektiv till Parlamentarisk beredning om mål i miljöpolitiken. *M*
- Dir 1999:97 Gränsövervakning i krig. *Fö*
- Dir 1999:98 Åtgärder för att stärka den medborgerliga insynen och deltagandet i den kommunala demokratin. *Ju*
- Dir 1999:99 Genomförandet av polisregisterlagstiftningen. *Ju*
-
- Dir 1999:100 Rekrytering av utländska studenter till Sverige. *U*
- Dir 1999:101 Rymdhögskola i Kiruna. *U*
- Dir 1999:102 Radon i bostäder och vissa lokaler m.m. – reformbehov. *M*
- Dir 1999:103 Översyn av förutsättningar för djurförsöksetisk prövning. *Jo*
- Dir 1999:104 Samordning av det fortsatta arbetet med slutförvaring av kvicksilver. *M*
- Dir 1999:105 Utgår.
- Dir 1999:106 Förutsättningarna för att införa ett system för individuell kompetensutveckling. *N*
- Dir 1999:107 Vägledningen i skolväsendet. *U*
- Dir 1999:108 Översyn av lagstiftningen om värdepappersfonder och andra företag för kollektiva investeringar. *Fi*
- Dir 1999:109 Miljöbalken – uppföljning och reformbehov. *M*
- Dir 1999:110 Allmännyttiga bostadsföretag och bostadssocial utveckling. *Fi*
- Dir 1999:111 Tilläggsdirektiv till Småhusutredningen. *Ju*
- Dir 1999:112 Tilläggsdirektiv till Kommittén för ett europeiskt skoldatanät – EUN. *U*

REGERINGENS BELÖNINGSMEDALJ *ILLIS QUORUM MERURERE LABORES* 1999

18:e storleken

Olof Johansson Mångåriga och betydelsefulla insatser på skilda områden inom svenskt samhällsliv.

8:e storleken

Ingvar Lindgren Betydelsefulla och mångåriga insatser inom området atomfysik samt för att främja samverkan inom forskningen mellan universitet och högskolor och näringslivet.

Ingvar Ekesbo Mångåriga och betydelsefulla insatser för djurskyddet både inom Sverige och internationellt, särskilt när det gäller stallmiljöns och skötselns inverkan på djurs hälsa och välfärd.

Bertil Bengtsson Mångåriga och synnerligen förtjänstfulla insatser på civilrättens område.

Olof Lund Mångåriga och betydelsefulla insatser inom svenskt näringsliv.

Karl Grunewald Mångåriga och betydelsefulla insatser för att förändra livsvillkoren framför allt för personer med utvecklingsstörning.

Barbro Carlsson Enträget arbete såväl inom Sverige som internationellt för bättre livsvillkor för personer med funktionshinder.

Göte Svenson Mångåriga och betydelsefulla insatser i utvecklingen av internationellt miljöarbete till gagn för den svenska miljön.

Lars Björkbom Mångåriga och betydelsefulla insatser för minskad användning av skadliga luftföroreningar i Sverige och i Europa.

Mats Börjesson Betydelsefulla insatser för utvecklandet av det svenska rättsväsendet.

Hans Danelius Mångåriga och synnerligen förtjänstfulla insatser på folkrättens och de mänskliga rättigheternas områden.

Carl-Anton Spak Betydelsefulla insatser för utvecklandet av det svenska rättsväsendet.

Håkan Strömberg Mångåriga och synnerligen förtjänstfulla insatser på stats- och förvaltningsrättens områden.

Rita Liljeström Mångåriga och betydelsefulla insatser som socialt engagerad forskare och författare.

Magda Eggens Betydelsefulla insatser bland barn och ungdom mot rasism och främlingsfientlighet.

5:e storleken

Kurt Stern Nyskapande insatser inom folkbildning och kulturliv.

Arne Isacson Konstnärliga gärningar och grundandet av och mångåriga insatser inom Gerlesborgsskolan.

Georg Suttner Insatser inom bildkonsten och hans mångåriga gärning vid Gerlesborgsskolan.

ANTAL TJÄNSTGÖRANDE I REGERINGSKANSLIET

Antal tjänstgörande, inklusive anställda inom kommittéväsendet, som tjänstgjort under december månad varje år.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
<i>SB</i>	60	46	49	48	57	48	51
<i>Ju</i>	187	171	192	196	210	219	261
<i>UD</i>	1392	1412	1443	1441	1544	1518	1630
<i>Fö</i>	116	116	128	119	125	119	126
<i>S</i>	188	193	204	189	226	211	236
<i>K</i>	93	99	107	118	118	115	
<i>Fi</i>	354	365	384	406	398	378	414
<i>U</i>	143	154	168	188	198	174	192
<i>Jo</i>	78	83	106	104	122	123	122
<i>A</i>	104	112	172	118	133	128	
<i>Ku</i>	108	105	70	92	99	95	150
<i>N</i>	123	118	145	166	181	169	378
<i>In</i>	115	109	118	182	178	160	
<i>M</i>	167	152	166	149	166	150	191
<i>FA</i>	256	280	318	377	394	418	469
Regeringskansliet totalt	3484	3515	3770	3893	4149	4025	4220
Räknat som årsarbetskrafter	3378	3414	3660	3784	4055	3926	4119

Anm 1: Flera departement har under tidsperioden bytt namn.

Anm 2: Kommunikations-, Arbetsmarknads- och Inrikesdepartementen upphörde 1998-12-31 och samtidigt ombildades Näringsdepartementet.

ANTAL TJÄNSTGÖRANDE PER KATEGORI

		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
CHEFER	kvinnor	59	77	102	106	114	116	122
	män	316	316	311	332	339	322	337
<i>Summa</i>		375	393	413	438	453	438	459
HANDLÄGGARE	kvinnor	563	604	640	749	867	889	969
	män	714	757	776	820	850	871	927
<i>Summa</i>		1277	1361	1416	1569	1717	1760	1896
SAKKUNNIGA/ SPECIALISTER	kvinnor	190	189	278	271	301	276	285
	män	281	259	299	277	319	292	320
<i>Summa</i>		471	448	577	548	620	568	605
POLITISKT ANSTÄLLDA	kvinnor	65	70	65	65	63	62	70
	män	79	59	70	69	64	49	56
<i>Summa</i>		144	129	135	134	127	111	126
BASPERSONAL	kvinnor	974	961	990	969	987	925	907
	män	202	206	211	225	227	220	224
<i>Summa</i>		1176	1167	1201	1194	1214	1145	1131
ÖVRIGA	kvinnor	14	6	17	8	11	1	
	män	27	11	11	2	7	2	3
<i>Summa</i>		41	17	28	10	18	3	3
Regeringskansliet totalt		3484	3515	3770	3893	4149	4025	4220
	<i>varav kvinnor</i>	1865	1907	2092	2168	2343	2269	2353
	<i>varav män</i>	1619	1608	1678	1725	1806	1756	1867
Medellöner								
BASPERSONAL		13432	13582	14082	14788	15558	15811	16975
HANDLÄGGARE		19417	19604	20462	21634	22855	25173	25240
CHEFER		31682	31731	33268	34641	36466	37357	39916
SAKKUNNIGA		22620	22812	23747	24485	26646	27818	29797
POLITISKT ANSTÄLLDA		23211	23436	26956	28294	29235	29110	31069

Anm 1: I kategorin *politiskt anställda* inräknas statsråd, statssekreterare och övriga politiskt anställda.

Anm 2: Med *baspersonal* menas kanslisekreterare, assistenter, servicepersonal m.fl.

Anm 3: Statsministerns och statsrådets arvoden ingår inte uppgifterna om medellöner.

PERSONALSAMMANSÄTTNING I REGERINGSKANSLIET

	1995	1996	1997	1998	1999
Medelålder					
BASPERSONAL	42	43	43	43	44
HANDLÄGGARE	43	42	42	42	41
CHEFER	51	51	51	52	52
SAKKUNNIGA	41	41	42	42	42
POLITISKT ANSTÄLLDA	39	39	39	38	39
Anställningstid, antal år i genomsnitt					
BASPERSONAL	11	11	12	12	12
HANDLÄGGARE	9	9	9	9	9
CHEFER	17	17	17	17	17
SAKKUNNIGA	2	2	2	2	2
POLITISKT ANSTÄLLDA	2	2	2	2	2
Andel högskoleutbildade i procent inom respektive kategori					
BASPERSONAL	19	20	21	19	21
HANDLÄGGARE	81	82	82	83	83
CHEFER	97	96	96	96	96
SAKKUNNIGA	97	96	96	95	95
POLITISKT ANSTÄLLDA	77	75	77	77	78
Utbildning, antal med lägst 3-årig högskola					
JURISTER	682	716	792	837	854
EKONOMER	380	404	430	466	491
SAMHÄLLSVETARE	271	279	297	358	383

Anm 1: Uppgifterna om personalsammansättningen avser förhållandet i december månad varje år.

REKRYTERING OCH PERSONALOMSÄTTNING M.M.

	1995	1996	1997	1998	1999
Antal externt rekryterade	595	594	632	591	676
varav från statlig verksamhet	303	278	336	275	330
från kommun/landsting	21	33	33	30	49
från näringslivet	181	172	135	146	164
från utbildning/högskola	31	48	55	82	96
Antal tjänstgörande som bytt departement	180	319	170	165	293
Avgång till					
annan statlig tjänst	329	471	391	301	208
kommun/landsting	13	9	11	18	12
näringsliv	55	76	82	109	118
övrigt, inkl. övergång till annat departement	234	289	222	409	352
antal pensionerade	22	33	34	21	36
Frånvaro (antal dagar)					
sjukledighet	34413	31843	32866	32249	31092
tillfällig föräldraledighet (VAB)	2332	2288	2324	2345	2240
föräldraledighet män	808	877	1197	1294	1153
föräldraledighet kvinnor	1511	1397	1280	1264	1269

Anm 1: Under 1996 och 1999 skedde departementsombildningar, vilket medför hög intern personalomsättning.

R E G E R I N G S K A N S L I E T S
(INKLUSIVE UTREDNINGSVÄSENDETS) UTGIFTER, (1000-TAL KRONOR)

	1994/95	1995/96 (18 månader)	1997	1998	1999
	Utgifter	Utgifter	Utgifter	Utgifter	Utgifter
<i>SB</i>	51 217	67 454	49 864	44 699	46 395
<i>Ju</i>	94 761	158 290	128 172	124 777	181 991
<i>UD</i>	1 482 492	2 233 292	1 654 678	1 807 446	1 928 911
<i>Fö</i>	59 074	103 849	76 168	71 243	88 286
<i>S</i>	121 184	201 841	171 715	155 318	187 558
<i>K</i>	51 660	87 837	72 850	63 685	
<i>Fi</i>	199 942	286 352	223 774	227 281	274 403
<i>U</i>	78 862	123 872	109 472	102 244	113 329
<i>Jo</i>	56 041	93 605	79 517	91 079	100 456
<i>A</i>	72 348	153 105	77 756	85 461	
<i>Ku</i>	48 835	58 664	60 219	55 399	90 240
<i>N</i>	71 793	134 571	127 338	127 595	261 836
<i>In</i>	52 091	103 593	109 536	103 812	
<i>M</i>	90 163	121 955	87 585	87 985	108 327
<i>FA</i>	113 311	247 562	204 454	236 032	302 115
<i>RK-gemensam</i>	349 871	525 371	506 673	512 444	554 477
Summa	2 993 645	4 701 213	3 739 771	3 896 500	4 238 324

Anm 1: Budgetåret 1995/96 omfattar 18 månader. Fr.o.m. 1997 sammanfaller statens räkenskapsår med kalenderår.

Anm 2: Under rubriken »RK-gemensam« redovisas Regeringskansliets hyreskostnader och vissa andra gemensamma kostnader.

Anm 3: Kommunikations-, Arbetsmarknads- och Inrikesdepartementen upphörde 1998-12-31 och samtidigt ombildades Näringsdepartementet.

Anm 4: I samband med regeringsombildningar och andra omorganisationer har olika ansvarsområden och ärendegrupper omfördelats mellan departementen.

REGERINGSKANSLIETS (INKLUSIVE UTREDNINGSVÄSENDETS) UTGIFTER,
(REDOVISADE PER UTGIFTSSLAG I 1000-TAL KRONOR)

	1999
Löner, arvoden och övriga personalkostnader	2 372 493
Kurser, utbildning och konferenser	47 615
Resor och traktamenten	199 559
Konsulter och övriga köpta tjänster, annonser	181 994
IT, inklusive underhåll och dataprogram, datakommunikationer	45 503
Telefon, mobiltelefon, porto	95 135
Möbler, inredning och övrig utrustning, reparationer av utrustning	41 016
Papper, kontors- och förbrukningsmateriel, böcker, tidningar	50 551
Tryckning och kopiering, bokbinderi	32 468
Bevakning och säkerhet	30 909
Lokalkostnader i Sverige och utlandet, underhåll, lokalvård	979 919
Övrigt, inklusive räntor och amortering	363 201
Inkomster	-202 039
Summa	4 238 324

Anm 1: Utgifterna avser respektive anslag för förvaltningskostnader för Regeringskansliet inom Utgiftsområde 1 och motsvarande kostnader för Utrikesdepartementet inom Utgiftsområde 5.

Anm 2: En ny kontoplan infördes i Regeringskansliet fr.o.m. 1999. Av detta skäl redovisas här inte någon tidsserie, då vissa utgiftsslag redovisningsmässigt inte är direkt jämförbara mellan åren.